

NWO-I

Jaarverslag 2024

Stichting Nederlandse Wetenschappelijk Onderzoek Instituten (NWO-I)

Colofon

Foto omslag

Bij DIFFER doen wetenschappers onderzoek naar nieuwe materialen en processen voor de energietransitie. Bijvoorbeeld door water te splitsen in waterstof en zuurstof met behulp van elektriciteit.

Credit: DIFFER/Bart van Overbeeke

Contactgegevens NWO-I

Contactgegevens: NWO-I

Postadres: Postbus 3021, 3502 GA Utrecht

Bezoekadres: Winthontlaan 2, 3526 KV Utrecht

Telefoon: (030) 600 12 11

Website: www.nwo-i.nl

Btw-nummer: NL002882243B01

KvK-nummer: 41150068

Voor contact: info@nwo-i.nl

Feiten en cijfers

De Stichting Nederlandse Wetenschappelijk Onderzoek Instituten (NWO-I) is een onderzoeksorganisatie die valt onder de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO). Deze stichting is statutair gevestigd in Utrecht. NWO-I bestaat in 2024 uit de volgende negen instituten:

- **AMOLF** | Physics of functional complex matter
- **ARCNL** | het samenwerkingsverband Advanced Research Center for Nanolithography
- **ASTRON** | Netherlands Institute for Radio Astronomy
- **CWI** | Centrum Wiskunde & Informatica
- **DIFFER** | Dutch Institute for Fundamental Energy Research
- **Nikhef** | Nationaal instituut voor subatomaire fysica
- **NIOZ** | Koninklijk Nederlands Instituut voor Onderzoek der Zee
- **NSCR** | Nederlands Studiecetrum Criminaliteit en Rechtshandhaving
- **SRON** | Space Research Organisation Netherlands

Op 1 januari 2025 is HFML-FELIX als tiende instituut onderdeel van NWO-I geworden.

Daarnaast is er een klein aantal werkgroepen bij universiteiten (BUW: Beheerseenheid Universitaire Werkgroepen) die deel uitmaken van NWO-I. Er is een centraal bureau van NWO-I, dat het Stichtingsbestuur en de instituten ondersteunt.

NWO-I is onderdeel van NWO, dat voor haar instituten budget krijgt van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Daarnaast ontvangt NWO-I uit de competitie verkregen financiële middelen vanuit NWO, de Europese Unie, de overheid en uit samenwerkingen met universiteiten, bedrijfsleven en andere publieke en private partijen.

Eind 2024 waren er afgerond 1.673 fte (1.798 personen) in dienst van NWO-I, waarvan (afgerond):

- 568 fte (608 personen) wetenschappelijk personeel
- 342 fte (347 personen) onderzoekers in opleiding
- 762 fte (843 personen) technici en overige personeelsleden

NWO-instituten hebben een (inter)nationale rol door de onderzoekfaciliteiten die ze in stand houden of toegankelijk maken, een coördinerende taak in het nationale onderzoeklandschap en/of de voortrekkersrol vanwege de aard en kwaliteit van het onderzoek. De onderzoekers bij de instituten produceerden in 2024 gezamenlijk totaal 90 proefschriften, 1.942 wetenschappelijke (refereed) publicaties en 1.269 overige publicaties (onder andere gericht op algemeen publiek).

Inhoudsopgave Jaarverslag 2024

	Voorwoord	5
	NWO-I Bestuursverslag 2024	7
1	Inleiding	8
2	Strategie en onderzoek	10
3	Financiën	39
4	Personeel	62
5	Organisatie en Bestuur	73
	NWO-I Jaarrekening 2024	88
1	Balans per 31 december 2024 na resultaatbestemming	89
2	Staat van baten en lasten na resultaatbestemming	90
3	Kasstroomoverzicht	91
4	Toelichting op de jaarrekening 2024	93
5	Statutaire bepalingen inzake resultaatbestemming	143
6	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	144
7	Lijst met afkortingen	149

Voorwoord

Het jaar 2024 kenmerkte zich door veel ontwikkelingen in de wereld die invloed hadden op de wetenschap, zoals blijvende en toenemende geopolitieke spanningen. Dit had dan ook zijn weerslag op de NWO-instituten. Het betekende dat zij veel aandacht hadden voor de balans tussen het zo open mogelijk delen van hun wetenschappelijke kennis enerzijds en het beperken van de toegang tot wetenschappelijke ontwikkelingen in het kader van kennisveiligheid anderzijds.

Daarnaast besloot de nieuwe Nederlandse regering tot forse bezuinigingen op wetenschap en hoger onderwijs. De instituten ondervinden hier ook de gevolgen van; met name doordat op de universiteiten forse bezuinigingen dreigen. Hierdoor komen onze goede en noodzakelijke samenwerkingen onder druk te staan. Ook het verdwijnen van het Nationaal Groeifonds en kortingen op financieringsinstrumenten hebben impact op de instituten, omdat het verwerven van financiering voor het onderzoek daarmee in het geding komt.

Deze druk op de wetenschap heeft ook effect op het wetenschapsbeleid. Zo kunnen noodzakelijke ontwikkelingen op het vlak van diversiteit, inclusie en gelijkwaardigheid en het erkennen en waarderen van het personeel onder spanning komen te staan. Voor NWO-I staat het echter buiten kijf dat het belangrijk is hierop in te blijven zetten en een betere omgeving te creëren voor de wetenschap om te floreren.

De instituten wisten in 2024 veel te bereiken. Zij ontvingen excellente beoordelingen van internationale commissies bij de wetenschappelijke evaluaties volgens het Strategy Evaluation Protocol (SEP). Onze instituten blijven groeien en bloeien op nationaal en internationaal gebied en vormen steeds vaker hechte netwerken met onderzoekers van universitaire instellingen in binnen- en buitenland.

Tot onze vreugde konden we in het afgelopen jaar HFML-FELIX, een internationaal erkend topcentrum op het gebied van hoog-elektrische veldmagneten en vrije elektronenlasers, verwelkomen als tiende nationaal onderzoeksinstituut onder de vleugels van NWO. Dit in samenwerking met de Radboud Universiteit en een zestal andere universiteiten. Ook werd hard gewerkt aan de plannen voor de totstandkoming van een Einstein Telescope in de Euregio Maas-Rijn, waarmee het mogelijk is zwaartekrachtsgolven te detecteren.

Vorig jaar schreef ik dat 2023 een bewogen jaar voor NWO-I is geweest op het vlak van de besturing van de organisatie. In 2024 hebben we het tijdelijke besturingsmodel, dat in 2023 is ingezet, voortgezet en uitvoerig en positief geëvalueerd. Met name de lijnen tussen bestuur en instituten zijn korter geworden en het onderling vertrouwen is toegenomen. Eind 2024 hebben wij stappen gezet om het tijdelijke model om te zetten naar een definitieve vorm. Dit is in begin 2025 ook daadwerkelijk in nieuwe statuten en reglementen verankerd. Dit maakt NWO-I klaar voor de toekomst.

We kunnen niet anders dan trots zijn op wat de instituten elk afzonderlijk en wat NWO-I als collectief hebben weten te bereiken in 2024. We zien ernaar uit deze successen de komende jaren voort te zetten.

Namens het Stichtingsbestuur NWO-I,

Prof. dr. Marcel Levi

voorzitter NWO-I

1 Inleiding

Dit is het jaarverslag van de Stichting Nederlandse Wetenschappelijk Onderzoek Instituten, ofwel NWO-I. Met dit verslag legt NWO-I bestuurlijk en financieel verantwoording af aan onze financiers en de samenleving over onze werkzaamheden in 2024.

Drie delen

Dit jaarverslag bestaat uit drie delen. Het eerste deel is het bestuursverslag met daarin een overzicht van de gebeurtenissen en financiële ontwikkelingen in 2024. Hier staat ook omschreven hoe de NWO-I-organisatie eruitziet. Het tweede deel omvat de jaarrekening waaronder de grondslagen, balans, staat van baten en lasten, kasstroom en de toelichting daarop. Het derde deel bestaat uit de controleverklaring.

1.1 Over de NWO-instituten

NWO heeft negen nationale onderzoeksinstituten. De instituten hebben ieder een wetenschappelijke missie van nationaal en internationaal strategisch belang en leveren een specifieke en unieke bijdrage aan het Nederlandse onderzoekbestel.

Deze bijdrage is complementair aan die van andere onderzoeksinstituten. Zowel aan het onderzoek van de Nederlandse universiteiten als aan toegepast onderzoek in bijvoorbeeld de Toegepast Onderzoek Organisaties (TO2), Rijkskennisinstellingen en hogescholen. Alle NWO-instituten werken nauw samen met veel van deze kennisinstellingen.

Wetenschappelijke en maatschappelijke impact

Het onderzoek en de ontwikkeling van faciliteiten van de NWO-instituten worden gedreven door nieuwsgierigheid en maatschappelijke uitdagingen. Het onderzoek is internationaal toonaangevend binnen de verschillende vakgebieden en wordt grensverleggend, integer en excellent uitgevoerd. Door het toegankelijk te maken en uit te dragen, realiseren de NWO-instituten kennis en oplossingen met wetenschappelijke en maatschappelijke impact.

Om wetenschappelijke en maatschappelijke vragen van nationaal strategisch belang te beantwoorden en (grote) wetenschappelijke infrastructuur te ontwikkelen en exploiteren is onderzoek met langjarig commitment en bundeling van multidisciplinaire expertises en faciliteiten nodig. Onze instituten bieden hiervoor de benodigde stabiliteit, jarenlange ervaring, experimentele faciliteiten en wetenschappelijke reputatie.

Tegelijkertijd blijven onze instituten responsief en wendbaar: zij spelen snel en krachtig in op nieuwe ontwikkelingen. Instituutsmisies en -strategieën worden door het bestuur regelmatig vastgesteld en wanneer nodig bijgesteld. Zo zijn de NWO-instituten in staat om op korte termijn vernieuwingen te introduceren en daadkrachtig in te spelen op ontwikkelingen in de wetenschap. En op vragen uit de maatschappij waarvoor fundamenteel en toegepast onderzoek vereist is.

2 Strategie en onderzoek

Dit hoofdstuk gaat in op een aantal belangrijke ontwikkelingen voor NWO-I, hoe NWO-I invulling geeft aan de NWO-strategie ‘Wetenschap Werkt!’, het belang van wetenschappelijke infrastructuur en veranderingen in het wetenschapsbeleid en -beoefening.

2.1 Ontwikkelingen NWO-I

2.1.1 Instituutsevaluaties

In 2023 zijn de negen NWO-instituten ieder individueel volgens het Strategy Evaluation Protocol (SEP) geëvalueerd. Dit evaluatieproces vindt elke zes jaar plaats. Voor elk van de instituten is een aparte evaluatiecommissie ingesteld, bestaande uit zes onafhankelijke wetenschappelijke of maatschappelijke experts. De evaluatie gaat nadrukkelijk om het beoordelen van het instituut op de eigen verdiensten en niet om een vergelijking tussen instituten. In de evaluatie was aandacht voor de wetenschappelijke kwaliteit, de maatschappelijke relevantie en de toekomstbestendigheid van de instituten. Ook is er deze keer in het bijzonder gekeken naar het promovendibeleid en de onderzoekscultuur.

Wereldtop

Alhoewel het zwaartepunt van de evaluatie in 2023 lag, met het schrijven van zelfevaluaties, strategische plannen en een bezoek van de evaluatiecommissie, zijn begin 2024 de negen individuele evaluatierapporten afgerond en aan het bestuur aangeboden. Elke commissie oordeelde onafhankelijk van elkaar dat de instituten excellent zijn en tot de absolute wereldtop behoren. De instituten worden onder meer geroemd om hun grensverleggende onderzoek, de toegang die zij hun wetenschappelijk veld bieden tot grote (inter)nationale consortia of infrastructuren en het samenbrengen van het veld. Zij zijn daarmee een onmisbare schakel in het landschap van wetenschappelijk onderzoek in Nederland.

Aanbevelingen

De commissies zijn kritisch te werk gegaan en hebben de instituten ook nuttige aanbevelingen kunnen geven. De aanbevelingen laten zien dat de instituten op de goede weg zitten en zijn een aanmoediging om zo verder te gaan.

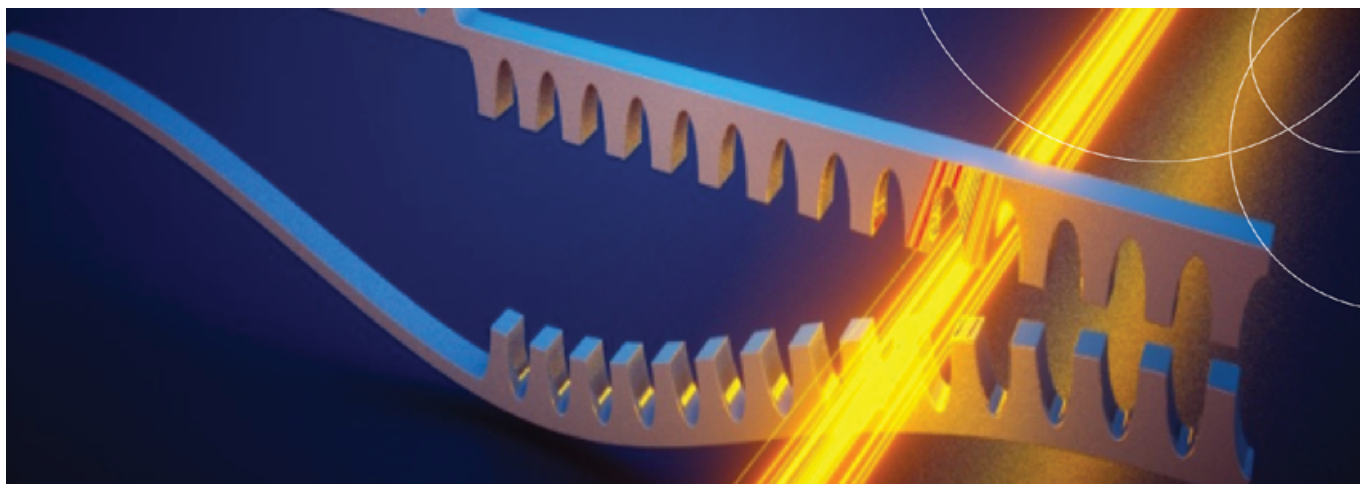
Enkele van de aanbevelingen zijn van toepassing op meerdere instituten. Een voorbeeld van een overkoepelende aanbeveling is het verbeteren van mentorprogramma's voor promovendi en postdocs. Niet alleen om hen te ondersteunen bij hun carrière binnen het instituut, maar vooral ook om hen te ondersteunen bij het vervolgen van hun loopbaan.

Daarnaast kwam bij bijna alle evaluaties naar voren dat promovendi graag meer duidelijkheid hebben in de verwachtingen van het instituut, NWO-I en de universiteit waarbij zij promoveren. De begeleiding kan dus beter. NWO-I heeft direct na de evaluatie de extra eerste stap hierin gezet door het oprichten van een PhD-network.

Ook de aanbeveling voor het verder verbeteren van de onderzoekscultuur komt bij meerdere instituten terug als een aandachtspunt. Het gaat dan onder meer over diversiteit, integriteit en het erkennen en waarderen van divers werk van wetenschappers. De afgelopen jaren hebben de instituten grote stappen gezet als het gaat om diversiteit, maar verdere verbetering is nog steeds nodig. Er moet vooral aandacht worden besteed aan het verder verbeteren van de leiderschapskwaliteiten van de leidinggevenden in de organisatie. Hiertoe behoort bijvoorbeeld ook het optimaliseren van de sociale veiligheid.

Ijkpunt voor strategie instituten

De evaluaties van de instituten zijn een belangrijk ijkpunt voor de instituten en hun strategie en inzet voor de komende zes jaar. Het bestuur vraagt in opvolging van de evaluatie de instituten met regelmaat naar de stand van zaken rondom de aanbevelingen en verleent actief steun bij de uitvoering van de nodige acties. Eind 2029 staat een nieuwe evaluatie op het programma.

Nieuw topologisch metamateriaal versterkt geluidsgolven exponentieel

AMOLF-onderzoekers hebben, samen met partners uit Duitsland, Zwitserland en Oostenrijk, een nieuw metamateriaal ontwikkeld dat het eerste voorbeeld is van een zogenaamde 'bosonic Kitaev chain', die zijn speciale eigenschappen ontleent aan zijn aard als topologisch materiaal. Dit metamateriaal, dat geluidsgolven op unieke wijze versterkt, werd gerealiseerd door nanomechanische resonatoren te laten interacteren met laserlicht via stralingsdrukkrachten.

De zogenaamde 'bosonic Kitaev chain' is gebaseerd op nanomechanische resonatoren die met laserlicht gekoppeld worden via stralingsdruk. Het materiaal versterkt mechanische trillingen exponentieel in één richting, terwijl transmissie in de andere richting wordt geblokkeerd.

De resultaten, gepubliceerd in *Nature*, markeren een nieuwe fase in het onderzoek naar topologische materialen en hun toepassingen. Ze zouden bijvoorbeeld de gevoeligheid van nanomechanische sensoren aanzienlijk kunnen verbeteren. De topologische versterking is namelijk ongevoelig voor veel afwijkingen, maar juist extra gevoelig voor specifieke verstoringen. Dit kan waardevol zijn in allerlei technologie waar gevoelige sensoren een verschil kunnen maken, van biomedische analyse en industriële procescontrole tot quantumtechnologie.

Beeld: Artist impression van de 'bosonic Kitaev chain'.

Credits: Ella Maru Studio

2.1.2 Kennisveiligheid

De ontwikkeling van het kennisveiligheidsbeleid is door de huidige geopolitieke bewegingen zeer actueel. Er is doorlopend politieke aandacht voor de implementatie van de in 2022 gelanceerde Nationale Leidraad Kennisveiligheid.

In opdracht van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) is een nulmeting uitgevoerd voor de implementatie van de Nationale Leidraad Kennisveiligheid bij universiteiten, hogescholen en ook de KNAW en NWO-instituten. Het resulterende sectorbeeld van NWO-I en KNAW is in mei 2024 gepubliceerd en door de minister aan de Tweede Kamer aangeboden. Uit het sectorbeeld komt naar voren dat NWO-I de ontwikkeling en implementatie van het kennisveiligheidsbeleid voortvarend ter hand neemt. De beleidsreactie van de minister bevestigt dat hij vertrouwen heeft in de aanpak van NWO-I.

Verder ontwikkelt het ministerie een wettelijk screeningskader voor de werving van niet-Europese kenniswerkers die op een Nederlandse kennisinstelling in aanraking zouden komen met sensitieve technologieën. Vanwege de impact op het wervingsproces betreft het ministerie van OCW de kennisinstellingen, waaronder NWO-I, bij de ontwikkeling van het screeningskader en de conceptlijst met de sensitieve technologieën.

Naast deze nationale ontwikkelingen neemt de vraag voor afstemming van beleid binnen de EU en met EU-bondgenoten toe. Dit vanwege de zorg over en het belang van een 'gelijk speelveld' en het behoud van de openheid van de academische samenwerking.

2.1.3 Organisatieontwikkeling

In de zomer van 2023 heeft het Stichtingsbestuur een tijdelijk besturingsmodel bij NWO-I ingevoerd, waarbij de statuten van de stichting vooralsnog ongewijzigd bleven. Het tijdelijke model volgde na het vertrek van de directeur bedrijfsvoering (en directeur NWO-I a.i.) begin juni 2023.

De belangrijkste gedachte achter het tijdelijke model is het samen besturen en samen realiseren van veranderingen: gedeeld eigenaarschap en verspreide verantwoordelijkheid voor de uitvoering. Dat betekent dat met name bedrijfsvoeringstaken worden verdeeld en belegd waar ze het beste uitgevoerd kunnen worden.

Begin 2024 is het tijdelijk bestuursmodel grondig geëvalueerd door de bestuursleden, instituutdirecteuren en -managers en MT-leden van het bureau, deels onder begeleiding van een extern adviseur. Op hoofdlijnen is de hele organisatie positief over de werkwijze van het tijdelijk model, waarin met name de lijnen tussen bestuur en instituten korter zijn geworden en het onderling vertrouwen is toegenomen.

Ook zijn uit de evaluatie enkele aanbevelingen voortgekomen, zoals aandacht voor werkdruk. Eind 2024 heeft dit geleid tot een voorstel om het tijdelijke besturingsmodel naar een definitieve governance om te vormen. Begin 2025 zijn de noodzakelijke wijzigingen in de statuten en reglementen doorgevoerd. Dit in goed overleg met de Centrale Ondernemingsraad en de Raad van Toezicht, die beiden positief adviseerden.

Eenvoudig model bepaalt complex plasmagedrag

ARCNL-onderzoekers in de Source Department ontdekten dat een relatief eenvoudige, universele machtswet het complexe gedrag van een expanderend plasma van hooggeladen ionen bepaalt. In een reeks experimenten bestudeerden de onderzoekers de eigenschappen van de ionen die uit het plasma ontsnapt. Ze varieerden alle mogelijke parameters in hun opstelling.

Groepsleider John Sheil vertelt: “Tot onze grote verrassing bleek de gemiddelde ladingstoestand van de gedetecteerde ionen altijd te schalen met hun kinetische energie tot de macht 0,4. Het was een toevallige ontdekking”, zegt Sheil. “En het heeft ons jaren en eindeloze discussies gekost om het te kunnen verklaren.”

De meest geavanceerde computerchipmachines van ASML maken gebruik van plasma voor het genereren van extreem ultraviolet (EUV) licht. Kennis over de eigenschappen van de snel bewegende plasma-ionen draagt bij aan het goed functioneren van de computerchip machine.

Beeld: Met AI gegenereerde impressie van eenvoudig universeel model dat complex plasmagedrag vastlegt.

Credits: ARCNL

2.1.4 HFML-FELIX

NWO-I werkt al sinds jaar en dag samen met de Radboud Universiteit in de faciliteit HFML-FELIX. In 2023 en 2024 is uitvoerig gesproken over hoe deze samenwerking meer toekomstbestendig te maken. Dat heeft ertoe geleid dat begin 2024 een verkenning is afgerond over of HFML-FELIX een nationaal instituut binnen een nationaal samenwerkingsverband kan zijn en hoe de Nederlandse universiteiten die rol zien.

Dit heeft een positief beeld opgeleverd en dus hebben NWO-I en de Radboud Universiteit besloten het nationaal samenwerkingsverband en nationaal instituut op te richten. Dit samen met zes andere universitaire partners: Rijksuniversiteit Groningen, Universiteit Twente, Universiteit Maastricht, Universiteit van Amsterdam, Universiteit Leiden en de Technische Universiteit Delft.

Op 20 december 2024 is de overeenkomst tussen alle acht partners feestelijk ondertekend. Op 1 januari 2025 ging de samenwerking van start. NWO-I heeft daartoe het tiende NWO-instituut met de naam HFML-FELIX opgericht. De komende twee jaar (2025 en 2026) worden gebruikt als transitieperiode om het nieuwe instituut goed in te richten en het samenwerkingsverband vorm te geven.

2.1.5 Einstein Telescope

De ondergrondse Einstein Telescope wordt Europa's meest geavanceerde observatorium voor zwaartekrachtsgolven. Daarmee kunnen onderzoekers zwarte gaten horen botsen en kennis opdoen over het vroege heelal.

In 2024 zijn er rond de Einstein Telescope (ET) veel ontwikkelingen geweest, met name op het vlak om het bid voor te bereiden om de ET naar de Euro-Maas-Rijn-regio (EMR) te halen. Hierin trekken Nederland, België en Duitsland samen op. De verkregen financiering uit het Nationaal Groeifonds in 2022 heeft ook in 2024 voor een groot deel deze activiteiten kunnen financieren, en ook vanuit de Belgische en Duitse partners zijn significante bedragen beschikbaar gemaakt.

In september 2024 heeft een Nederlands consortium, bestaande uit het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, het ministerie van Economische Zaken, de provincie Limburg en NWO, extra middelen ingezet om de Nederlandse inbreng voor de EMR-kandidatuur verder te versterken. Onder de noemer van deze schaalsprong is ET-NL opgericht. Eind 2024 zijn voorzitter Sjoerd Sjoerdsma en chieft science officer Stan Bentvelsen geworven. Vanwege de verwachte beperkte duur van ET-NL (opstellen bidboek), is door de betrokken partijen gekozen geen aparte juridische entiteit op te richten en treedt NWO-I op als materieel werkgever voor ET-NL. Het is de verwachting dat eind 2026 door alle deelnemende landen gezamenlijk een keus gemaakt wordt waar ET gebouwd zal gaan worden.

LOFAR ontdekt grootste zwarte-gatstromen ooit gezien

De LOFAR radiotelescoop heeft het grootste paar van uitbarstingen gevonden die ooit zijn waargenomen bij een superzwaar zwart gat. Deze enorme stromen, die de bijnaam 'Porphyron' hebben gekregen, strekken zich uit over 23 miljoen lichtjaar - het equivalent van 140 Melkwegstelsels op een rij. Deze opmerkelijke ontdekking is gedaan tijdens LOFAR's grootschalige waarneemprogramma, dat meer dan 8000 voorheen verborgen reuzenstroomstelsels heeft blootgelegd.

Het uitzonderlijke vermogen van LOFAR om zowel grote delen van de hemel tegelijkertijd vast te leggen als zwakke radiogolven te detecteren, maakte deze ontdekking mogelijk. De straalstromen zijn afkomstig van een ver sterrenstelsel uit de tijd dat het heelal veel jonger was, wat suggereert dat deze enorme stromen de vorming van sterrenstelsels in een vroeg stadium meer vorm gaven dan wetenschappers tot nu toe dachten.

Tot nu toe is slechts 15% van de hemel uitgekamd, dus er zijn waarschijnlijk nog veel meer reuzenstromen te ontdekken. De LOFAR-radiotelescoop is ontwikkeld en wordt namens LOFAR ERIC beheerd en onderhouden door ASTRON.

Beeld: Een illustratie van de grootste zwarte-gatstromen die ooit zijn waargenomen. Deze uitbarstingen, Porphyron genoemd naar de mythologische Griekse reus, overspannen ruwweg 23 miljoen lichtjaar. Ze zijn waargenomen met de LOFAR radiotelescoop.

Credits: E. Wernquist/D. Nelson (IllustrisTNG Collaboration)/M. Oei

2.1.6 Publiek-private samenwerkingen

NWO-I voert, naast het eigen fundamenteel onderzoek, ook fundamenteel onderzoek uit samen met private partners. Het instituut ARCNL is hier een voorbeeld van: de samenwerking met ASML is in het hele instituut doorgevoerd. Ook bij andere instituten zijn er fundamentele onderzoeksprojecten met bedrijven.

Een van de belangrijkste financiers voor deze publiek-private samenwerking is Holland High Tech als TKI (Topconsortium voor Kennis en Innovatie) van High Tech Systems and Materials (HTSM). NWO-I is afgelopen jaar penvoerder van twee van de tien strategische programma's van het TKI-HTSM geworden, die goed passen bij het onderzoek dat verschillende instituten uitvoeren zoals Advanced Instrumentation. Dit is niet alleen goed om voldoende samenwerkingsprojecten te financieren, maar positioneert de NWO-instituten ook sterker als het gaat om de rol van coördinator van onderzoeksprogramma's.

Binnen de strategische programma's waar NWO-I in deelneemt (naast de twee waar NWO-I penvoerder is, ook nog twee andere), kunnen wetenschappers van NWO-I projectaanvragen indienen samen met een of meerdere bedrijven. De strategische programma's voorzien dan in financiering, waarmee een meer stabiele vorm van publiek-private samenwerking wordt gerealiseerd.

2.1.7 Strategisch Vernieuwingsfonds

Afgelopen jaar heeft de Raad van Bestuur van NWO besloten om vernieuwing op onderzoekslijnen bij de instituten te stimuleren en daarom vanaf 2025 structureel middelen aan NWO-I ter beschikking te stellen voor een strategisch vernieuwingsfonds voor de instituten. Het fonds biedt de instituten de kans om significant te investeren in nieuwe strategische projecten of onderzoeksrichtingen, zeer experimentele infrastructuur of riskante transitie's. Het fonds is een eenmalige aanvulling op de basisfinanciering.

In de zomer van 2024 is een proces uitgewerkt hoe deze middelen ingezet kunnen worden. Instituten hebben in september hun plannen bij het bestuur in kunnen dienen en in november heeft het bestuur besloten hoe het strategisch vernieuwingsfonds voor 2025 in te zetten. In het voorjaar van 2025 vindt een nieuwe ronde plaats voor financiering uit het fonds.

2.2 NWO-strategie 'Wetenschap Werkt!'

NWO publiceerde in 2022 haar strategie 'Wetenschap Werkt!'. De NWO-instituten hebben in deze strategie een prominente plaats vanwege de nationale rol die zij binnen hun vakgebied hebben.

Van de vele ambities in de nieuwe strategie van NWO heeft een aantal direct betrekking op de instituten. Zo heeft NWO de ambitie om het portfolio van nationale onderzoeksinstituten verder te ontwikkelen, in nauwe samenhang met ontwikkelingen in de Nederlandse en internationale kenniswereld. Daarnaast streeft NWO ernaar dat de instituten een inclusieve, diverse, open, duurzame en veilige werkomgeving bieden die een gezonde onderzoekscultuur stimuleert.

Een gezonde onderzoekscultuur bij de instituten vergroot de aantrekkelijkheid voor alle soorten talent. Daar hoort ook een aanname- en bevorderingsbeleid bij in lijn met de uitgangspunten van het nationale programma Erkennen & Waarderen. Veel van deze ambities sluiten aan bij wat uit de instituutsevaluaties is gebleken en waar de instituten al invulling aan geven. Op het terrein van het wetenschapsbeleid is er ook een aantal ambities die voor de hele NWO-koepel gelden en gericht zijn op kennisveiligheid, open science, wetenschappelijke integriteit, duurzaamheid en wetenschapscommunicatie. Verderop in dit jaarverslag komen verschillende van deze onderwerpen aan de orde.

2.3 Wetenschappelijke infrastructuur

2.3.1 Lidmaatschappen

De afgelopen jaren is door NWO een wetenschapsbrede analyse van de Nederlandse deelname in internationale grootschalige wetenschappelijke infrastructuren uitgevoerd. Dit heeft geleid tot publicatie van het rapport Internationale Lidmaatschappen in december 2023.

Verder wordt door NWO gewerkt aan het voorstel voor de stapsgewijze invulling van een nationaal portfoliobeleid voor de internationale lidmaatschappen. De NWO-instituten hebben een coördinerende rol binnen de (internationale) lidmaatschappen, onder andere vanwege grote internationale organisaties waar Nederland lid van is (CERN, ESA, LOFAR, etc.). Voor NWO-I is dit daarom een belangrijke ontwikkeling om met aandacht te volgen en actief aan bij te dragen. De eerste contouren van het nationaal portfoliobeleid werden eind 2024 bekend. NWO-I hoopt in 2025 duidelijk te hebben wat de impact van het portfoliobeleid is op de rol die zij in internationale context vervult.

2.3.2 Zwaartekrachtgolven in Limburg: Einstein Telescope

Sinds geruime tijd worden de mogelijkheden en haalbaarheid van de bouw van een derde generatie zwaartekrachtgolvendetector in de Euro-Maas-Rijn (EMR) regio in Zuid-Limburg onderzocht. In 2016 is de Einstein Telescope (ET) opgenomen op de Nationale Roadmap voor Grootschalige Onderzoeksinfrastructuren. In 2021 verscheen de ET ook op de ESFRI roadmap van het Europees Strategisch Forum voor onderzoeksinfrastructuren.

Nikhef bereidt de kandidaatstelling voor om ET te bouwen in de EMR-regio. Dit doet het instituut samen met de ministeries van OCW en EZ, de provincie Limburg, het Limburgs investeringsfonds LIOF en veel andere partijen. De driekoppige directie van ET-NL, de CEO, CSO en COO, zijn of komen in tijdelijke dienst bij NWO-I. In het Strategisch Directeuren Overleg van Nederland (afgekort SDO, gevormd door directeuren van OCW, EZ, LIOF, Limburg, Nikhef en NWO-I) worden de nationale voortgang en uitvoeringsafspraken voor ET gemonitord en het SDO treedt op als toezichthouder op de voortgang van ET-NL.

Sinds de intentieverklaring eind 2023 van de ministers van Nederland, België, Vlaanderen, Wallonië en Noordrijn-Westfalen om ET naar de EMR-regio te halen is de samenwerking tussen de landen geïntensiveerd. Onder aanvoering van Nikhef is de EMR-projectorganisatie opgebouwd in Maastricht en steeds verder geprofessionaliseerd. De EMR-projectorganisatie verricht niet alleen initieel geologisch onderzoek en research & development, maar heeft ook de valorisatiestrategie van de ET verder ontwikkeld. Dit heeft geresulteerd in de ontwikkeling van grote (regionale) bedrijvigheid.

Financiering van ET

Het nationaal en regionaal financieel draagvlak voor het ET-project is substantieel. De toekenning uit het Nationaal Groeifonds (2022) voorziet in een bedrag van € 42 miljoen om een realistische kandidatuur te bewerkstelligen. Daarnaast is ook € 870 miljoen gereserveerd in het Nationaal Groeifonds voor de daadwerkelijke bouw van de infrastructuur. Deze middelen zijn ook na het stopzetten van het Nationaal Groeifonds in maart 2024, nog steeds gereserveerd voor het ET-project.

Verder is er, op het verzoek van het Nederlandse ET consortium, door OCW het initiatief genomen om een 'schaalsprong' in de financiering te realiseren onder de noemer van ET-NL. Hiermee kan de Nederlandse positie in de EMR-kandidatuur maximaal worden ondersteund en versterkt. Het ministerie van OCW heeft daartoe het ministerie van EZ, NWO en de Provincie Limburg verzocht om een bijdrage.

ET-Pathfinder

Met behulp van nationale en regionale financiering is in de afgelopen paar jaar de ET-Pathfinder gebouwd: een eerste miniversie van de ET. Op deze voorloper van ET worden de grensverleggende technieken getest om zo een goed beeld te krijgen van de technische haalbaarheid van de bouw van de uiteindelijke ET. De ET-Pathfinder biedt daarnaast de mogelijkheid om verschillende bedrijven te interesseren om verdere, eventueel gezamenlijke, technologie te ontwikkelen of verder onderzoek te doen. En ook, niet in de laatste plaats, om talent aan te trekken naar de EMR-regio.

E-waarde maakt statistische toetsing flexibeler en robuuster

Peter Grünwald (Centrum Wiskunde & Informatica/Universiteit Leiden) heeft recent aangetoond dat de e-waarde niet alleen experimenten flexibeler maakt, maar ook toestaat het significantieniveau achteraf aan te passen zonder de betrouwbaarheid te schaden.

Traditionele p-waardes, ontwikkeld door Neyman en Pearson, worden steeds vaker bekritiseerd vanwege hun beperkte toepasbaarheid en gevoeligheid voor misinterpretatie. Dit draagt bij aan de replicatiecrisis in de wetenschap. E-waardes bieden hier een alternatief: ze maken tussentijdse aanpassingen aan het onderzoek mogelijk en voorkomen verwarring tussen p-waardes en significantieniveaus.

Deze ontdekking opent de deur naar betrouwbaardere statistische methoden. Grünwald ontving eerder een ERC Advanced Grant om zijn onderzoek naar de e-waarde voort te zetten: een belangrijke stap is richting nauwkeurigere en flexibeler wetenschappelijke analyses.

Beeldcredits: Papernerd

2.3.3 Ontwikkeling en bouw van de nationale onderzoeksvloot

In 2020 besloot de Raad van Bestuur van NWO over te gaan tot de aanschaf van drie onderzoekschepen bij het NIOZ: een groot oceaانvarend schip (de RV Anna Weber-van Bosse), een middelgroot schip bedoeld voor waddenonderzoek (de RV Wim Wolff) en een klein schip (de RV Adriaen Coenen).

De bouw van de RV Wim Wolff en de RV Adriaen Coenen ging begin 2021 van start. In de zomer van 2022 is de RV Adriaen Coenen opgeleverd en de RV Wim Wolff is in juni 2024 opgeleverd. Begin februari 2024 is de RV Wim Wolff in de haven van NIOZ op Texel gedoopt door de vicevoorzitter van het bestuur en de kleindochter van Wim Wolff. In 2023 is de bouw van het grootste onderzoekschip, de RV Anna Weber-van Bosse, gestart bij de Spaanse werf Astilleros Armon. De verwachting is dat dit schip eind 2025 wordt opgeleverd met een doop gepland voor begin 2026.

2.3.4 LOFAR

De grootste radiotelescoop ter wereld, LOFAR, detecteert de laagste frequenties uit de ruimte op het aardoppervlak en is inmiddels ruim tien jaar operationeel. NWO-instituut ASTRON beheert LOFAR namens een internationaal samenwerkingsverband met inmiddels 54 antennestations, verspreid over heel Europa.

Op 20 december 2023 heeft de Europese Commissie LOFAR als zevenentwintigste European Research Infrastructure Consortium (ERIC) opgericht. Een ERIC is een Europese rechtsvorm die het oprichten en exploiteren van grote wetenschappelijke infrastructuur mogelijk maakt. Naast Nederland participeren Duitsland, Polen, Italië, Bulgarije en Ierland als volwaardig lid in LOFAR ERIC en Frankrijk, Litouwen, Zweden en het Verenigd Koninkrijk als observers. Het jaar 2024 stond verder in het teken van het opbouwen van de LOFAR ERIC; zo is rond de zomer dr. Michiel van Haarlem als nieuwe LOFAR ERIC Executive Director aangesteld.

2.3.5 HFML-FELIX

HFML-FELIX is een internationaal gerenommeerd instituut aan de Radboud Universiteit en wordt door de Radboud Universiteit en NWO-I gefinancierd en bestuurd. Het instituut combineert twee grote faciliteiten onder één dak: een hoge veld magnetenlaboratorium (HFML) en infrarood/terahertz vrije elektronen lasers (FELIX). Hiermee doet het instituut onderzoek naar de eigenschappen en functionaliteiten van moleculen en materialen. HFML-FELIX maakt zo nieuwe wetenschappelijke doorbraken mogelijk op het gebied van gezondheid, energie, en slimme materialen.

De financiering van HFML-FELIX vanuit NWO-I stamt uit de tijd van Stichting FOM, de juridische voorganger van Stichting NWO-I. De financiering liep in 2022 af. Dat jaar vonden gesprekken plaats met het NWO-bestuur om duurzame financiering van de unieke faciliteit te verkennen. Deze gesprekken zijn in 2023 voortgezet en hebben in het najaar geleid tot een verkenningsoopdracht met alle Nederlandse universiteiten om te kijken op welke wijze HFML-FELIX een nationaal instituut (zowel faciliteit als nationaal wetenschappelijk programma) kan worden.

De verkenning is begin 2024 afgerond en heeft ertoe geleid dat NWO-I en Radboud Universiteit hebben vastgesteld dat zij samen verder gaan. Daartoe is een samenwerkingsverband opgericht met HFML-FELIX als tiende NWO-instituut en met daarnaast nog zes universitaire partners. Op 20 december is de samenwerkingsovereenkomst, die op 1 januari 2025 van kracht werd, feestelijk gelanceerd.

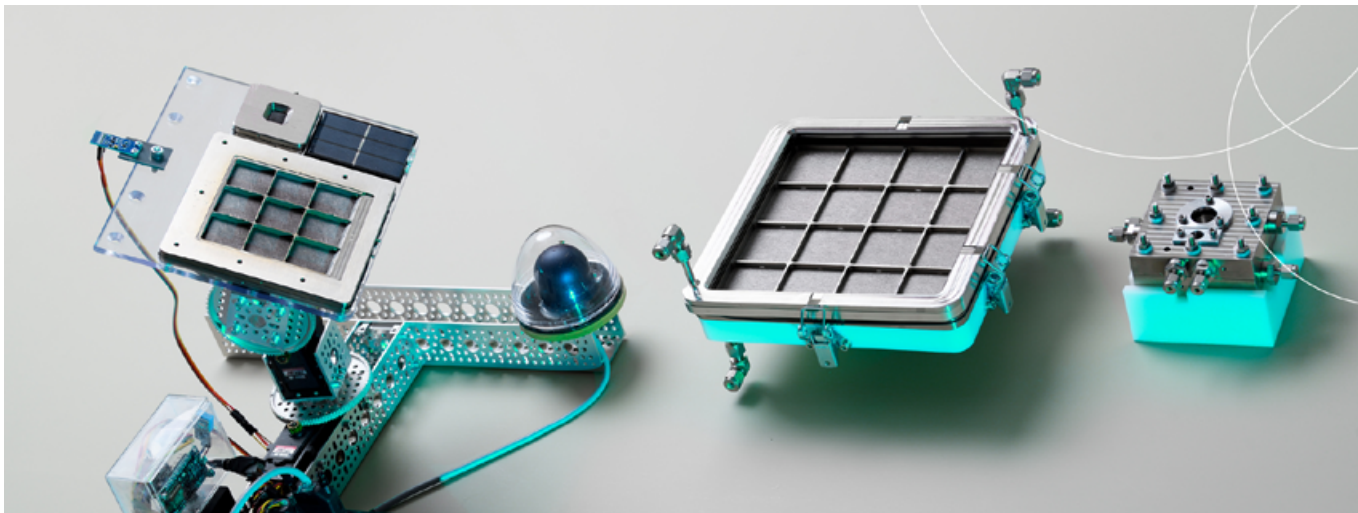
2.4 Samenwerkingen en financieringskansen

2.4.1 Matching Horizon Europe

In 2023 zijn verschillende plannen uit de beleidsbrief van de toenmalige minister van OCW in werking gezet. Zo is de matchingsregeling voor toegekende projecten uit het Horizon Europe programma van kracht geworden. Hiermee kunnen kennisinstellingen een gedeeltelijke compensatie krijgen voor de kosten die zij in een Horizonproject maken. Omdat NWO-instituten succesvol zijn in het verwerven van deze beurzen, betekent het dat de matchingsregeling additionele inkomsten biedt die voor het onderzoek gebruikt worden. Deze regeling is ook na het aantreden van de nieuwe regering in stand gebleven.

2.4.2 Summit grant

NWO heeft in 2024 de eenmalige Summit grant uitgezet met een budget van bijna 200 miljoen euro. Dit financieringsinstrument is voor wetenschappelijke samenwerkingsverbanden die hebben bewezen dat zij tot de absolute wereldtop behoren. Of die hier heel dichtbij zitten en de sprong naar de absolute wereldtop met dit instrument kunnen maken. NWO-I mocht twee voorstellen indienen. Via een interne NWO-I-selectieprocedure heeft het bestuur twee voorstellen verkozen, waarvan er helaas geen toegekend is. Wel participeren NWO-instituten in verschillende consortia bij andere SUMMIT-aanvragen.

Met zonlicht CO₂ uit de lucht halen

Hoe kun je met behulp van zonlicht CO₂ uit de lucht halen en dit efficiënt opslaan? DIFFER en Toyota werken samen aan een reactor die dit kan. Deze uitvinding kan aanzienlijk bijdragen aan het verminderen van CO₂ emissies. In de zomer van 2024 presenteerde Toyota een prototype van het CO₂-‘afvangapparaat’ tijdens een evenement in Parijs.

DIFFER en Toyota werken in het kader van de energietransitie sinds 2016 samen aan oplossingen voor CO₂-reductie, zoals de productie van waterstof met behulp van zonlicht en water. Geïnspireerd door het werk aan waterstof is het concept uitgebreid met de juiste aanpassingen op apparaatniveau om CO₂ uit de atmosfeer te halen en op te slaan, met zonlicht als drijvende kracht.

Het uit de lucht halen van CO₂ is een energievervlindend proces. De nieuwe reactor van DIFFER en Toyota combineert op inventieve wijze licht-ondersteunde processen en membraantechnologie die het proces vereenvoudigen in één apparaat en ook belooft de efficiëntie te verhogen. Het concept is gebaseerd op licht-absorberende materialen en foto-elektrochemische membraanreactoren. Deze werken op zonlicht en vangen CO₂ op uit de atmosfeer, transporteren het vervolgens naar specifieke compartimenten, waar het wordt opgeslagen voor verder gebruik.

De uitvinding is gebaseerd op in overvloed beschikbare materialen en componenten, en heeft dus een hoog exploitatiepotentieel. De combinatie van de twee technologieën is nog nooit eerder gedemonstreerd. Toepassingen van de reactor zijn ook denkbaar in de industrie, omdat deze bijdragen aan de doelstelling van negatieve CO₂-uitstoot.

Beeld: DIFFER maakte een prototype van het CO₂-‘afvangapparaat’ voor valorisatiestudies in samenwerking met Toyota Motor Europe.

Credits: DIFFER/Bart van Overbeeke

2.4.3 Nationaal Groeifonds

Het kabinet besloot in september 2020 om € 20 miljard over vijf jaar uit te trekken voor investeringen die bijdragen aan economische groei. Het geld, ondergebracht in het Nationaal Groeifonds, is bestemd voor kennisontwikkeling, fysieke wetenschappelijke infrastructuur en onderzoek, ontwikkeling en innovatie. In 2021 waren de NWO-instituten AMOLF, CWI en DIFFER succesvol via deelnames aan gehonoreerde voorstellen (Duurzame MaterialenNL, Groenvermogen II. De revolutie van zelfdenkende moleculaire systemen en de Einstein Telescope). In 2023 heeft het NWO-instituut AMOLF het voorstel SolarNL (€ 412 miljoen) gehonoreerd gekregen. In 2024 waren er geen nieuwe toekenningen aan NWO-I vanuit het Nationaal Groeifonds. Het kabinet heeft het Groeifonds in 2024 stopgezet.

2.4.4 Innovatie en valorisatie

BigScience.NL

Eind 2022 heeft het ministerie van EZK een subsidie van € 870 duizend aan NWO-I verstrekt om BigScience.NL, het netwerk van industrial liaison officers (voorheen ILO-net), voor de komende vier jaar te blijven ondersteunen. Dit is een welkome investering, waarmee NWO-I de relatie tussen deelnemende instituten (NWO-instituten Nikhef, ASTRON, SRON, DIFFER; en daarnaast HFML-FELIX en NOVA) en het Nederlandse bedrijfsleven kan blijven verbeteren.

De focus ligt met name op high tech bedrijven die potentiële technologische innovaties voor en met grote wetenschappelijke infrastructuren kunnen doen. BigScience.NL wordt centraal ondersteund door een strategisch beleidsadviseur op het gebied van innovatie en valorisatie, die eind 2023 is begonnen en voor twee jaar wordt gefinancierd uit het ontwikkelfonds.

In september 2023 is op initiatief van BigScience Denmark samen met een internationaal consortium een Europees projectvoorstel over innovation procurement ingediend. Begin 2024 is dit project toegekend en in juni 2024 is INPROCAP, zoals het project heet, van start gegaan met een kick-off in Kopenhagen. Het project duurt drie jaar en heeft als doel de effectiviteit en het bereik van aanbestedingsprocessen op het gebied van grootschalig wetenschappelijk onderzoek te vergroten. Naarmate het project vordert, wordt verwacht dat het aanzienlijke kansen voor wetenschappelijke vooruitgang zal creëren en de internationale markt voor Big Science-infrastructuur zal versterken. Dit is zeer relevant voor NWO-I, vanwege haar nationale rol in grote wetenschappelijke infrastructuur.

Met deelname van BigScience.NL aan INPROCAP zijn Nederlandse ILO's goed op de hoogte van nieuwe trainingen op het gebied van innovation procurement. Ook zijn zij nauwer betrokken bij toekomstige aanbestedingen van Big Science Organisations en kunnen zij Nederlandse industrie daar goed bij ondersteunen.

Publiek-private samenwerkingen

Sinds januari 2024 is een nieuwe publiek-private samenwerkingsinnovatieregeling (PPS-I) van start gegaan. Met de regeling wordt jaarlijks een plafondbudget ingesteld om publiek-private samenwerkingsprojecten te ondersteunen. Topconsortia Kennis en Innovatie (TKI's) mogen naar eigen inzicht processen inrichten om de PPS-I gelden toe te wijzen.

Bij TKI High Tech Systems and Materials (HTSM), voor NWO-I de voornaamste partner, gaat dit door middel van Strategische Programma's. NWO-I heeft actief bijgedragen aan het vormgeven van meerdere van de Strategische Programma's; NWO-I is penvoerder van twee van de uiteindelijk tien gestarte programma's (Semicon Equipment Manufacturing en Advanced Instrumentation) en neemt deel aan twee andere programma's (Microelectronics en Space). In 2024 hebben in totaal 10 samenwerkingsprojecten van NWO-I onder verschillende programma's financiering toegewezen gekregen.

2.4.5 Bezoek Brussel

De directeurs van de NWO-instituten reisden op 4 juli 2024 gezamenlijk naar Brussel, waar ze op bezoek gingen bij Neth-ER (Netherlands house for Education and Research) en de Permanente Vertegenwoordiging van Nederland bij de EU. De instituutdirecteurs legden daar belangrijke contacten, met als doel de NWO-instituten beter aan te sluiten op het Europese onderzoeks- en innovatiebeleid, en de zichtbaarheid van de instituten in Brussel te vergroten. Onderzoek en innovatie op een Europese schaal worden steeds belangrijker voor NWO-I. Veel van de beurzen voor onderzoeksprojecten komen nu al uit Horizon Europe of andere Europese financieringsprogramma's.

2.4.6 Strategisch Vernieuwingsfonds

Afgelopen jaar heeft de Raad van Bestuur van NWO besloten om vernieuwing op onderzoeklijnen bij de instituten te stimuleren en daarom vanaf 2025 structureel middelen aan NWO-I ter beschikking te stellen voor een strategisch vernieuwingsfonds voor de instituten. Het fonds biedt de instituten de kans om significant te investeren in nieuwe strategische projecten of onderzoeksrichtingen, zeer experimentele infrastructuur of riskante transitie's. Het fonds is een eenmalige aanvulling op de basisfinanciering.

In 2024 is de opzet voor het fonds verder uitgewerkt en is de eerste ronde voor aanvragen georganiseerd. Instituten hebben in september hun plannen bij het bestuur in kunnen dienen en in november heeft het bestuur besloten hoe deze middelen voor 2025 in te zetten. In het voorjaar van 2025 vindt een nieuwe financieringsronde uit het strategisch vernieuwingsfonds plaats.

Nederlands satellietinstrument SPEXone produceert wereldkaart fijnstof

Begin 2024 lanceerde NASA klimaatsatelliet PACE met aan boord het Nederlandse fijnstofinstrument SPEXone. Een jaar lang observeren levert nu een driedelige wereldkaart op van aerosolen. Die toont de verspreiding van fijne en grove aerosolen en van deeltjes die zonlicht reflecteren of juist absorberen.

Dat laatste heeft respectievelijk een afkoelend en opwarmend effect op het klimaat.

Aerosolen zijn kleine deeltjes als roet, as en woestijnstof in de atmosfeer, ook wel fijnstof genoemd. Ze hebben een netto afkoelend effect op het klimaat, maar in welke mate is onduidelijk. De marge loopt van 0,2 tot zelfs 0,9 graden dempende invloed op de mondiale opwarming. Fijnstof beïnvloedt het klimaat zowel direct via reflectie en absorptie van zonlicht, als indirect door als startpunt te fungeren voor wolkvorming. Het gebrek aan laaghangende bewolking is bijvoorbeeld een van de oorzaken van het recordwarme jaar 2024.

Beeld: PACE klimaatsatelliet.

Credits: NASA GSFC

2.5 Wetenschapsbeoefening en -beleid

2.5.1 Wetenschappelijke integriteit

In 2024 is door een onafhankelijke commissie de Nederlandse gedragscode wetenschappelijke integriteit (NGWI) geëvalueerd. Vervolgens heeft de KNAW de betrokken commissie opdracht gegeven tot het opzetten van een schrijfcommissie voor het herschrijven van de gedragscode. Op aanvraag van NWO-I is er een afgevaardigde van het bureau toegevoegd aan die ambtelijke commissie. In die hoedanigheid heeft NWO-I samen met, en in goed contact met, NWO meegepraat over de samenstelling en de doelen van de schrijfcommissie. De commissie wordt in 2025 samengesteld.

Daarnaast zijn de banden met het Netherlands Research Integrity Network (NRIN) aangehaald. NWO-I is nu lid van de NRIN-groep voor vertrouwenspersonen wetenschappelijke integriteit en de groep voor projectleiders wetenschappelijke integriteit en daardoor beter aangehaakt bij landelijke ontwikkelingen.

2.5.2 WetenschapVeilig

Wetenschappers krijgen regelmatig te maken met bedreiging, intimidatie en haatreacties. Daarom lanceerden de Universiteiten van Nederland (UNL), NWO en KNAW begin november 2022 het platform WetenschapVeilig.

Het doel van WetenschapVeilig is om wetenschappers te helpen snel de juiste hulp te krijgen in geval van intimidatie, bedreiging of haatreacties. De werkgever van de wetenschapper kijkt in overleg met de hulpzoekende welke hulp passend en mogelijk is.

Op de website wetenschapveilig.nl kunnen wetenschappers die bedreigd of geïntimideerd worden 24 uur per dag een melding maken. Zij worden uiterlijk binnen één werkdag verder geholpen, in veel gevallen sneller.

2.5.3 Nevenwerkzaamheden

NWO-I wil transparant zijn over de nevenwerkzaamheden van medewerkers om zo wetenschappelijke integriteit te vergroten. Bovendien is openheid nodig om te voldoen aan de Nederlandse Gedragscode Wetenschappelijke Integriteit 2018.

Nevenwerkzaamheden zijn voor NWO-I 'alle werkzaamheden die de werknemer naast zijn/haar functie verricht, ongeacht of deze werkzaamheden binnen of buiten de voor de werknemer geldende werktijden worden verricht'. Daarentegen worden onbetaalde nevenactiviteiten met een louter privé-karakter niet als nevenwerkzaamheden aangemerkt.

Veel medewerkers met een dubbele aanstelling publiceren deze al via de universiteit waar ze werkzaam zijn. NWO-I heeft als werkgever een eigen verantwoordelijkheid om een volledig overzicht van nevenwerkzaamheden te verschaffen. Daarom is registratie en publicatie via de eigen kanalen gewenst, ook om objectieve toetsing mogelijk te maken.

In 2022 is het nevenwerkzaamhedenbeleid door het Stichtingsbestuur vastgesteld. In 2023 en 2024 is stapsgewijs een nieuw personeelsinformatiesysteem in gebruik genomen, waarin ook de mogelijkheid is opgenomen om nevenwerkzaamheden in te voeren. Ten aanzien van (bijzondere) hoogleraarschappen van medewerkers van NWO-I is in 2023 een handmatige inventarisatie gedaan. Na verdere implementatie van het nevenwerkzaamhedenbeleid in 2025 kan NWO-I haar nevenwerkzaamheden, inclusief (bijzondere) hoogleraarschappen, openbaar maken. Hiermee geeft NWO-I invulling aan een open en transparante onderzoekscultuur zoals wordt beoogd in de NWO-strategie.

2.5.4 Samenwerking met derden

NWO hecht belang aan samenwerking in onderzoek met andere partijen, zoals bedrijven, omdat dit veel kan opleveren voor de wetenschap en maatschappij. Onder samenwerking vallen onder andere gezamenlijke onderzoeksprojecten of –programma's waarin NWO-D of een NWO-instituut deelneemt. De Raad van Bestuur wil graag onderzoek stimuleren dat een positieve bijdrage levert aan de samenleving. Of dat altijd het geval is bij samenwerkingen met derden leidt tot verhitte discussies. Daarom is in 2023 gewerkt aan een afweegkader voor samenwerking met derde partijen.

Belangrijk is dat NWO wil blijven benadrukken dat samenwerken met derde partijen een essentieel onderdeel van het doen van onderzoek is en blijft, maar dat het wel belangrijk is om de juiste afwegingen hierbij te maken voorafgaand aan en tijdens de samenwerking. Bij iedere samenwerking moeten duidelijke afspraken worden vastgelegd. Het afweegkader is in 2024 door de Raad van Bestuur vastgesteld en geïmplementeerd voor de gehele NWO-organisatie en dus ook voor NWO-I.

2.5.5 Open science en open access beleid

Nederland is mede dankzij NWO één van de wereldwijde voorlopers in de transitie naar het vrij toegankelijk maken van publicaties en onderzoeksgegevens uit publiek gefinancierd onderzoek. Met de toetreding in 2018 tot cOAlition S, een internationale groep van onderzoekfinanciers, en het onderschrijven van Plan S, committeerde NWO zich aan het implementeren van verregaande maatregelen om deze transitie naar open access te versnellen.

De kern van Plan S is dat alle publicaties die voortkomen uit financiering van de onderzoekfinanciers uit de cOAlition meteen voor iedereen vrij toegankelijk moeten zijn. Inmiddels is 95% van de 'gerefereerde' academische publicaties van de NWO-instituten open access. Om dit mogelijk te maken heeft NWO-I ingezet op twee trajecten: de groene route en overeenkomsten met uitgevers.

De groene route is gebaseerd op zelfarchivering. In december 2020 stelde NWO-I een beleidskader vast dat het mogelijk maakt publicaties direct beschikbaar te stellen via een publiek toegankelijk repository. Sinds 2021 wordt het effect van dit beleidskader op de open access-cijfers van de instituten gemonitord en eind 2023 is een evaluatie van dit beleidskader gestart die doorliep in 2024.

Daarnaast sloot NWO-I zich in 2020 aan bij een consortium van kennisinstellingen voor de onderhandelingen met een aantal grote uitgevers: de zogenaamde transformatieve, of read & publish, deals. Via deze deals wordt open access publiceren verder gefaciliteerd. Van 2020 tot en met 2024 participeerde NWO-I in de overeenkomst met de uitgever Elsevier. Deze overeenkomst werd in 2024 heronderhandeld, resulterende in een nieuwe overeenkomst tot eind 2026 met een mogelijke verlenging tot eind 2027, waarin NWO-I weer participeert.

2.5.6 Digital Competence Center

In 2021 richtte NWO-I het Digital Competence Center (DCC) op en stelde een coördinator data stewardship aan. Het DCC levert laagdrempelig advies, expertise en praktische ondersteuning aan de onderzoekers bij de NWO-instituten om hun resultaten, onderzoeksdata en -software geschikt te maken voor hergebruik in het kader van open science. Zo heeft het DCC een licentietool ontwikkeld om medewerkers te helpen bij het vinden van de juiste licentie voor hun data of software.

Sinds 2023 is de coördinator van het DCC ondergebracht bij het bureau van NWO-I. In datzelfde jaar kreeg NWO-I een subsidie toegekend via de NWO-call 'Lokale Digitale Competentie Centra II' (mede gefinancierd door het regieorgaan Open Science NL). Deze is gebruikt om in 2024 het DCC te versterken met een trainer op het gebied van innovatieve digitale technieken. De uitbreiding van het DCC met een trainer heeft geresulteerd in een uitbreiding van het trainingsaanbod met trainingen over generatieve AI. Deze trainingen zijn gericht op toepassingen bij wetenschappelijk schrijven, literatuuronderzoek en programmeren en gingen eind 2024 van start.

Naast deze nieuwe trainingen zet het DCC haar bestaande aanbod voort met activiteiten, trainingen, en tutorials rondom digitale vaardigheden, open science en open data- en softwaremanagement. Dit wordt mede vervuld met lokale gecertificeerde instructeurs die via het NWO-I-lidmaatschap aan The Carpentries, een non-profitorganisatie gericht op het trainen van trainers, worden opgeleid om open science op de instituten te ondersteunen.

Eind 2024 heeft NWO-I een subsidie toegekend gekregen via de NWO Open Science NL call 'Strengthening Local and Thematic DCCs' voor het versterken van open software skills en data-interoperabiliteit op de instituten. Deze financiering maakt het mogelijk om het trainingsnetwerk verder uit te breiden, de basisvaardigheidstrainingen te professionaliseren en uit te breiden, en datastewards en -managers op de instituten te financieren om data bij de instituten beter inter-operabel en herbruikbaar te maken.

2.5.7 Gezonde onderzoekscultuur

NWO-I bouwt mee aan een gezonde onderzoekscultuur. In een gezonde onderzoekscultuur wordt talent ontsloten, worden betere en gedragen oplossingen voor vragen en problemen gevonden en kunnen meer mogelijkheden tot samenwerking bestaan. Dit is niet vanzelfsprekend het geval en behoeft verbetering.

Het veranderen van een cultuur heeft tijd nodig. Gedurende 2024 is het thema gezonde onderzoekscultuur in verschillende beleidsdossiers geïntegreerd. Door de huidige problematiek blijvend aan te kaarten en ervoor te zorgen dat het meegenomen wordt in verschillende dossiers proberen we de thematiek op een structurele manier mee te nemen in belangrijke beslissingen. De term gezonde onderzoekscultuur komt ondertussen met regelmaat in andere dossiers terug (denk aan de evaluatie van de gedragscode wetenschappelijke integriteit, in het landelijke Erkennen en Waarderen programma en in het kennisveiligheidsbeleid).

Naar de buitenwereld heeft NWO-I meegedaan aan verschillende conferenties en focusgroepen omtrent dit onderwerp om zo te leren van anderen en eigen ervaringen te delen op dit onderwerp. Ook is er een goede samenwerking opgezet met domeinorganisatie van NWO om elkaar vooruit te helpen.

Donkere materie-experiment XENONnT meet zonneneutrino's (Nikhef)

XENONnT, een detector gebouwd voor de zoektocht naar donkere materie, heeft signalen gemeten van zonneneutrino's. Deze neutrino's worden geproduceerd door kernreacties in de zon. Neutrino's reageren, net als donkere materie, nauwelijks met gewone materie. Heel soms laten ze zich toch zien, onder andere door te botsen met een atoomkern. De terugslag van de atoomkern is zichtbaar en verradt dat er een neutrino was.

De XENONnT-samenwerking heeft nu zonneneutrino's als biljartballen zien botsen met atoomkernen in hun detector. Zo'n kernbotsing is precies het soort signaal dat onderzoekers hopen te zien van donkere materie. Dat XENONnT dit signaal nu kan meten, weliswaar voor neutrino's, is een mooie bevestiging dat de detector goed werkt.

Nikhef is een van de partners in het XENONnT-project en levert een grote bijdrage aan zowel instrumentatie als analyse.

Beeld: Installatie van de TPC, het onderdeel in het midden van de detector dat het actieve xenonvolume van het experiment omvat.

Credits: XENON collaboration

2.5.8 Anders Erkennen en Waarderen

In 2019 werd het landelijk Erkennen en Waarderen-programma (E&W) gelanceerd met het position paper 'Ruimte voor ieders talent'. In 2022 werd deze publicatie door NWO-I opgevolgd met een visie over het implementeren van de principes van E&W in de organisatie. Het uitgangspunt is: E&W zo veel mogelijk toevoegen aan bestaande projecten en onderwerpen. Dit om de werkdruk zo laag mogelijk te houden en om E&W een natuurlijke plek te geven in de dingen die we toch al doen.

Mede door een goede samenwerking binnen NWO-I zijn er in 2024 een aantal grote projecten opgezet. Zo is een start gemaakt aan de ontwikkeling van een leiderschapsprogramma waarin de waarden van E&W nadrukkelijk naar voren komen. Ook heeft het bureau van NWO-I in 2024 een subsidie gekregen om de erkenning en waardering van Open Science te versnellen, onder andere door instituten te helpen voortgang op Open Science te bespreken in hun jaargesprekken met het bestuur. Ook dit valt onder projecten die al langer op de planning stonden, maar nu in het kader van E&W en door middel van de verworven subsidie sneller op gang gekomen zijn.

2.5.9 Hooglerarenbeleid

Naar aanleiding van media-aandacht in 2023 voor de aanstelling en inschaling van (bijzonder) hoogleraren bij Nederlandse universiteiten, heeft NWO-I in 2024 een start gemaakt met het opstellen van de uitgangspunten van een hooglerarenbeleid. Lopende initiatieven, zoals het implementeren van de waarden van Erkennen & Waarderen en diversiteit, inclusie en gelijkwaardigheid (DIG) zijn hierin meegenomen.

Zo wordt er ingezet op de strategische waarde die hoogleraren hebben, maar wordt er ook aandacht besteed aan de veranderingen die een aanstelling tot hoogleraar met zich meebrengt voor de onderzoeker zelf. In 2025 krijgt het hooglerarenbeleid een definitieve vorm.

2.5.10 Diversiteit, Inclusie en Gelijkwaardigheid

Herziening implementatieplan, adviseur DIG

Het jaar 2024 stond in het teken van de herziening van het implementatieplan Diversiteit en Inclusie. Waar het plan voorheen vooral gericht was op actiepunten, ligt de focus nu op meetbare impact en wordt ook gelijkwaardigheid meegenomen. De Stuurgroep Diversiteit, Inclusie en Gelijkwaardigheid – voorheen de Taskforce DIG – werd uitgebreid en omvat nu vertegenwoordigers van alle NWO-instituten. Zij leggen in de eerste helft van 2025 de laatste hand aan het vernieuwde plan.

Ook in 2024 is de eerdere rol van Projectleider Diversiteit en Inclusie omgevormd tot die van Adviseur Diversiteit, Inclusie en Gelijkwaardigheid, ingebed in het team Bestuursondersteuning en Strategie op bureau NWO-I. De adviseur neemt deel aan externe klankbordgroepen en adviesorganen, zoals het Landelijk Overleg Diversity Officers van alle universiteiten in Nederland en een werkgroep Nationaal Actieplan onder leiding van het ministerie van OCW. Hierdoor worden de plannen van NWO-I op het gebied van DIG beter afgestemd met universiteiten, kennisinstellingen en beleidsinstellingen.

DIG-teams

Elk instituut beschikt inmiddels over een eigen DIG-team. Op kwartaalbasis vindt overleg plaats met de voorzitters, waarbij de instituten kennis en ervaringen uitwisselen. Waar de medewerkersnetwerken voor vrouwen en neurodiversiteit voorheen nog werden gecoördineerd door de Adviseur DIG in samenwerking met de Projectleider DIG van NWO-D, functioneren deze netwerken inmiddels zelfstandig, onder leiding van twee of drie coördinatoren uit de betreffende doelgroepen. NWO heeft nu de volgende medewerkersnetwerken: LHBTIQ+, Vrouwen+, Neurodiversiteit, en een netwerk omtrent Culturele Diversiteit.

Monitor Vrouwelijke Hoogleraren

Voor het eerst dit jaar nam NWO-I deel aan de Monitor Vrouwelijke Hoogleraren van het Landelijk Netwerk Vrouwelijke Hoogleraren (LNVH). In dit rapport wordt de vertegenwoordiging van vrouwen in de Nederlandse academische wereld in kaart gebracht.

Digitale toegankelijkheid

Ook werd er op zowel instituutsniveau als centraal niveau gewerkt aan digitale toegankelijkheid. Sinds 2018 is het voor overheidsinstanties en publiekrechtelijke instellingen verplicht om hun websites, applicaties en clouddiensten digitaal toegankelijk te maken. Dit vereist inspanningen van de hele organisatie. In 2024 hebben de communicatieafdeling van het bureau NWO-I en de communicatieteams van de instituten gewerkt aan het onderhouden en verder verbeteren van de digitale toegankelijkheid van hun websites. Op basis van de opgeleverde auditrapportages zijn toegankelijkheidsverklaringen opgesteld. Ook zijn voorbereidingen getroffen voor trainingen en projecten in 2025.

Evenementen

Tot slot werden er in 2024 rondom DIG diverse evenementen en trainingen georganiseerd op centraal, maar ook instituutsniveau.

Met RV Wim Wolff is Nederlands kustonderzoek klaar voor de toekomst

Op 15 februari 2024 is in de NIOZ-haven op Texel de RV Wim Wolff gedoopt. Het nieuwe onderzoeksschip is vernoemd naar de nestor van het ecologisch onderzoek rond de Waddenzee. De Wim Wolff is een comfortabel, innovatief en vooral een veel groener schip, klaar voor de toekomst van het onderzoek in de Noordzeekustzone, de Delta en de Waddenzee.

De doop werd verricht door Wim's vijfjarige kleindochter Charly Wolff, met hulp van Caroline Visser, bestuurslid van NWO. Jeugdige doopvrouwe Charly symboliseerde met de doophandeling ook de toekomst van het schip en het kustonderzoek. Als het goed is, gaat RV Wim Wolff, net als haar voorganger RV Navicula, weer vier decennia mee.

Het schip is het tweede van drie uit de nieuwe Nederlandse onderzoeksvloot die wordt beheerd door de afdeling National Marine Facilities (NMF) van het NIOZ.

Beeld: NWO-bestuurder Caroline Visser en Charly Wolff dopen de RV Wim Wolff.

Credits: NIOZ, Evalien Weterings

2.5.11 Kennisveiligheid

In Nederland ontwikkelen we veel waardevolle kennis en technologie. Daar zijn we zuinig op en dus beschermen we het. Kennisveiligheid is dan ook een belangrijk onderdeel in de Nationale Veiligheidsstrategie. Door de geopolitieke ontwikkelingen is kennisveiligheid ook een vanzelfsprekend onderwerp geworden bij andere beleidsontwikkelingen. De doorlopende dialoog en gezamenlijke ‘lerende aanpak’ met de nationale kennisinstellingen en het ministerie van OCW resulteert in een groeiend draagvlak voor het kennisveiligheidsbeleid.

Bij NWO-I staat kennisveiligheid hoog op de agenda. NWO-I wil dat het onderzoek in onze organisatie op een veilige manier en ook in een veilige omgeving plaatsvindt. Tegelijkertijd blijven we bij NWO-I aandacht vragen voor het behoud van de open academische cultuur, voorkomen van stigmatisering, borgen van sociale veiligheid en het streven naar een gelijk speelveld in Europa, waarbij eisen aan kennisveiligheid niet wezenlijk verschillen tussen landen.

Sectorbeeld implementatie Nationale Leidraad

Er is doorlopend politieke aandacht voor de implementatie van het kennisveiligheidsbeleid van de Nederlandse kennisinstellingen. In mei 2024 is het sectorbeeld KNAW en NWO-I gepubliceerd over de implementatie van de Nationale Leidraad (2022) en heeft de minister de Tweede Kamer daarover geïnformeerd. Uit het sectorbeeld komt naar voren dat NWO-I de ontwikkeling en implementatie van het kennisveiligheidsbeleid voortvarend ter hand neemt. De beleidsreactie van de minister bevestigt dat hij vertrouwen heeft in de aanpak bij NWO-I.

Het beleid en de operationalisering van de kennisveiligheidsrichtlijnen in de onderzoekspraktijk zijn volop in ontwikkeling en hebben de voortdurende aandacht. Doordat NWO-I actief betrokken is bij het proces van de herziening van de Nationale Leidraad, en betrokken is bij nationale en internationale discussies, kunnen we waar nodig anticiperen bij de verdere beleidsontwikkeling.

Bewustwording en sociale veiligheid

Bewustwording van wat kennisveiligheid betekent en hoe kennis veilig gehouden kan worden, is cruciaal voor de succesvolle implementatie van het kennisveiligheidsbeleid. Naast het beschermen van de kennis staat ook de bescherming van medewerkers hoog op de agenda. Dit resulteert in een gebalanceerde en individuele aanpak bij de implementatie van de interne richtlijnen kennisveiligheid.

Het voorkomen van discriminatie en stigmatisering weegt zwaar in deze aanpak. Onderzoeksrapporten van de overheid wijzen op pogingen van buitenlandse inmenging waarmee medewerkers van kennisinstellingen te maken kunnen krijgen, met alle gevolgen van dien. Bij de ontwikkeling en implementatie van kennisveiligheidsbeleid is er daarom veel aandacht voor de sociale veiligheid. Ook in samenhang met de instandhouding van een gezonde onderzoekscultuur en wetenschappelijke integriteit.

NWO-I ziet het daarom als een belangrijke taak om regelmatig kennissessies, evenementen, en interactieve workshops voor alle medewerkers van NWO-I te organiseren. Doel hiervan is om het draagvlak voor de implementatie van het kennisveiligheidsbeleid te vergroten, bespreekbaar te maken en momentum te behouden.

Actuele ontwikkelingen

Het ministerie heeft een nieuw voorstel voor een wettelijk kader uitgewerkt. Dit na een extensieve dialoog met de kennisinstellingen over de impact van een voorgestelde Wet screening kennisveiligheid. De screening wordt onderdeel van de werving van kenniswerkers die op een Nederlandse kennisinstelling in aanraking kunnen komen met sensitieve technologieën. De onderliggende lijst met sensitieve technologieën is nog onderwerp van verdere uitwerking en is bepalend voor de omvang van het aantal screenings die moeten worden aangevraagd door de kennisinstelling. Het ministerie van OCW heeft aangegeven dat de uitvoerbaarheid van de screenings en het behouden van een aantrekkelijk onderzoeksklimaat in Nederland een rol spelen bij de invoering van de Wet screening kennisveiligheid.

Het draagvlak voor afstemming van beleid binnen de EU en met EU-bondgenoten neemt ondertussen toe. Dit vanwege de gezamenlijke zorg en het belang van een 'gelijk speelveld' en tegelijkertijd het behouden van de academische samenwerking. De 'Aanbevelingen betreffende de verbetering van de onderzoeksveiligheid' van de Raad van de Europese Unie, waarin een gebalanceerde aanpak wordt beschreven, zijn daarvan een goed voorbeeld. Gezamenlijk beleid creëert randvoorwaarden voor een veilige internationale samenwerking.

2.6 Impact van de COVID-19-pandemie

Kort na het uitbreken van de COVID-19 pandemie stelde de Raad van Bestuur van NWO in 2020 een Coronafonds in van € 6 miljoen. Het fonds gaf de instituten de mogelijkheid te doen wat nodig was om de gevolgen van de coronamaatregelen zoveel mogelijk te beperken. Het fonds werd later uitgebreid met een bedrag van € 815 duizend en later nog eens met een bedrag van € 4,765 miljoen vanuit middelen van het Nationaal Plan Onderwijs (NPO).

Het Coronafonds biedt ruimte:

- voor financiële compensatie om tijdelijke contracten van promovendi en postdocs te verlengen;
- om lasten van vast (technisch) personeel dat tijdens lockdown niet productief kon zijn, waardoor leverdeadlines niet gehaald werden, op te vangen;
- en om anderszins extra kosten die gemaakt moesten worden te dekken.

Verderop in hoofdstuk 4 rapporteren we over de verlengingen die in 2024 vanuit de NPO-middelen zijn bekostigd. De effecten van de coronapandemie ebden lang na, maar in 2024 is het duidelijk geworden dat extra steun heel welkom is geweest. De directe noodzaak is nu voorbij. Het fonds is in 2024 dan ook afgesloten.

Wat is het verband tussen COVID-19 en huiselijk geweld?

Huiselijk geweld is een groot maatschappelijk probleem. Na de uitbraak van COVID-19 en de maatregelen die volgden, werd verwacht dat er een effect zou plaatsvinden op de geregistreerde cijfers van deze vorm van geweld. Omdat dit effect pas later in de cijfers zichtbaar zou kunnen worden, en het NSCR de korte termijn effecten al eerder in kaart had gebracht, heeft het NSCR onlangs langetermijnonderzoek gedaan naar de mogelijke stijging van huiselijk geweld in alle 26 Veilig Thuis regio's in Nederland.

Uit de bevindingen blijkt dat er ook nu geen toename zichtbaar is in het aantal (geregistreerde) meldingen of casussen van huiselijk geweld. Wel veranderde wie melding maakt: tijdens de pandemie waren dit vaker burens.

Veilig Thuis introduceerde daarnaast een chatfunctie voor laagdrempelig advies, waaruit blijkt dat vooral directbetrokkenen (slachtoffers zelf) hiervan gebruikmaken. De laagdrempeligheid en anonimiteit verlagen mogelijk de drempel om hulp te zoeken.

Beeldcredits: NSCR

3 Financiën

Dit hoofdstuk gaat onder meer in op de baten en lasten van NWO-I in 2024 en de prognose voor de komende jaren. Ook komen de risico's voor de stichting en de mitigerende maatregelen aan bod.

3.1 Financiële kengetallen en toelichting

Baten

In 2024 bedroegen de baten van stichting NWO-I in totaal € 285 miljoen. Het grootste deel van de baten (€ 169,2 miljoen) was afkomstig van NWO in de vorm van basisfinanciering. De basisfinanciering vormt een stabiele basis voor de uitvoering en ondersteuning van het wetenschappelijk onderzoek op de negen onderzoeksinstituten. De instituten haalden daarnaast financiering in competitie binnen voor hun onderzoeksprojecten; ook in competitie waren de aan de NWO-instituten verbonden onderzoekers succesvol. De baten in 2024 voor de in competitie verkregen projecten van NWO bedragen in totaal € 28 miljoen.

Verschillende instituten kregen in 2024 grote projecten gehonoreerd die veelal na 2024 tot baten leiden. NSCR ontving een toekenning van € 7,2 miljoen vanuit de NWO Nationale Wetenschapsagenda voor onderzoek naar de-escalatie van agressieve ontmoetingen tussen eerstelijns medewerkers en burgers. Nikhef ontving een toekenning van € 4 miljoen van het ministerie van OCW en € 3 miljoen van NWO voor een schaa sprong bij de Einstein Telescope. AMOLF ontving een toekenning van € 3,3 miljoen van NWO als partner in het door de Universiteit Leiden ingediende Zwaartekrachtvoorstel 'Advanced Nano electrochemistry Institute Of the Netherlands'. AMOLF en NIOZ ontvingen € 3,9 en € 3 miljoen van NWO voor hun deel uit de door andere universiteiten ingediende SUMMIT-voorstellen 'EVOLF' en 'Embracer'. CWI ontving € 3 miljoen van NWO voor een voorstel over uitdagingen in cybersecurity. DIFFER kreeg € 4,4 miljoen voor diverse EU-H2020 projecten voor Eurofusion.

De instituten ontvingen daarnaast nog diverse grotere en kleinere toekenningen. Zo kreeg Nikhef van NWO meerdere ENW XL toekenningen voor in totaal € 9,4 miljoen. ASTRON en NIOZ kregen respectievelijk € 2,6 miljoen en € 2,1 miljoen uit European Research Grants (ERC's) van de Europese Unie. SRON kreeg € 4,7 miljoen voor het project 'MEDUSA' en 'Science Accelerator Hub for Astrophysics'.

In 2024 waren de lasten € 265 miljoen. In 2023 was dit € 220 miljoen. Deze lasten betroffen voor het grootste gedeelte personele lasten (€ 159,1 miljoen). Andere belangrijke posten zijn afschrijvingen (€ 12,2 miljoen), huisvestingslasten (€ 16,9 miljoen) en overige lasten (€ 76,3 miljoen).

Ten opzichte van 2023 is een stijging waarneembaar in personele lasten (€ 11 miljoen), hoofdzakelijk als gevolg van cao-stijging. De afschrijvingslasten zijn in 2024 gestegen met € 3 miljoen doordat in 2024 volledig op de renovatie Nikhef is afgeschreven ten opzichte van twee maanden in 2023. De huisvestingslasten stijgen hoofdzakelijk als gevolg van stijgende kosten voor water en energie (€ 3 miljoen). De overige lasten zijn hoger met name door een toename in out of pocket-bestedingen voor projecten, met name Einstein Telescope.

Resultaat

NWO-I streeft naar maximale inzet van de middelen voor de wetenschap, en daarmee tot een beperkt vrij vermogen. Het resultaat in 2024 is hoofdzakelijk geen vrij resultaat, maar betreft met name toekenningen die pas in latere jaren tot uitgaven gaan leiden. Dit resultaat wordt dan ook (grotendeels) toegevoegd aan de bestemde reserve. Het (bestemde) resultaat wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door toekenningen voor de strategische prioriteiten (€ 10 miljoen), de schaa sprong van Einstein Telescope (€ 5,5 miljoen), innovatie van de wetenschap en bedrijfsvoering (€ 5 miljoen) en het overbruggingskrediet HFML-FELIX (€ 2 miljoen). Daarnaast zijn de rentebaten in 2024 € 3 miljoen en is het resultaat uit een deelneming € 2 miljoen. Hiermee komt het resultaat uit op € 25,2 miljoen (2023: € 7,1 miljoen positief). De rentebaten en resultaat deelneming vormen onderdeel van het vrij vermogen.

3.2 Financiële ontwikkelingen in 2024

3.2.1 Staat van baten en lasten

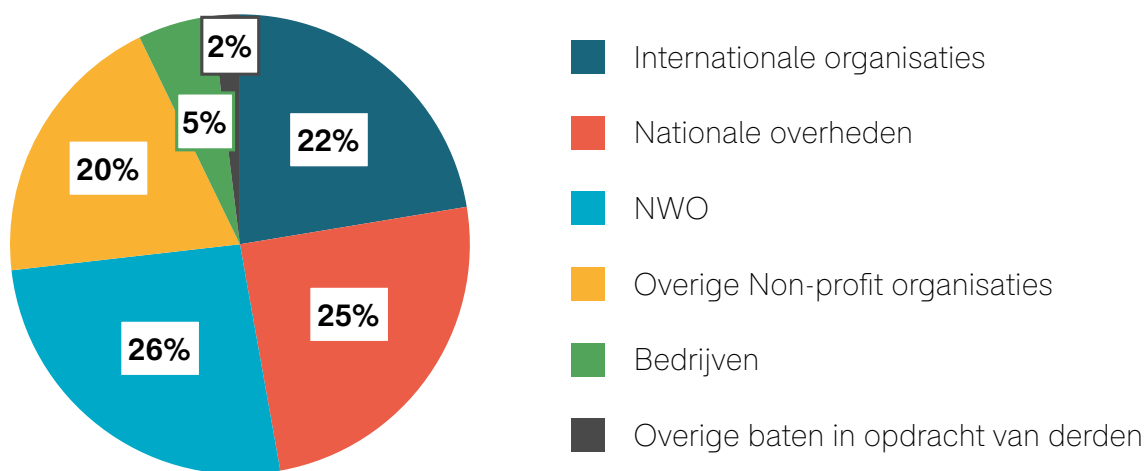
Tabel 1: Begrote en gerealiseerde baten en lasten 2024 (bedragen x € 1.000,-)

	2024	Begroot 2024	2023
Baten			
Rijksbijdragen	169.183	142.479	146.784
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	62	1.152	386
Baten werk in opdracht van derden	108.672	100.363	71.014
Overige baten	7.030	6.389	7.141
Totaal baten	284.946	250.383	225.325
Lasten			
Personeelslasten	159.133	156.445	148.064
Afschrijvingen	12.244	11.001	9.269
Huisvestingslasten	16.931	17.515	15.156
Overige lasten	76.398	74.804	47.648
Totaal lasten	264.707	259.765	220.137
Saldo baten en lasten	20.239	-9.381	5.188
Financiële baten en lasten	2.946	450	1.807
Resultaat	23.186	-8.931	6.995
Resultaat deelnemingen	2.029	-	145
Resultaat na belastingen	25.215	-8.931	7.140
Aandeel derden in resultaat	-	-	-
Totaal nettoresultaat	25.215	-8.931	7.140

Ontwikkeling in de baten

NWO verstrekt de basissubsidie aan NWO-instituten. Deze zogenoemde Rijksbijdrage bedraagt in 2024 € 169,2 miljoen en draagt daarmee voor 60% bij aan de totale NWO-I baten. Naast deze Rijksbijdrage verwerft NWO-I subsidies in competitie bij NWO en externe financiers. Baten werk in opdracht van derden bedragen in 2024 € 108,7 miljoen (38% uit van de totale NWO-I baten). De overige baten bedragen in 2024 € 7 miljoen (2% van het totaal).

Van de gerealiseerde subsidies die in competitie zijn verkregen is ongeveer 26% afkomstig van NWO, 25% van nationale overheden waaronder de ministeries van EZK en OCW, 22% van Internationale organisaties, 20% van overige non-profit organisaties waaronder universiteiten, 5% van bedrijven en 2% van overige.

De gerealiseerde baten waren in 2024 € 34,6 miljoen hoger dan begroot. Het grootste verschil tussen begroting en realisatie zit in de Rijksbijdrage (€ 26,7 miljoen), in 2024 zijn er diverse nieuwe toekenningen van NWO ontvangen die in de begroting niet waren voorzien. Dit betreft onder andere toekenningen voor strategische prioriteiten (€ 10 miljoen), schaa sprong Einstein Telescope (€ 5,5 miljoen), loon- en prijscompensatie 2024 (€ 3 miljoen), innovatie wetenschap en bedrijfsvoering (€ 5 miljoen) en overbruggingsfinanciering HFML-FELIX (€ 2 miljoen). De baten van projecten zijn hoger dan begroot door additioneel verworven projecten. De overige baten zijn ook iets hoger dan begroot, maar in lijn met 2023.

De baten van 2024 waren hoger dan de gerealiseerde baten in 2023 (€ 59,6 miljoen). De rijksbijdragen waren € 22,4 miljoen hoger door de hierboven genoemde toekenningen en de projectbaten en overige baten waren € 37,2 miljoen hoger. Dit met name door toename van projectbestedingen binnen de Groeifondsen. De Groeifondsen zijn in 2022 en 2023 toegekende projectfinancieringen van de rijksoverheid. Deze hebben in 2024 geleid tot een toename in projectbestedingen en daardoor in projectbaten, dit ten opzichte van voorgaande jaren.

Ontwikkelingen in de lasten

De totale lasten waren in 2024 € 264,7 miljoen en daarmee € 4,9 miljoen hoger dan begroot. Personele lasten stijgen met € 2,7 miljoen ten opzichte van de begroting (hoofdzakelijk door de nieuwe cao per 1 september), hogere afschrijvingslasten (€ 1,2 miljoen; met name door afschrijving renovatie Nikhef), lagere huisvestingslasten (€ 0,6 miljoen lager; met name door lagere onderhoudslasten vanwege activering van een deel daarvan) en hogere overige lasten (€ 0,5 miljoen; met name door hogere projectlasten).

Ten opzichte van 2023 vallen de lasten in 2024 € 43,5 miljoen hoger uit. Ook hier is een gemengd beeld te zien. De personele lasten zijn € 11,1 miljoen hoger dan in 2023, met name als gevolg van de nieuwe cao. De afschrijvingslasten zijn € 3 miljoen hoger doordat in 2024 volledig op de renovatie afgeschreven werd ten opzichte van 2 maanden in 2023.

Daarnaast zijn de huisvestingslasten € 1,8 miljoen hoger, met name als gevolg van de gestegen lasten voor water en energie (€ 0,4 miljoen) en hogere onderhoudslasten (€ 0,7 miljoen). De overige lasten stijgen met € 27,7 miljoen. De belangrijkste oorzaak hiervan is de stijging van projectgebonden kosten, met name bij enkele grote subsidieprojecten zoals de Einstein Telescope en LOFAR.

3.2.2 Ontwikkelingen in de financiële positie

Tabel 2: Balanstotaal 2024 (bedragen x € 1.000,-)

	31-12-2024	Begroot 2024	31-12-2023
Activa			
Immateriële vaste activa	2.301	1.945	2.594
Materiële vaste activa	246.916	246.004	214.079
Financiële vaste activa	4.398	1.858	2.418
Vaste activa	253.615	249.807	219.091
Vorderingen	61.388	35.314	52.788
Liquide middelen	60.908	49.842	79.801
Vlottende activa	122.296	85.155	132.590
Totaal activa	375.911	334.962	351.681

Tabel 2: Balanstotaal 2024 (bedragen x € 1.000,-)

Vervolg van vorige pagina	31-12-2024	Begroot 2024	31-12-2023
Passiva			
Eigen Vermogen	147.913	114.057	122.699
Voorzieningen	9.869	8.442	9.750
Langlopende schulden	64.509	109.299	68.324
Kortlopende schulden	153.620	103.164	150.908
Totaal Passiva	375.911	334.962	351.681

Als gevolg van de vlootvernieuwing bij NIOZ nemen de materiële vaste activa in 2024 met € 32,8 miljoen toe. Om deze vlootvernieuwing te kunnen financieren, is met NWO een leningsovereenkomst afgesloten. Die kan NWO-I afnemen mocht er een liquiditeitstekort dreigen. In 2024 is er een verslechtering van het werkkapitaal en current ratio. Toch was het in 2024 niet nodig een beroep te doen op de lening, de verwachting is dat dit in 2025 wel nodig is.

Tabel 3: Financiële kengetallen NWO-I

	31-12-2024	Begroot 2024	31-12-2023
RATIO's			
- Solvabiliteit	39%	34%	35%
- Werkkapitaal	-31.323	-18.008	-18.318
- Current ratio	0,81	0,83	0,88

De solvabiliteit van NWO-I is 39% en geeft aan voor welk deel het totale vermogen uit eigen vermogen bestaat. Een solvabiliteit tussen de 25% en 40% wordt als voldoende beschouwd. NWO-I laat hiermee een solvabiliteitsratio binnen de norm zien.

Het werkkapitaal is het verschil tussen vlottende activa en kortlopende passiva. Het werkkapitaal van NWO-I is gedaald van € 18,3 miljoen negatief tot € 31,3 miljoen negatief. Deze afname wordt veroorzaakt doordat er grote uitgaven voor de vloot van NIOZ plaatsvinden, die in 2024 zijn gefinancierd vanuit het werkkapitaal.

De current ratio is eind 2024 0,81 en is daarmee lager dan eind 2023. De current ratio geeft weer in hoeverre de kortlopende schulden betaald kunnen worden uit het totaal van de vorderingen op korte termijn en de liquide middelen.

Tabel 4: Kasstroomoverzicht (bedragen x € 1.000,-)

	<u>31-12-2024</u>	<u>31-12-2023</u>
Saldo baten en lasten	20.239	5.188
Aanpassing voor:		
Afschrijvingen	18.084	15.354
Mutaties voorzieningen	119	279
Mutatie contante waardeberekening	-123	-786
Verandering in werkkapitaal		
Vorderingen (-/-)	-8.600	-9.554
Kortlopende schulden	787	25.534
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties	30.507	36.015
Ontvangen interest	3.066	2.644
Betaalde interest (-/-)	3	-50
	3.069	2.593
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	33.576	38.608

Tabel 4: Kasstroomoverzicht (bedragen x € 1.000,-)

Vervolg van vorige pagina	31-12-2024	31-12-2023
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in MVA (-/-)	-52.884	-41.490
Desinvesteringen in MVA	1	18
Investerings in IVA (-/-)	-355	-
Desinvesteringen in IVA	-	-
Investerings in deelnemingen en/of samenwerkingsverbanden (-/-)	-	-
Vooruitontvangen investeringssubsidies en -bijdragen	700	670
Mutaties leningen (-/-)	-	-
Overige investeringen in FVA (-/-)	69	185
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	-52.469	-40.617
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Nieuw opgenomen leningen	-	-
Aflossing langlopende schulden (-/-)	-	-
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten	-	-
Overige balansmutaties	-	-
Mutatie liquide middelen	-18.893	-2.009
Stand begin boekjaar	79.801	81.810
Stand eind boekjaar	60.908	79.801
Mutatie liquide middelen	-18.893	-2.009

De kasstroom uit operationele activiteiten is € 5 miljoen lager dan in 2023, maar nog steeds € 33,6 miljoen positief. Dit houdt voornamelijk verband met vooruit ontvangen subsidies die in latere jaren worden uitgegeven. De negatieve kasstroom uit investeringsactiviteiten bedraagt € 52,4 miljoen en betreft de investeringen in materiële vaste activa (vloot NIOZ). Gegeven de operationele- en investeringsactiviteiten is de stand van liquide middelen in 2024 afgenomen met € 18,9 miljoen tot € 60,9 miljoen.

3.2.3 Ontwikkelingen in het resultaat en eigen vermogen

Tabel 5: Ontwikkelingen in het resultaat en eigen vermogen (bedragen in € 1.000,-)

Resultaatverdeling	2024	Begroot 2024	2023
- Mutatie Algemene reserve	6.017	-590	2.074
- Mutatie bestemde reserves (publiek)	20.532	-7.692	5.860
- Mutatie bestemde Fondsen	-1.041	-	-146
- Mutatie andere wettelijke reserves	-294	-649	-649
Totaal resultaatverdeling	25.215	-8.931	7.140

Het resultaat van NWO-I na belastingen bedraagt in 2024 € 25,2 miljoen positief. In de begroting was uitgegaan van een negatief resultaat van € 8,9 miljoen. Door hogere baten (€ 33,4 miljoen), hogere lasten (€ 3,9 miljoen), hogere financiële baten (€ 2,5 miljoen) en een hoger resultaat deelneming (€ 2,0 miljoen) is het gerealiseerde resultaat in 2024 aanzienlijk positiever dan begroot € 34,1 miljoen). Dit komt voornamelijk door onvoorziene eenmalige toekenningen die voor een positief resultaat zorgen, doordat de uitgaven in een later jaar plaats vinden. Daarnaast zijn er ook eenmalige financiële meevallers: de rente-inkomsten en het deelnemingsresultaat.

De renteopbrengsten die zijn verkregen over het banksaldo dat NWO-I aanhoudt bij het ministerie van Financiën worden toegevoegd aan de Algemene reserve. De afwikkeling van de granting organization is ook aan de Algemene reserve toegevoegd.

De bestemde reserves publiek zijn toegenomen hoofdzakelijk doordat de Raad van Bestuur middelen heeft verstrekt aan NWO-I welke later in de tijd worden uitgegeven. De grootste posten hierin zijn middelen voor strategische prioriteiten en toekenning voor de Einstein Telescope.

De afwikkeling van de BUW is nagenoeg afgerond, waarbij de bestemde fondsen ultimo 2024 zijn afgesloten.

De andere wettelijke reserves muteren jaarlijks met de afschrijvingskosten van het financieel systeem en vanaf 2025 ook het personeelssysteem, welke in 2024 is geactiveerd.

3.2.4 Treasury

De regels voor het beleggen en belenen van NWO-I middelen zijn vastgelegd in het treasurystatuut. Het statuut is opgesteld uitgaande van het relevante wettelijke kader (de Comptabiliteitswet 2001 / 2016). De verplichte liquiditeitsprognose voor minimaal vijf jaar wordt elk kwartaal opgesteld. Het wettelijk kader wordt verder gevormd door de Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016 en de Regeling schatkistbankieren decentrale overheden.

Het treasurystatuut is in 2021 geactualiseerd. Uitgangspunt van de treasuryfunctie is dat de NWO-I-middelen niet belegd en beleend mogen worden. Alle liquide middelen worden aangehouden bij het ministerie van Financiën, middels Schatkistbankieren, met uitzondering van een specifieke bankrekening voor SRON en een US dollar-rekening bij CWI.

NWO-I heeft leningen verstrekt aan deelnemingen. Onder de post langlopende schulden zijn de vooruit ontvangen investeringssubsidies opgenomen die NWO-I in het verleden heeft ontvangen voor investeringen in materiële vaste activa.

3.3 Risicoparagraaf

NWO-I gaat op een verantwoorde manier om met de voor onderzoek verkregen middelen. NWO-I beschikt over een risicobeheersings- en controlesysteem dat is gebaseerd op twee veelgebruikte standaarden. Dit zijn het Three Lines of Defence- model (van The Institute of Internal Auditors) voor een verduidelijking van taken en bevoegdheden, en het Enterprise Risk Managementmodel (ERM COSO).

3.3.1 Risicomanagementbeleid

Het NWO-I risicomanagementbeleid is gebaseerd op de belangrijkste elementen uit het ERM COSO-model en ISO 31000. In 2022 is het risicomanagementbeleid geactualiseerd. Niet alleen om het up-to-date te maken, maar ook om risicomanagement opnieuw onder de aandacht te brengen. In 2024 is hier op voortgebouwd. In het beleid gaat aandacht uit naar de kwaliteit van zowel het risicobeoordelings- en evaluatieproces als de inrichting van de beheersmaatregelen. Binnen het risicomanagementproces schenkt NWO-I aandacht aan het onderscheid tussen de verschillende risiconiveaus (strategisch, operationeel, verslaggeving en wet- en regelgeving) en de daaraan gerelateerde beheersingsaspecten.

3.3.2 Risicobereidheid

De risicobereidheid van NWO-I is laag. Dit komt voornamelijk omdat NWO-I met publieke middelen opereert die onder transparante voorwaarden aan de daarvoor bestemde doelen moeten worden besteed. De risico's die NWO-I neemt, vallen onder de reguliere bedrijfsactiviteiten en hebben te maken met het doen van onderzoek en het exploiteren en in stand houden van de instituten. NWO-I heeft diverse controls (conform handboek AO) ingericht voor functiescheiding en autorisatie van rollen/rechten.

3.3.3 Ontwikkeling van geïdentificeerde risico's

In het financieel jaarverslag NWO-I 2023 is een aantal risico's voor 2024 vermeld. De stand van zaken ten aanzien van deze risico's is als volgt.

Digitale inbraak bij NWO-I

De initiatieven uit 2022/2023 rond informatiebeveiliging zijn onverminderd voortgezet. De noodzaak wordt breed gedeeld en heeft geleid tot vaststelling van strategisch informatiebeveiligingsbeleid in 2023 en een hoog ambitieniveau op informatiebeveiliging.

De implementatie van een Security Operations Center (SOC) en Security Information & Event Management (SOC/SIEM) is in 2023 bij veel instituten voltooid. De laatste volgden in 2024. Met SOC/SIEM is NWO-I onder meer in staat om beveiligingsgebeurtenissen te monitoren, beveiligingsincidenten te detecteren en incidentrespons te organiseren. Er wordt ook gekeken om beveiligingsdreigingen te identificeren en te begrijpen.

EU projecten, het niet kunnen voldoen aan de subsidievoorwaarden

De periodieke overleggen met project controllers zijn voortgezet om verbetervoorstellen te definiëren en uit te voeren. Een belangrijke stap die eind 2024 is gezet is de geautomatiseerde afstemming van verlof- en verzuimdagen tussen het HR-systeem en het tijdschrijfsysteem. Ook vond afstemming plaats tussen de instituten over de te gebruiken uurtarieven in projecten.

Discrepancie tussen ambitie en daarvoor benodigde kennis en capaciteit

De schaarste op de arbeidsmarkt blijft een punt van zorg. Door het toepassen van strategisch HR-beleid met (strategische & tactische) personeelsplanning, arbeidsmarktcommunicatie, stimulansen om medewerkers te behouden, goed opleidingsbeleid en goede arbeidsvoorwaarden probeert NWO-I dit risico te mitigeren.

De gevolgen van inflatie, waaronder de stijgende energiekosten bij de instituten

NWO-I is in 2024 gecompenseerd voor loon- en prijsstijgingen en heeft daarnaast een structurele compensatie ontvangen voor gestegen energieprijzen.

3.3.4 Belangrijkste risico's

NWO-I heeft de voornaamste risico's en onzekerheden opgenomen in een risicomatrix. De risico's omtrent prijzen, krediet, rente/valutarisico en liquiditeitsrisico zijn beperkt en staan in de toelichting op de jaarrekening beschreven. Om de risico's te beheersen en te mitigeren zijn verschillende beheersmaatregelen getroffen. Het risicoregister wordt periodiek bijgewerkt en jaarlijks geëvalueerd.

Cybersecurity

IT-securityrisico's worden wereldwijd nog steeds als een van de grootste risico's beschouwd. Ook voor NWO-I blijft dit risico onverminderd hoog en daarmee een essentieel aandachtsgebied binnen het risicomanagement.

Politiek en bezuinigingen

Een belangrijk politiek risico dat in de jaarrekening 2023 al is meegenomen betreft bezuinigingen van de rijksoverheid op bekostiging van onderzoek en innovatie. In de afgelopen periode is duidelijk geworden dat bezuinigingen op onderwijs en onderzoek/innovatie, net als binnen andere sectoren overigens, hun beslag hebben gekregen in de begroting 2025 van de rijksoverheid. Voor de komende begroting 2026-2030 zijn we er vanuit gegaan dat er geen verdergaande bezuinigingen van toepassing zijn, maar dit is ook weer niet geheel uit te sluiten.

Gevaarlijke stoffen

Het risico van werken met gevaarlijke stoffen of gevaarlijke apparatuur is ingeschat als klein. De kans dat er zich iets voordoet is laag, maar als het gebeurt kan de impact groot zijn. Binnen de instituten wordt daarom volop ingezet op verbetering van de arboveiligheid.

Arbeidsmarkt

Ook krapte op de arbeidsmarkt beschouwt NWO-I, in lijn met wereldwijde ontwikkelingen, vanaf 2022 als een van de belangrijkste risico's.

De voornaamste te beheersen risico's waarvoor het Stichtingsbestuur eindverantwoordelijk is, zijn samengevat in tabel 6.

Tabel 6: Te beheersen risico's voor NWO-I

Risico	Toelichting	Bestaande beheersmaatregelen	Risico categorie
Privacy en informatiemanagement	Ontoereikende informatiebeveiliging en bescherming van privacy kan leiden tot ongewenst verlies van informatie (bedrijfsgevoelige informatie, datalekken) en/of niet voldoen aan wet- en regelgeving (o.a. AVG).	Informatiebeveiligingsbeleid en Privacy beleid met "Security & Privacy by Design & by Default", Controle op toegangsbeveiliging. Adequaat handelen volgens security incident proces met expliciete aandacht voor datalekken. Bewustwordingscampagne privacy, informatiebeveiliging en kennisveiligheid. Continue dialoog met medewerkers in de organisatie over nut en noodzaak van bewust en zorgvuldig handelen.	Groot
Digitale inbraak bij NWO-I	Digitale inbraken/cyberaanvallen kunnen leiden tot ongewenst verlies van digitale gegevens. Er kan ook sprake zijn van pogingen tot afpersing of chantage. Digitale inbraak kan daarnaast leiden tot (tijdelijke) discontinuïteit van de bedrijfsvoering van NWO-I.	<ul style="list-style-type: none"> • Firewalls, antivirussoftware en spamfilters • 7x24 uren signalering o.b.v. intensieve log analyses en event correlatie (SOC SIEM) • Segmentatie van functionaliteit en netwerken • Onderzoek IT-kwetsbaarheden • Ontwikkeling risicomanagement en informatiebeveiligingsbeleid • Continuïteit bevorderende maatregelen zoals Back-up en incidentprocedures • Verbetering kennis en bewustwording, gebruik van veilige procedures • Ontwikkeling: Versterking in- en externe samenwerking op gebied van cybersecurity. • Vergroting waakzaamheid. • Versterking expertise cybersecurity in meerdere lagen van de organisatie.	Groot

Tabel 6: Te beheersen risico's voor NWO-I

Risico	Toelichting	Bestaande beheersmaatregelen	Risico categorie
Onvoldoende middelen voor onderhoud/vervangen/updates van (grote) infrastructuur en de exploitatie daarvan	Onvoldoende financiering beschikbaar (vanuit NWO-I dan wel vanuit externe financiering) voor investering en exploitatie. Onvoldoende personeel om de exploitatie te kunnen doen.	Bestuur van NWO-I gaat onderzoeken of er NWO-I breed middelen beschikbaar kunnen komen t.b.v. medefinanciering van grote wetenschappelijke infrastructuur, waar het NWO-I bestuur zelf over kan beslissen of andere vormen van oormerken van NWO-subsidie voor instituten. Daarnaast zal het criteria opstellen waar investeringsverzoek (business case, inclusief huisvestingsvraagstukken) aan moet voldoen.	Groot
Overheid besluit minder wetenschappelijk onderzoek te financieren	Politiek risico	Dit risico heeft zich gemanifesteerd in 2024, maar blijft ook in de komende jaren nog spelen. Indien dit zich in de toekomst manifesteert, zullen passende beheersmaatregelen getroffen worden.	Groot
Verbintenissen met partners uit risicolanden en mogelijke risico's op ongewenste overdracht van kennis van nationaal of strategisch belang	NWO-I en haar instituten werken per definitie internationaal. Daar horen wetenschappelijke samenwerkingen bij (vaak 1 op 1). In sommige gevallen worden die samenwerkingen geformaliseerd. In het geval van risicolanden kan dit leiden tot ongewenste overdracht van kennis van nationaal of strategisch belang.	Richtlijn kennisveiligheid. Vooraf moet goedkeuring worden verleend om te participeren in officiële (langdurige) samenwerkingen. Bewustwordingscampagne op samenwerken met risicovolle landen. Goede screening op contracten en potentiële medewerkers uit risicolanden, tweedelijns advies van Nationaal Kennisloket.	Klein
Discrepantie tussen ambitie en daarvoor benodigde kennis en capaciteit	NWO-I is niet in staat om de juiste medewerkers (technisch, ICT, engineering) te werven en behouden ('war on talent').	Toepassen van strategisch HR-beleid met (strategische & tactische) personeelsplanning, arbeidsmarktcommunicatie, juiste stimulansen om medewerkers te houden, goed opleidingsbeleid en goede arbeidsvoorwaarden.	Groot
Niet voldoen aan de subsidievoorwaarden	De toegekende subsidie wordt mogelijk lager vastgesteld waardoor (een deel van) de subsidie terugbetaald moet worden.	Projectcontrollers zijn aangesteld bij instituten die dergelijke zaken monitoren. Project control en de expertise wordt versterkt en gebundeld door intensivering van de samenwerking.	Groot
Niet-compliant op fiscale wetgeving	De aangiftes btw/loonheffing (vennootschapsbelasting voor vpb-plichtige entiteiten) zijn onjuist/onvolledig, waardoor er fiscale naheffing kan plaatsvinden.	In het handboek AO is een beschrijving van het om te gaan met fiscaliteiten. Daarnaast zijn er ook diverse fiscale trainingen geweest. In 2024 is gestart met een QuickScan voor de btw en een onderzoek naar opzet van een tax control framework.	Groot
Gevaarlijke stoffen of gevaarlijke apparatuur (bijv. in meetopstellingen)	Door onzorgvuldig handelen met gevaarlijke stoffen of apparatuur kunnen ongelukken en/of reputatieschade optreden, met daarbij horende financiële gevolgen.	Procedures over het bestellen, beheer en afvoer van de genoemde stoffen en procedures voor het veilig omgaan met gevaarlijke apparatuur. Daarnaast zijn er ook diverse interne audits uitgevoerd.	Klein

3.4 Meerjarenprognose

De instituten worden deels gefinancierd vanuit de Rijksbijdrage van NWO. Deze bevatten, naast structurele componenten, ook onderdelen met een specifieke looptijd. De Rijksbijdragen behouden de komende jaren een stabiel karakter van rond € 167 miljoen. In 2025 pieken de Rijksbijdragen door een eenmalige investering in het Strategisch Vernieuwingsfonds van NWO-I van € 10 miljoen.

Naast de structurele Rijksbijdragen verwerven de instituten met succes projectmiddelen bij NWO, de Europese Unie, de Nederlandse overheid en uit samenwerkingsprojecten met universiteiten en het bedrijfsleven. De instituten verwachten de komende jaren hun projectportfolio op peil te houden. In 2024 zijn er verschillende grote nieuwe projecthonorerings toegekend, die de komende jaren in de begroting hun beslag gaan krijgen. In de komende jaren is het projectportfolio van de instituten goed gevuld. De prognose is dat het portfolio verder in de tijd door nieuwe toekenningen wordt ingevuld.

3.4.1 Begrote baten en lasten

De baten voor 2025 zijn begroot op € 288 miljoen. In de begroting van 2025 gaat NWO-I uit van de al verworven subsidies en contracten, welke dalen in meerjarenperspectief door het gepland aflopen van toegekende projecten. Aanvullend is ingeschat welke baten NWO-I gaat verwerven voor nieuwe projecten..

In de meerjarenprognose zijn onder andere structurele nieuwe Rijksbijdragen opgenomen voor HFML-FELIX, dat per 1 januari 2025 als tiende instituut aan NWO-I is toegevoegd (€ 9 miljoen per jaar) en de loon- en prijscompensatie 2024 (€ 8,3 miljoen per jaar). In de jaren 2025 en 2026 zijn incidentele bijdragen opgenomen van het ministerie van OCW voor de Einstein Telescope (€ 1,5 miljoen in twee jaar) en ophoging van Square Kilometer Array Organisation (SKAO) (€ 0,6 miljoen in twee jaar).

In tabel 7 staat hoe de baten en lasten zich de komende vijf jaar naar verwachting ontwikkelen. De komende jaren begroot NWO-I een negatief resultaat, met uitzondering van 2025 dat een klein positief resultaat kent. Het negatieve resultaat heeft onder andere te maken met de geplande inzet van opgebouwde reserves op onderzoeksprojecten en wetenschappelijke infrastructuur.

Tabel 7: Staat van baten en lasten (bedragen x € 1.000,-)

	Realisatie	Meerjaren prognose				
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Baten						
Rijksbijdragen	169.183	178.229	168.320	166.984	167.002	167.071
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	62	466	315	428	60	60
Baten werk in opdracht van derden	108.672	102.917	87.457	83.071	80.215	76.356
Overige baten	7.030	6.678	6.965	7.322	7.572	7.572
Totaal baten	284.946	288.290	263.057	257.804	254.848	251.058
Lasten						
Personeelslasten	159.133	181.058	176.976	170.858	168.862	165.258
Afschrijvingen	12.244	13.035	15.664	15.748	14.660	14.395
Huisvestingslasten	16.931	18.320	17.101	17.532	18.047	17.753
Overige lasten	76.398	76.626	60.919	61.426	61.040	54.839
Totaal lasten	264.707	289.039	270.661	265.564	262.609	252.245
Saldo baten en lasten	20.239	-749	-7.604	-7.760	-7.761	-1.186
Gerealiseerde herwaardering	-	-	-	-	-	-
Financiële baten en lasten	2.946	950	-50	-50	-50	-50
Belastingen	-	-	-	-	-	-
Resultaat deelnemingen	2.029	80	155	5	5	5
Aandeel derden in resultaat	-	-	-	-	-	-
Totaal nettoresultaat	25.215	281	-7.499	-7.805	-7.806	-1.231

De baten in de periode 2025-2029 dalen van € 289 miljoen in 2025 naar € 251 miljoen in 2029.

De daling in baten komt grotendeels door de afnemende Baten werk in opdracht derden. Alle NWO-instituten verwerven financiële middelen in aanvulling op de door NWO beschikbaar gestelde basissubsidie uit de Rijksbijdragen. De motivatie en aanpak hiervoor zijn afhankelijk van de missie en context van het instituut, daardoor is de opbrengst van deze middelen verschillend per instituut. Dit geldt ook voor het per instituut opgenomen volume nog te verwerven subsidies en contracten. In de jaren 2024 en 2025 zitten extra Baten werk in opdracht derden door de eerder toegekende Groeifondsen. Deze fondsen lopen af in de komende jaren, waardoor het niveau van Baten werk in opdracht derden zakt.

De post Baten werk in opdracht van derden omvat onder andere:

- specifieke projectsubsidies uit NWO-financieringsinstrumenten, zoals NWO-groot, roadmap Grootschalige Wetenschappelijk infrastructuur en de Vernieuwingsimpuls (Veni's, Vidi's, Vici's);
- baten vanwege projecten gefinancierd door Internationale organisaties zoals de Europese Unie vanuit de kaderprogramma's en door de European Research Council (ERC);
- baten van nationale overheden zoals de ministeries (waaronder de Groeifondsen), bedrijven en non-profit organisaties zoals universiteiten, vanuit publiek-private samenwerkingsprojecten en contractresearch bij de instituten.

De lasten dalen in de periode 2025-2029 van € 289 miljoen in 2025 naar € 252 miljoen in 2029. In de lasten is, net als in de baten, meerjarig € 9 miljoen opgenomen voor HFML-FELIX. Belangrijkste reden voor deze daling is de daling van Werk in opdracht van derden. Hierdoor dalen zowel de personele lasten als de overige lasten.

3.4.2 Investeringsplannen en omstandigheden die de begroting beïnvloeden

Vlootvernieuwing NIOZ

In 2020 besloot de Raad van Bestuur van NWO over te gaan tot de aanschaf van drie onderzoekschepen voor NIOZ: een groot oceaan varend schip (de RV Anna Weber-van Bosse), een middelgroot schip bedoeld voor waddenonderzoek (de RV Wim Wolff) en een klein schip (de RV Adriaen Coenen).

In 2022 is het aanbestedingstraject voor het grootste onderzoekschip, de RV Anna Weber-van Bosse, afgerond met een gunning aan de Spaanse werf Astilleros Armon. De bouw van de RV Anna Weber van Bosse is in volle gang. In 2025 wordt dit schip opgeleverd. In de meerjarenprognose zijn de investeringen en (in latere jaren) afschrijvingslasten voor dit schip meegenomen.

Afloop BUW

In 2024 zijn alle lopende projecten en programma's van de Beheerseenheid Universitaire Werkgroepen (BUW) afgesloten. Het bestuur van NWO-I heeft, met instemming van de RvB van NWO, de resterende middelen toegevoegd aan de Algemene reserve van NWO-I.

Gevolgen coronacrisis

NWO-I heeft verschillende middelen ontvangen om de gevolgen van de COVID-19-pandemie op te vangen. NWO heeft uit de Rijksbijdrage een budget van € 6 miljoen ter beschikking gesteld en een budget van € 0,8 miljoen uit de NWA-middelen ter compensatie van door COVID-19 vertraagd onderzoek. OCW heeft een budget van € 4,8 miljoen ter beschikking gesteld uit het bestuursakkoord Nationaal Programma Onderwijs, het steunprogramma voor herstel en perspectief voor onderzoekers.

In 2024 is een eindafrekening met de instituten gedaan en zijn de resterende middelen aan de instituten toebedeeld.

Strategisch Vernieuwingsfonds NWO-I

De Raad van Bestuur van NWO heeft NWO-I een fonds toegekend ten behoeve van innovatie en flexibilisering van de instituutsportfolio. Het zogenaamde Strategisch Vernieuwingsfonds ontvangt met ingang van 2024 een toekenning van € 2,5 miljoen per jaar en vanaf 2025 € 5 miljoen per jaar. In 2025 is een eenmalige investering van € 10 miljoen aan het fonds toegevoegd. In de eerste ronde voor 2025 is dus 15 miljoen beschikbaar. De instituten zijn in 2024 in de gelegenheid gesteld een aanvraag in te dienen. In de begroting 2025-2029 zijn de uitgaven binnen dit fonds ingeschat. Het Stichtingsbestuur heeft op 13 november 2024 besloten om voor € 13,8 miljoen bij de instituten te investeren.

Matching Horizon Europe (MHE)

Sinds 2023 heeft NWO-I de mogelijkheid om bij de Rijksdienst Voor Ondernemend Nederland (RVO) een subsidieaanvraag in te dienen voor de matchingkosten van projecten gefinancierd vanuit het EU-kaderprogramma voor onderzoek en innovatie, Horizon Europe. De subsidie van de Nederlandse overheid is bedoeld om tegemoet te komen aan de projectkosten van Horizon Europe-projecten en zo deelname aan het Europese programma te stimuleren.

Aangezien deze matchingssubsidie als een exploitatiesubsidie kwalificeert, worden de baten genomen naar rato van de voortgang van het project waarvoor de subsidie is ontvangen. NWO-I verantwoordt in de jaarrekening 2024 € 2 miljoen EU-baten in dit kader. Daarmee is de inhaalslag gemaakt voor alle projecten waarvoor sinds 2023 MHE-subsidie is ontvangen. Ook voor 2025 heeft NWO-I een subsidieaanvraag ingediend. Het is de verwachting dat NWO-I daaruit wederom een toekenning krijgt.

HFML-FELIX

Met ingang van 1 januari 2025 is HFML-FELIX een NWO-instituut. Er is een samenwerkingsovereenkomst met de Radboud Universiteit en zes andere universitaire partners getekend. NWO heeft een basisfinanciering van € 9 miljoen per jaar beschikbaar gesteld.

3.4.3 Continuïteitsparagraaf

Het meerjarige perspectief ten aanzien van de basissubsidie van NWO aan NWO-I wordt jaarlijks geschetst in de kaderbrief van NWO. Op basis van de cijfers in de kaderbrief en op basis van de al verworven projecttoekenningen en contracten wordt de begroting van NWO-I opgesteld. In de begroting wordt eveneens een schatting opgenomen van de nog te verwerven subsidies en contracten. Ten tijde van de jaarrekening wordt de begroting geactualiseerd in een meerjarenprognose. Op basis van de meerjarenprognose, rekening houdend met de risico's en beheersing hiervan zoals beschreven in paragraaf 3.3, is het management van mening dat de continuïteit gewaarborgd is.

Eigen vermogen

Tabel 8: Eigen vermogen (bedragen x € 1.000,-)

	Realisatie	Meerjaren prognose				
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Eigen vermogen	147.913	132.807	125.308	117.503	109.698	108.466

In de meerjarenprognose is een overzicht opgenomen van het verloop van het eigen vermogen van NWO-I. Het eigen vermogen gaat de komende jaren dalen als gevolg van het inlopen van de bestemde reserves bij de instituten, met name voor onderzoeksprojecten en wetenschappelijke infrastructuur. Ook hebben de diverse grote investeringsprojecten, zoals de vlootvervanging NIOZ, nieuwbouw SRON en de renovatie Nikhef, hun invloed op de ontwikkeling van het vermogen van de stichting. Voor deze grote projecten zijn de baten al (deels) ontvangen, maar volgen de afschrijvingslasten in de komende jaren. Binnen het vermogen zijn deze zaken afgezonderd en over de looptijd per saldo nihil.

Liquiditeit

Tabel 9: Liquiditeit (bedragen x € 1.000,-)

	Realisatie	Meerjaren prognose				
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Beginsaldo	79.801	60.908	68.439	80.372	75.297	72.850
Ontvangsten	-	339.738	280.657	258.354	255.061	251.307
Uitgaven	-18.893	-332.207	-268.724	-263.429	-257.508	-245.756
Eindsaldo conform balans	60.908	68.439	80.372	75.297	72.850	78.401

De liquide middelen nemen de komende jaren af onder invloed van grote investeringsuitgaven voor de vlootvernieuwing van NIOZ. In 2023 was de verwachting dat er in 2024 een negatieve liquiditeit zou ontstaan. Daarom werd met NWO een leningsovereenkomst afgesproken voor de financiering van grote investeringsuitgaven van in totaal € 120 miljoen. Deze leningsovereenkomst is in 2022 geformaliseerd.

In 2024 is de lening niet afgeroepen, omdat er voldoende liquide middelen aanwezig waren. Dit hoofdzakelijk als gevolg van aanzienlijke vooruit ontvangen onderzoeksprojectengelden en uitgestelde betalingen voor de vlootvernieuwing. In de meerjarenprognose is opname van de lening in tranches meegenomen in 2025 en 2026. Hierdoor blijft de liquiditeit van NWO-I op een wenselijk niveau. Het daadwerkelijke opnemen van de lening hangt af van de ontwikkeling van de ontvangsten en uitgaven en verwachte benodigde middelen om aan de betalingsverplichtingen te kunnen blijven voldoen.

Balans

Tabel 10: Balans (bedragen x € 1.000,-)

	Realisatie	Meerjaren prognose				
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Activa						
Vaste activa						
Immateriële vaste activa	2.301	1.296	647	-	-	-
Materiële vaste activa	246.916	267.054	256.171	244.838	233.762	222.105
Financiële vaste activa	4.398	2.360	2.321	2.286	2.286	2.286
Vaste activa	253.615	270.710	259.139	247.124	236.048	224.391
Vlottende activa						
Vorderingen	61.388	26.269	24.447	23.095	22.064	20.871
Liquide middelen	60.908	68.440	80.372	75.296	72.850	78.410
Vlottende activa	122.296	94.709	104.818	98.391	94.913	99.281
Totaal activa	375.911	365.419	363.957	345.515	330.961	323.672
Passiva						
Eigen vermogen	147.913	132.807	125.308	117.503	109.698	108.466
Voorzieningen	9.869	9.100	8.972	8.958	8.963	8.824
Langlopende schulden	64.509	109.020	122.170	116.805	111.445	106.114
Kortlopende schulden	153.620	114.492	107.507	102.249	100.855	100.268
Totaal passiva	375.911	365.419	363.957	345.515	330.961	323.672

In 2025 daalt het begrote balanstotaal als gevolg van daling van de kortlopende schulden en vorderingen en daling van het eigen vermogen. In 2025 is wel een opname van de langlopende lening begroot, wat zorgt voor een stijging van de langlopende schulden. Deze lening is nodig om de vloot te kunnen betalen. De post materiële vaste activa neemt in 2025 nog toe. Na 2025 zet de daling van de balans voort. Afschrijvingen op materiële vaste activa, net als de inzet van bestemd vermogen, zorgen voor een daling.

Het eigen vermogen gaat de komende jaren dalen als gevolg van het inlopen van de bestemde reserves bij de instituten, met name voor onderzoeksprojecten en wetenschappelijke infrastructuur.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich na de balansdatum geen gebeurtenissen met belangrijke financiële gevolgen voor de cijfers over 2024 voorgedaan. Wel is er sinds 1 januari 2025 een tiende instituut: HFML-FELIX. Hiervoor wordt vanaf 2025 basisfinanciering verstrekt door NWO, maar ook de andere samenwerkingspartners dragen hieraan bij.

3.5 Vastgoed en huisvesting

De instituten van NWO-I zijn verspreid door Nederland. In totaal beschikt NWO-I over ca. 120.000 m² bedrijfsruimte, bestaande uit laboratoria, kantoren en werkplaatsen. Deels bestaat de huisvesting uit huurpanden (SRON Groningen, ARCNL, NSCR en het Bureau NWO-I), maar het grootste deel betreft gebouwen in eigendom. De centrale aansturing van de vastgoedportefeuille zoals met meerjaren-onderhoudsbegrotingen, renovaties en investeringsaanvragen wordt zoveel mogelijk op elkaar afgestemd. Het dagelijks beheer van de gebouwen wordt gedaan door de facilitaire afdelingen per instituut.

3.5.1 Voorgenomen renovatie CWI

Het kantoor van het NWO-instituut CWI is gelegen op het Amsterdam Science Park. Het maakt onderdeel uit van een groter complex waarvan het bouwdeel van Nikhef (ca. 13.500 m² vloeroppervlak) in 2023 grondig gerenoveerd en verduurzaamd is. In 2024 is gestart met de planvorming voor renovatie en verduurzaming van het kantoor van CWI (ca. 9.500 m² vloeroppervlak) en is er gewerkt aan een programma van uitgangspunten. Naar verwachting wordt in 2025 de investeringsaanvraag voor deze renovatie ter beoordeling aan het Stichtingsbestuur voorgelegd.

3.5.2 Onderhoudsplan en onderhoudsfonds

Sinds 2022 heeft NWO-I een breed onderhoudsbeleid en een centraal onderhoudsfonds voor haar gebouwen. Onderdeel van het beleid is de uitvoer van periodieke conditiemetingen van onze gebouwen, uitgevoerd door een externe partij, waarbij de resultaten vertaald worden naar een meerjaren onderhoudsplanning. Dit met als doel om onze vastgoedportefeuille in een optimale staat te houden.

Jaarlijks worden door afdeling Vastgoed de onderhoudsplannen per instituut geïnventariseerd en afgestemd met het budget uit het centrale onderhoudsfonds. Investerings voor nieuwbouw, grootschalige renovaties of verduurzamingsprojecten worden niet uit het centrale onderhoudsfonds gefinancierd.

In 2024 heeft een verdere implementatieslag van het onderhoudsbeleid bij de instituten plaatsgevonden. De instituten volgen nu steeds meer de planning- en control cyclus van het onderhoudsfonds, waarbij de samenwerking tussen afdeling Vastgoed en de facilitaire afdelingen van de instituten steeds beter is ingebed.

3.5.3 Meerjaren investeringsplan

Op verzoek van het Stichtingsbestuur is eind 2024 een eerste, in omvang beperkte, verkenning gedaan naar de benodigde toekomstige investeringen in de vastgoedportefeuille van NWO-I. Dit heeft geresulteerd in een eerste totaaloverzicht van de status van de vastgoedportefeuille die vervolgens is besproken met het Stichtingsbestuur. In 2025 wordt verder in kaart gebracht wat de toekomstige investeringsbehoeften zijn ten aanzien van de vastgoedportefeuille om zo te komen tot een meerjaren investeringsplan.

3.6 Duurzaamheid bedrijfsvoering

Binnen NWO-I wordt er volop gewerkt aan het (verder) verduurzamen en toekomstbestendig maken van onze vastgoedportefeuille. Denk hierbij aan energie-efficiëntie, circulariteit, omgevingsimpact, het afbouwen van het gebruik van fossiele brandstoffen voor het verwarmen van de gebouwen en klimaatadaptie. De gebouwen van de instituten DIFFER en SRON hebben op basis van de Building Research Establishment Environmental Assessment Method de status 'excellent'. Het gebouw van Nikhef is recent toekomstbestendig gerenoveerd.

In 2024 zijn verdere stappen gezet richting een klimaatneutrale bedrijfsvoering voor al onze gebouwen. Inmiddels is een groot deel van de eigendomspanden gasloos. Ook zijn over alle instituten audits gedaan in het kader van de Energiebesparingsplicht, die voorschrijft dat bedrijven en instellingen energiebesparende maatregelen - met een terugverdientijd van 5 jaar of minder - uit moeten voeren.

4 Personeel

Dit hoofdstuk beschrijft de belangrijkste personele ontwikkelingen in 2024.

4.1 Visie op personeelsbeleid

De negen instituten die in 2024 samen NWO-I vormen, zijn elk op hun eigen werkterrein initiator en uitvoerder van wetenschappelijk onderzoek. Ze zijn expertisecentrum, kraamkamer voor wetenschappelijke vernieuwing, kweekvijver voor talent en zowel nationaal als internationaal verbindende kracht tussen wetenschap en toepassing.

Om deze rollen waar te kunnen maken, heeft NWO-I getalenteerde mensen nodig die zich verbonden voelen met deze verantwoordelijke taak en maatschappelijke ambitie. NWO-I wil een inclusieve werkgever zijn voor gedreven medewerkers. Voor mensen die met plezier en vol energie hun talenten optimaal inzetten en ontplooiën in de wetenschap, techniek of bedrijfsvoering. Dit vraagt om een strategisch HRM-kader dat richting geeft aan het personeelsbeleid van NWO-I en zorgt voor de inzet van passende instrumenten, rekening houdend met de specifieke context van elk instituut.

Medewerkersonderzoek

In 2022 is een strategisch P&O-kader geformuleerd voor de periode 2022-2026. Daarin staan de thema's arbeidsmarkt, leiderschap, vitaliteit, presteren, leren & ontwikkelen en inclusie centraal. Mede als startpunt voor beleidsontwikkeling op deze onderwerpen is een medewerkersonderzoek uitgevoerd. Hiermee is eind 2023 in kaart gebracht hoe de medewerkers de situatie rond deze thema's ervaren.

De resultaten van het medewerkersonderzoek kwamen begin 2024 beschikbaar. Ze maken zichtbaar dat de NWO-I populatie relatief hoog scoort op betrokkenheid en bevlogenheid. Ruimte voor verbetering is er op de ervaren werkdruk en de herstelbehoefte. Deze thema's worden meegenomen in de P&O-beleidsontwikkeling en het NWO-I P&O jaarplan 2025.

Harmoniseren HR-processen

De afgelopen jaren is ook tijd besteed aan het leggen van een basis voor beleidsontwikkeling middels het harmoniseren van HR-processen en de implementatie van een nieuw personeelsinformatiesysteem. In 2024 is de uitrol van dit gezamenlijke systeem ook bij de laatste NWO-I locaties voltooid.

4.1.1 Arbeidsmarkt

Voor de instituten is het van cruciaal belang te worden gezien en gevonden als aantrekkelijk werkgever. Voor verreweg de meeste functies is die aantrekkingskracht primair gelegen in de inhoudelijke uitdaging van het onderzoekswerk. Omdat dit verschilt per instituut, geeft elk van de instituten en het bureau zelf invulling aan recruitment en onboarding van nieuwe medewerkers. De naamsbekendheid van de instituten, en hun intensieve samenwerking met universiteiten, dragen in hoge mate bij aan de toestroom van jonge wetenschappers.

Rondom de invulling van meer seniore posities ziet NWO-I een steeds groter belang in het faciliteren van vestiging in Nederland, waaronder ook het vinden van huisvesting en een baan voor de partner.

NWO-I streeft naar een diverse samenstelling van het medewerkersbestand en positioneert zich nadrukkelijk met deze uitnodiging in de arbeidsmarkt, niet alleen in vacatureteksten, maar ook door het personeel te trainen om inclusief te werven en schrijven.

4.1.2 Inclusie en behoud, erkenning en waardering

De kwaliteit van het werk dat NWO-I tot stand brengt is afhankelijk van de uiteenlopende talenten die onze medewerkers inbrengen. En van de ruimte die zij ervaren om te doen waar zij goed in zijn of willen worden. De instituten van NWO-I willen uitstralen én waarmaken dat elke persoon met een passende kwalificatie welkom is om blijvend een bijdrage te leveren.

Diversiteit versterkt de kracht van het team, waarin iedereen zich thuis en veilig moet kunnen voelen. In toenemende mate maken we als organisatie zichtbaar hoe verschillende persoonlijkheden, kwaliteiten en vaardigheden worden herkend, ingezet, erkend én gewaardeerd. Goed werkgeverschap heeft als doel een duurzame verbinding met een medewerker tot stand te brengen. Uitdagende ontwikkelruimte, sociale veiligheid, flexibele randvoorwaarden en goede arbeidsvoorwaarden zijn daarvoor belangrijke pijlers.

NWO-I heeft extra inspanningen geleverd om een interessante en veilige werkgever te kunnen zijn voor diverse doelgroepen. Zo werft onze organisatie expliciet vrouwen voor de technische en wetenschappelijke functies, is er een adviseur Diversiteit, Inclusie en Gelijkwaardigheid (DIG) aangesteld, hebben alle negen instituten en het bureau een team dat zich lokaal inzet voor DIG, zijn er diverse medewerkersnetwerken en neemt NWO-I deel aan de activiteiten van Workplace Pride. In 2024 is een breed samengestelde stuurgroep (zie verder 2.5.10) begonnen aan het vernieuwen van het NWO-I Diversiteit, Inclusie en Gelijkwaardigheidsplan.

4.2 Ontwikkelingen personeelsbestand

4.2.1 Personeel in dienst

NWO-I is werkgever van de medewerkers van de instituten, het bureau NWO-I en, tot najaar 2024, enkele werknemers in de Beheerseenheid Universitaire Werkgroepen (BUW).

Tabel 11 geeft aan hoeveel fte (afgerond) NWO-I in dienst had voor verschillende categorieën medewerkers. Hierbij zijn ook de percentages man en vrouw opgenomen. Met name in de wetenschappelijke posities heeft NWO-I zich ten doel gesteld het percentage vrouwen te verhogen, en stuurt hier actief op (zie ook 3.5.10). Ondanks vele inspanningen is het in 2024 nog niet gelukt het aandeel vrouwen, ook in de hogere wetenschappelijke functies, op het streefcijfer van 25% te brengen.

Tabel 11: Personeel in dienst

Personeelscategorie	Soort personeel	31-12-2023				31-12-2024				Verskil	
		Fte	Mensen	%M	%V	Fte	Mensen	%M	%V	Fte	Mensen
Wetenschappelijk	Promovendi (oios)	334	337	61%	39%	342	347	62%	38%	9	10
	Onderzoekers tijdelijk (o.a. postdocs)	250	271	61%	39%	282	297	61%	39%	33	26
	Onderzoekers vast	271	295	78%	22%	286	311	78%	22%	15	16
Niet-wetenschappelijk	In tijdelijke dienst	152	174	60%	40%	138	162	64%	36%	-13	-12
	In vaste dienst	609	666	72%	28%	624	681	71%	29%	15	15
Totale bezetting		1615	1743	70%	30%	1673	1798	68%	32%	58	55

Omvang personeel steeg in 2024

In totaal was op 31 december 2024 (afgerond) 910 fte aan wetenschappelijk personeel in dienst: 625 tijdelijk en 286 vast. En afgerond 762 fte aan overig personeel, zoals technici, ICT, facilitair, personele en financiële medewerkers: 138 tijdelijk en 624 vast.

Het aantal onderzoekers in vaste dienst is gestegen van 295 naar 311 en het aantal onderzoekers in tijdelijke dienst van 271 naar 297. De afgelopen jaren was het aantal interimkrachten en tijdelijke contracten bij het niet-wetenschappelijk personeel hoger door eerder verloop. Net als in 2023 is in 2024 een deel van de tijdelijke contracten weer permanent ingevuld, wat de toename van niet-wetenschappelijk personeel in vaste dienst verklaard. De totale omvang van de personeelsbezetting is in 2024 met ruim 3% gegroeid, wat vrijwel geheel het gevolg is van de stijging van wetenschappelijk personeel.

Verschillende nationaliteiten

Bij NWO-I werken mensen met in totaal 74 nationaliteiten. Twee derde van de medewerkers heeft de Nederlandse nationaliteit en ruim een vijfde heeft een andere Europese nationaliteit. Het resterende tiende deel heeft nationaliteiten van buiten Europa.

BUW

Tot eind 2024 was de Beheerseenheid Universitaire Werkgroepen (BUW) onderdeel van NWO-I. De BUW bestond nog uit de tijd dat NWO-I de Stichting FOM was. FOM gaf financiering aan universiteiten en stelde onderzoekers aan die op die financiering werden aangenomen. Deze medewerkers werden ondergebracht in de BUW. Sinds 2017 is de BUW geleidelijk afgebouwd en in het najaar van 2024 gingen de laatste BUW-werknemers uit dienst. De BUW houdt hiermee ook op te bestaan.

Gastmedewerkers

Bij de instituten bevindt zich ook een groot aantal gastmedewerkers; bijna 600 mensen. Zij hebben geen dienstverband bij NWO-I, maar maken wel gebruik van de op de instituten aanwezige infrastructuur om (een deel van) hun onderzoekswerk te doen.

4.2.2 Ziekteverzuim

Het totale verzuimpercentage is in 2024 licht gedaald ten opzichte van 2023. Ook de gemiddelde duur van verzuimgevallen, die eindigden in 2024, is gedaald. Er is aanzienlijke variatie te zien in verzuim tussen de verschillende organisatieonderdelen.

Het NWO-I brede gemiddelde van 2,6% verzuim ligt, net als in eerdere jaren, nog steeds ruimschoots onder het landelijk gemiddelde: over 2024 in de totale Nederlandse arbeidsmarkt ruim 5%. In de sectoren Onderwijs en Overheid bewegen cijfers zich tussen 4,5 en 6%.

Tabel 12 geeft een overzicht van de verzuimpercentages per organisatieonderdeel

Tabel 12: Verzuimpercentage per organisatieonderdeel

Locatie	Verzuimpercentage				Gemiddelde duur (dagen)	
	2022	2023	2024	Gemiddeld	2023	2024
AMOLF	3,9%	3,2%	3,1%	3,41%	8,2	5,7
ARCNL	1,3%	2,0%	1,5%	1,57%	7,4	6,4
ASTRON	4,5%	3,2%	2,2%	3,29%	11,4	8,6
Bureau NWO-I	8,1%	6,5%	4,8%	6,47%	12,8	13,0
CWI	3,0%	1,9%	2,4%	2,42%	9,0	15,1
DIFFER	4,6%	3,4%	1,7%	3,23%	12,3	5,0
Nikhef	1,9%	2,6%	2,8%	1,88%	8,8	9,3
NIOZ*	3,2%	3,4%	3,1%	3,23%	5,1	7,3
NSCR	3,8%	4,8%	2,8%	3,79%	17,6	8,1
SRON	4,1%	3,1%	3,0%	3,36%	10,7	9,8
Totaal NWO-I*	2,72%	2,34%	2,85%	2,64%	10,6	9,5

* De gegevens van NIOZ zijn aangeleverd op basis van een afwijkende berekeningswijze. In de totaalstellingen worden deze cijfers daarom niet meegenomen

4.2.3 Beleid junior onderzoekers

Promovendi: onderzoekers in opleiding

Promovendi, of onderzoekers in opleiding (oio's), zijn werknemers die met het verrichten van wetenschappelijk onderzoek een leertraject doorlopen dat resulteert in een proefschrift en een doctorstitel; de erkenning als zelfstandig wetenschappelijk onderzoeker. De uitvoering van wetenschappelijk onderzoek vereist primair en hoofdzakelijk inhoudelijke kennis van het eigen onderzoeksveld van de PhD-student.

Trainingen

Bij de inhoudelijke ontwikkeling van de onderzoeker in opleiding hoort veel meer dan inhoudelijke wetenschappelijke kennis. Een volwaardig gepromoveerd wetenschapper met goede kansen op de arbeidsmarkt heeft ook 'soft skills'. NWO-I ondersteunt promovendi hierbij met trainingen. De instituten bepalen zelf welke trainingen (voor wat inhoud en aanbieder betreft) zij voor hun oio's organiseren, in aanvulling op interne begeleiding en opleiding voor de 'hard skills'.

Daarnaast biedt NWO-I op centraal niveau een 'oio-opleidingsprogramma' aan. Deze gezamenlijke trainingen zijn: Taking charge of your PhD, Presenting your Research, Scientific Writing en Career orientation en Wetenschappelijke integriteit.

PhD-netwerk

In 2024 is op initiatief van enkele promovendi een NWO-I PhD-netwerk opgericht. Promovendi van de instituten komen, ondersteund door het bureau NWO-I, een aantal keer per jaar samen om ervaringen te delen. Ook treedt deze groep op als klankbordgroep voor beleidsontwikkeling bij NWO-I.

Het oprichten van een eigen NWO-I PhD-netwerk betekent ook dat NWO-I hiermee kon aansluiten bij het Promovendi Netwerk Nederland (PNN). Dit landelijke netwerk zorgt voor belangenbehartiging van promovendi bij onder andere de overheid en universiteiten. Door aan te sluiten bij het PNN wordt ook de stem van promovendi van de NWO-instituten meegenomen.

Gevoerde beleid van werk naar werk

Het merendeel van de instroom in de uitkeringen ontstaat door het aflopen van dienstverbanden van onderzoekers in opleiding. NWO-I voert een actief beleid om de jonge onderzoekers na afloop van het tijdelijke dienstverband van werk naar werk te helpen.

Om de onderzoekers in opleiding te begeleiden bij het zoeken naar een baan direct na NWO-I, bieden we een training individuele loopbaanplanning aan. Gedurende het dienstverband worden de onderzoekers in opleiding uitgenodigd om vaardigheidstrainingen te doen om hun kansen op het vinden van een aansluitende baan te vergroten.

NWO-I is eigenrisicodragers voor de Werkloosheidsuitkering (WW). Dat betekent dat de kosten voor de WW van een voormalig medewerker door NWO-I gedragen worden. De uitvoering van de WW wordt door het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen (UWV) gedaan.

NWO-I heeft een overeenkomst gesloten met een externe dienstverlener die namens NWO-I de re-integratieverplichtingen uitvoert die wij als eigenrisicodragers hebben. Deze dienstverlener zet NWO-I in als de verwachting is dat het vinden van een nieuwe baan voor een oud-medewerker niet eenvoudig zal zijn. Het bureau adviseert over de inzet van zogenoemde re-integratiemiddelen (bijvoorbeeld scholing of proefplaatsing) en controleert indien noodzakelijk of de ex-werknemer voldoet aan de verplichtingen die de WW stelt.

4.3 Cao en UVR

Cao

Werkgevers Koninklijke Bibliotheek, NWO en NWO-I, verenigd in de Werkgeversvereniging Onderzoeksinstituten (WVOI), en werknemersorganisaties FNV, CNV en AOb, hebben op 17 juli 2024 het eerder bereikte onderhandelingsresultaat over een nieuwe Cao-Onderzoeksinstituten (Cao-OI) omgezet in een definitief cao-akkoord.

De cao loopt van 1 juli 2024 tot en met 30 september 2025. De belangrijkste wijzigingen waren - ingegeven door de landelijke inflatie - vooral van financiële aard:

- De bedragen in de salarisschalen werden per 1 september 2024 met 3,7 procent structureel verhoogd. Daarnaast ontving iedere werknemer die op 1 september 2024 in dienst was een eenmalige uitkering van € 150 bruto, waarbij deze uitkering naar rato werd berekend.
- De bedragen in de salarisschalen zijn per 1 januari 2025 structureel met 2,9 procent verhoogd.
- Ook werknemers in de schalen boven schaal 10 krijgen een vergoeding voor bereikbaarheids- en beschikbaarheidsdiensten. Zij krijgen ook recht op de vergoeding zoals die nu geldt in de tabel in artikel 3.7 lid 3 van de cao.
- Voor de looptijd van deze cao is de afspraak gemaakt dat de werknemer die in september 2024 (maand van de vakbond) lid werd van een van de bij de Cao-OI betrokken werknemersorganisaties € 100 van de eerste jaarlijkse contributie door de werkgever vergoed krijgt.
- Werknemers kunnen, als zij daar behoefte aan hebben, een financieel adviesgesprek aanvragen bij een aantal aanbieders om beter zicht te krijgen op het maken van financiële keuzes in verschillende fases van hun leven.
- Er wordt een onderzoek uitgevoerd naar werkdruk waarbij het thema onbereikbaarheid buiten werktijden wordt meegenomen.

UVR

In 2023 zijn met de Centrale Ondernemingsraad (COR) nieuwe Uitvoeringsregelingen (UVR) overeengekomen. De looptijd van de nieuwe UVR is van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2025, met in 2024 een herijking van onder andere de vergoedingsbedragen, en andere tussentijdse aanpassingen van de Uitvoeringsregelingen zoals modernisering van de regeling personeelsgesprekken, de R&O-gesprekken.

Een delegatie van de COR en de werkgevers van NWO overlegden conform de afspraak. De COR en de bestuurder bereikten overeenstemming over de aanpassingen van de regelingen in de overlegvergadering van 10 september 2024.

De vier verschillende regelingen bij NWO-D en NWO-I met betrekking tot personeelsgesprekken zijn geharmoniseerd in een nieuwe regeling, waarbij de nieuwe regeling een continue dialoog tussen leidinggevende en medewerker ondersteunt. De ontwikkeling van de medewerker en diens bijdrage aan de organisatiedoelstellingen staat hierbij centraal.

Ook is de klokkenluiderregeling aangepast aan Europese regelgeving en daarop aansluitende Nederlandse wetgeving waarin onder meer de misstanden waarover de klok kan worden geluid zijn uitgebreid en de rechtsbescherming van klokkenluiders is verbeterd.

De hoogte van een aantal in de UVR opgenomen vergoedingsbedragen is gewijzigd, waaronder onder andere de verhoging van de bedragen die in de arbeidsvoorwaarden op maat (AVOM) kunnen worden ingezet voor een fiets voor woon-werkverkeer.

Hybride werken

Nadat de coronacrisis de noodzaak met zich meebracht om medewerkers zoveel als mogelijk thuis te laten werken, is binnen NWO-I een Kaderregeling Hybride werken opgesteld en als pilot geïmplementeerd. In de zomer van 2024 is deze regeling geëvalueerd, met als uitkomst dat het beleid rond hybride werken zijn beslag krijgt in een definitieve regeling.

Hybride werken impliceert dat werknemers hun werkzaamheden op verschillende plekken kunnen verrichten. De kern van het beleid Hybride werken is dat werkgever de werknemers optimaal willen laten werken, op de tijd en plaats waar dat het beste gaat en in het belang is van organisatie en werknemer.

De wijze waarop dat gebeurt is mede afhankelijk van de aard van de werkzaamheden. Voor sommige werkzaamheden (zoals beleidswerk) geldt dat de noodzaak om die op een vaste plek te verrichten beperkt is. Voor andere werkzaamheden (zoals laboratoriumwerk) geldt dat de mogelijkheden om elders te werken beperkt zijn.

Of thuiswerken een mogelijkheid is, volgt uit het beleid Hybride werken. Voor het geval thuis wordt gewerkt, wordt thuiswerkmeubilair gefaciliteerd en/of vergoed voor de NWO-I-medewerker.

4.4 Arbeidsomstandigheden

NWO-I brengt over 2024 een afzonderlijk intern Arbojaarverslag uit. In dit jaarverslag beperken wij ons tot de belangrijkste gebeurtenissen.

Met het Arbeidsomstandighedenbeleid streeft NWO-I de volgende doelen na:

- Het optimaliseren van veiligheid en bescherming van de gezondheid van alle medewerkers, gasten, stagiaires en bezoekers;
- Het zo veilig en gezond mogelijk omgaan met de opgestelde installaties, apparatuur, machines en goederen;
- Het voorkomen van psychosociale arbeidsbelasting ten gevolge van het werk zoals te hoge werkdruk, pesten, seksuele intimidatie, agressie en geweld.

In 2024 heeft NWO-I nieuw beleid vastgesteld voor Arbeidsgezondheidskundig onderzoek en beleid opgesteld voor brandgevaarlijke werkzaamheden. Verder is er gewerkt aan een herziening van het crisismanagementbeleid en een beleid Werken met Derden. Tenslotte heeft NWO-I besloten om het arbomanagement structureel te verankeren in de planning en control cyclus door te gaan werken volgens de lijn van de ISO 450001 norm voor arbomanagementsystemen.

Voor het voeren van een sluitende administratie van gevaarlijke stoffen, biologische agentia en genetische bronnen heeft NWO-I een contract afgesloten voor een softwarepakket voor AMOLF, ARCNL, ASTRON, DIFFER en NIOZ.

Deskundigen van NWO-I, NWO en de Koninklijke Bibliotheek hebben samen de arbocatalogus herzien en aangeboden aan de werkgeversvereniging.

4.5 Gevoerde beleid naar aanleiding van corona

Kort na het uitbreken van de pandemie in 2020 stelde het Stichtingsbestuur van NWO-I een Coronafonds in om de instituten de mogelijkheid te bieden te doen wat nodig was om de gevolgen van de coronamaatregelen zoveel mogelijk te beperken. De Raad van Bestuur van NWO stelde hiervoor € 6 miljoen beschikbaar. Het fonds werd later uitgebreid met onder andere middelen van het Nationaal Plan Onderwijs (NPO), die via NWO aan NWO-I werden toegekend.

In het Coronafonds is speciaal aandacht voor de impact die de beperkingen hebben (gehad) op de carrières van jonge onderzoekers. De middelen vanuit het NPO zijn specifiek bedoeld voor deze groep. De afspraken over de besteding hiervan zijn vastgelegd in het bestuursakkoord NPO. De Groepsondernemingsraad heeft in oktober 2021 ingestemd met de werkwijze voor besteding en toekenning van middelen uit dit fonds.

In september 2023 heeft het bestuur besloten dat het Coronafonds in 2024 na vier jaar afgesloten wordt. In de zomer van 2024 is een ronde gemaakt langs de instituten om eventuele openstaande verlengingen van arbeidsovereenkomsten van tijdelijke werknemers voor 1 augustus 2024 in het personeelsinformatiesysteem te registreren. Ook hebben instituten eventuele onzekere toekomstige kosten voor verlengingen ten gevolge van corona aangegeven, zodat deze nog in aanmerking komen voor dekking uit het Coronafonds.

In tabel 13 rapporteren we over de verlengingen van tijdelijk personeel, uitgesplitst naar promovendi en postdocs. In 2024 konden deze verleningen niet enkel meer vanuit de NPO-middelen bekostigd worden en is de rest uit de reguliere middelen van het Coronafonds gefinancierd. De in de tabel genoemde overheadkosten zijn berekend aan de hand van de loonkosten, plus vaste-opslag-systematiek. Dit zoals gebruikt door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO): een extra 50 procent van de bruto salariskosten worden als overheadkosten aangemerkt. De overheadkosten geven een indicatie van de gemaakte kosten die niet vanuit het Coronafonds gedekt zijn.

Tabel 13: Verlengingen tijdelijk personeel o.b.v. NPO middelen

2024	Aantal personen	Aantal maanden	Bruto salariskosten	Overheadkosten	Totale kosten
Promovendi	58	237	€ 1.240.053	€ 620.027	€ 1.860.080
Postdocs	16	51	€ 332.305	€ 166.153	€ 498.458
Totaal	74	288	€ 1.572.358	€ 786.179	€ 2.358.537

Voor verleningen ten gevolge van corona in de komende 3 jaar is in 2024 aan de instituten nog een beperkte dekking vanuit het Coronafonds toegezegd. In tabel 14 is dit, gelijk als over 2024, uitgesplitst naar promovendi en postdocs weergegeven.

Tabel 14: Verleningen tijdelijk personeel o.b.v. NPO middelen

2025 e.v.	Aantal personen	Aantal maanden	Bruto salariskosten	Overheadkosten	Totale kosten
Promovendi	21	60	€ 303.242	€ 151.621	€ 454.863
Postdocs	6	28	€ 176.210	€ 88.105	€ 264.315
Totaal	27	88	€ 479.452	€ 239.726	€ 719.178

Omdat het Coronafonds in 2024 is afgesloten is dit het laatste jaar dat wij hierover rapporteren.

5 Organisatie en Bestuur

De Stichting Nederlandse Wetenschappelijk Onderzoek Instituten (NWO-I) is in 2018 in haar huidige vorm als onderdeel van NWO ontstaan. De stichting komt voort uit een fusie van stichtingen met één of meer instituten die op verschillende manieren aan de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO) waren verbonden. Binnen NWO is een duidelijk onderscheid gemaakt tussen het toekennen van subsidies voor onderzoek (NWO-domeinorganisatie) en de uitvoering van onderzoek (Stichting NWO-I).

Dit hoofdstuk gaat in op de doelstellingen en strategie van NWO-I, de organisatiestructuur en wijze van besluitvorming. Ook de samenstelling van het bestuur en directie, de rol van de instituutsadviesraden, de gedragscode gewenst gedrag en de wijze waarop NWO-I omgaat met klachten komt aan bod. Het laatste deel van dit hoofdstuk beschrijft de interne auditfunctie en de waarborg voor goed bestuur.

5.1 Doelstelling stichting NWO-I

De stichting NWO-I heeft ten doel:

- Het uitvoeren van hoogstaand wetenschappelijk onderzoek;
- Het initiëren en stimuleren van nieuwe ontwikkelingen in het wetenschappelijk onderzoek;
- Het overdragen van kennis van de resultaten van door haar geïnitieerd, uitgevoerd en gestimuleerd wetenschappelijk onderzoek ten behoeve van de maatschappij;
- Het bevorderen van excellente wetenschap en de kwaliteit van wetenschappelijk onderzoek in algemene zin;
- Het beheren van de instituten.

Om deze doelen te behalen, richt NWO-I zich onder andere op:

- Het opzetten en onderhouden van (institutionele) (publiek-private) (inter-) nationale samenwerkingen;
- Het faciliteren en uitvoeren van onderzoek, het faciliteren van en deelnemen in (inter)nationale organisaties en samenwerkingsverbanden;
- Het ontwikkelen van (wetenschaps)beleid;
- Het ontwikkelen, beheren en exploiteren van wetenschappelijke infrastructuur;
- Het verwezenlijken van inhoudelijke en bedrijfsmatige verbinding tussen de stichting NWO-I en NWO;
- Het opleiden van onderzoekers.

5.2 Organisatiestructuur

5.2.1 Bestuur

NWO en NWO-I

NWO is een zelfstandig bestuursorgaan (ZBO) dat valt onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van OCW. De koppeling tussen NWO en NWO-I is vastgelegd in het bestuursreglement van NWO en in de statuten van NWO-I.

De missie en taken van NWO zijn wettelijk vastgelegd. Sinds de inwerkingtreding van de nieuwe NWO-wet in 2017 kent NWO een structuur met een Raad van Bestuur. Daaronder vallen vier domeinen, verschillende regieorganen en de privaatrechtelijke NWO-institutenorganisatie: NWO-I. NWO-I heeft een eigen bestuur. De Raad van Bestuur van NWO is eindverantwoordelijk voor de gehele NWO-organisatie (inclusief domeinorganisatie) en het Stichtingsbestuur van NWO-I is verantwoordelijk voor de institutenorganisatie.

Stichtingsbestuur NWO-I

Het Stichtingsbestuur van NWO-I is het hoogste bestuursorgaan van NWO-I. Het bestuur vormt een personele unie met de Raad van Bestuur van NWO: de besturen bestaan uit dezelfde personen. De voorzitter en vicevoorzitter worden benoemd voor een periode van vijf jaar met een mogelijkheid tot eenmalige verlenging. De overige leden worden voor drie jaar benoemd met een mogelijkheid tot eenmalige verlenging van drie jaar. De verantwoordelijk voor het vaststellen van de missie en wetenschappelijke strategie van elk instituut is begin 2025 verplaatst van de Raad van Bestuur van NWO naar het Stichtingsbestuur.

Het Stichtingsbestuur is verantwoordelijk voor de instandhouding en het dagelijks bestuur van de stichting en het doen uitvoeren van de missies van de instituten. Het bestuur ziet ook toe op naleving van de gedragscodes en richtlijnen, zoals rondom wetenschappelijke integriteit, gewenst gedrag, kennisveiligheid en arbeidsomstandigheden.

Het bestuur van stichting NWO-I houdt zich aan de code Goed Bestuur Publieke Dienstverleners.

Leden van de Raad van Bestuur NWO en het Stichtingsbestuur NWO-I (op 31 december 2024)

- Prof. dr. Marcel Levi (voorzitter)
- Drs. Caroline Visser (vicevoorzitter, portefeuillehouder Bedrijfsvoering en Financiën, tot 1 september)
- Prof. dr. Hans Amman (vicevoorzitter, portefeuillehouder Bedrijfsvoering en Financiën, vanaf 1 oktober)
- Prof. dr. Jan de Boer (voorzitter ENW domein)
- Prof. dr. Antal van den Bosch (voorzitter SGW domein)
- Prof. dr. ir. Margot Weijnen (voorzitter domein TTW)
- Prof. dr. Arfan Ikram (voorzitter domein MW)

Het hoofd Bestuursondersteuning en Strategie, dr. ir. Peter Spijker, is de secretaris van het Stichtingsbestuur.

5.2.2 Raad van Toezicht NWO

Naast de Raad van Bestuur heeft NWO een Raad van Toezicht. De Raad van Toezicht staat de Raad van Bestuur bij en geeft desgevraagd of uit eigen beweging advies over het NWO-beleid.

Adviezen van de Raad van Toezicht kunnen ook betrekking hebben op de stichting NWO-I. De Raad van Toezicht is per 1 maart 2017 ingesteld door de minister van OCW en bestaat sinds 1 januari 2019 uit zes leden. De zittingsperiode is vijf jaar. Een verslag van de Raad van Toezicht, waar dit betrekking heeft op de stichting NWO-I, is verderop in dit jaarverslag opgenomen (5.5.2). Hierin staat ook een overzicht van de leden.

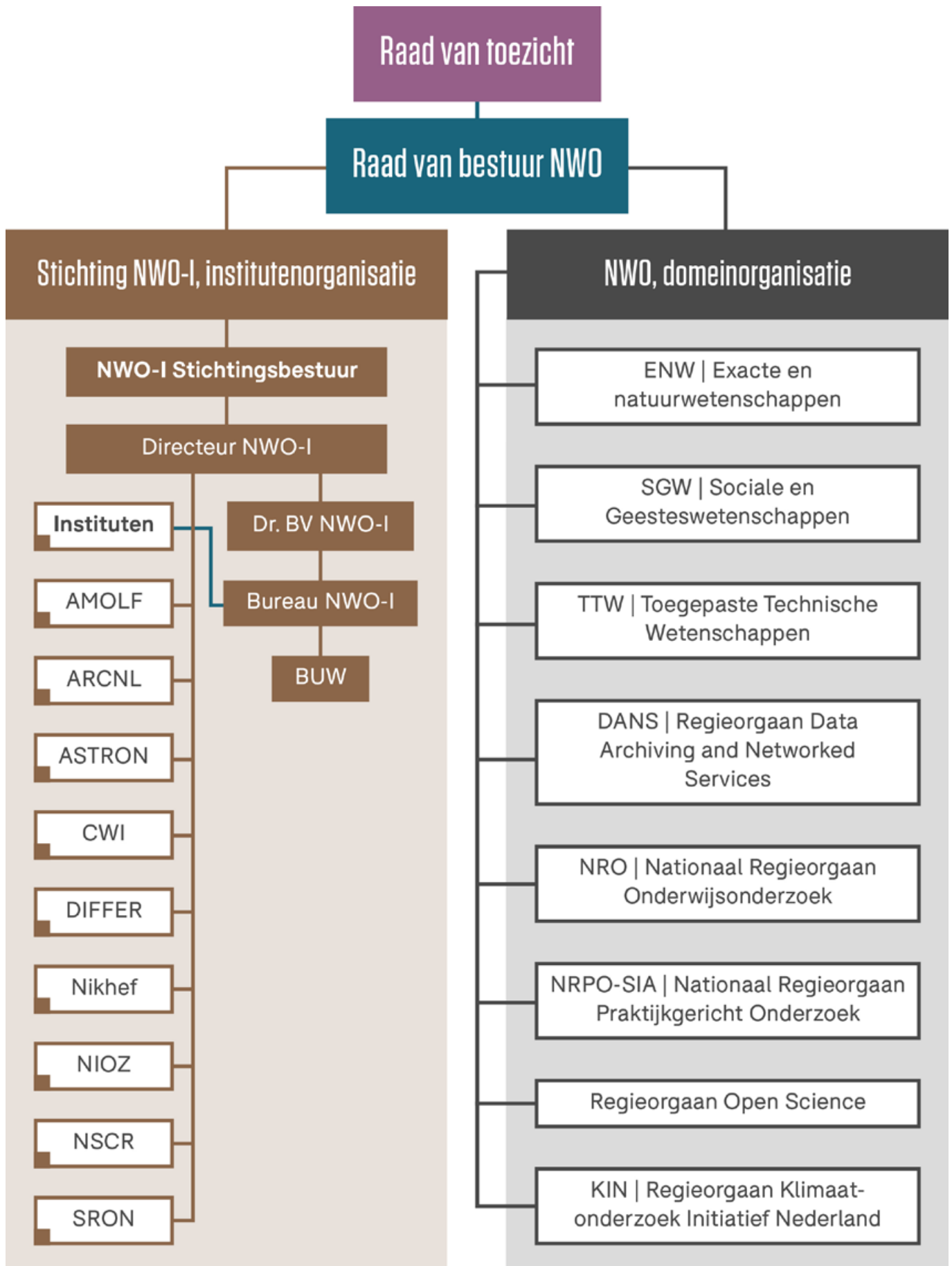
Auditcommissie

De Raad van Toezicht van NWO beschikt over een auditcommissie. Deze commissie bestond in 2024 uit twee leden van de Raad van Toezicht en een extern lid (in verband met de aanwijzing van NWO als Organisatie van Openbaar Belang). De auditcommissie monitort onder andere de kwaliteit van de bedrijfsvoering, het financiële verslaggevingsproces, de wettelijke controle op de jaarrekening en de doeltreffendheid van het interne risico- en beheersingssysteem. De activiteiten van de auditcommissie zijn onderdeel van het verslag van de Raad van Toezicht.

5.2.3 Organisatieonderdelen en governance

In de figuur hieronder is weergegeven hoe de verschillende onderdelen zijn ondergebracht in de organisatie en hoe NWO en NWO-I zich tot elkaar verhouden.

Figuur: Organisatieonderdelen en governance

Tijdelijk besturingsmodel

Statutair kent NWO-I een directeur, die leiding geeft aan de gehele stichting, en een directeur bedrijfsvoering. In juni 2021 vertrok de directeur, medio 2023 de directeur bedrijfsvoering. Beide posities zijn sindsdien vacant. Het Stichtingsbestuur heeft daarop in 2023 een tijdelijk besturingsmodel ingevoerd, zonder interim-directeuren, maar waar taken over bestaande functionarissen (met name de vicevoorzitter van het bestuur, de instituutsmanagers en enkele hoofden van het bureau) zijn verdeeld. Het tijdelijke besturingsmodel wordt gebruikt om ervaring op te doen met een nieuwe werkwijze, wat als input dient voor het vormgeven van een meer definitieve governance.

In 2024 is het tijdelijk bestuursmodel uitvoerig geëvalueerd met het bestuur, de instituutsdirecteuren, de instituutsmanagers en het managementteam van het bureau NWO-I. Hieruit zijn enkele aanbevelingen voortgekomen, maar op hoofdlijnen is de hele organisatie positief over de werkwijze van het tijdelijk model. Met name de lijnen tussen bestuur en instituten zijn korter geworden en het onderling vertrouwen is toegenomen. Eind 2024 heeft dit geleid tot een voorstel om van het tijdelijke besturingsmodel naar een definitieve governance te komen. Begin 2025 worden de noodzakelijke wijzigingen in de statuten en reglementen doorgevoerd. Uiteraard in goed overleg met de Centrale Ondernemingsraad en de Raad van Toezicht, die beiden positief adviseerden.

Instituten

De instituten staan onder leiding van een instituutsdirecteur. De directeuren van de instituten zijn integraal verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding van het instituut. Zij dragen de verantwoordelijkheid voor de wetenschappelijke invulling van de missie van het instituut en de bijbehorende strategie. Ze worden daarbij ondersteund door een instituutsmanager die operationeel verantwoordelijk is voor de bedrijfsvoering van het instituut.

De volgende negen instituten maken in 2024 deel uit van NWO-I:

- AMOLF | Physics of functional complex matter: AMOLF verricht fundamenteel onderzoek aan complexe materiële systemen
- het samenwerkingsverband ARCNL | Advanced Research Center for Nanolithography: ARCNL doet hoogwaardig fundamenteel onderzoek op het gebied van de nanolithografie en levert kennis op die bijdraagt aan de productie van steeds slimmer en kleiner wordende elektronica
- ASTRON | Netherlands Institute for Radio Astronomy: ASTRON maakt ontdekkingen in de radioastronomie mogelijk
- CWI | Centrum Wiskunde & Informatica: CWI verricht fundamenteel en grensverleggend wetenschappelijk onderzoek in wiskunde en informatica en zet zich in voor een succesvolle overdracht van zijn onderzoeksresultaten naar de maatschappij

- DIFFER | Dutch Institute for Fundamental Energy Research: DIFFER doet toonaangevend fundamenteel onderzoek op het gebied van kernfusie en solar fuels door verschillende disciplines bijeen te brengen in nauwe samenwerking met universiteiten en industrie
- Nikhef | Nationaal instituut voor subatomaire fysica: Nikhef is het nationale instituut voor subatomaire fysica, dat de grenzen verlegt van onze kennis over de elementaire bouwstenen en wisselwerkingen in het universum
- NIOZ | Koninklijk Nederlands Instituut voor Onderzoek der Zee: NIOZ is het nationale oceanografische instituut en het expertisecentrum van Nederland voor oceaan, zee, kust en delta. NIOZ bevordert fundamenteel begrip van mariene systemen, de manier waarop ze veranderen, de rol die ze spelen in klimaat en biodiversiteit én hoe ze duurzame oplossingen kunnen bieden aan de maatschappij van de toekomst
- NSCR | Nederlands Studiecentrum Criminaliteit en Rechtshandhaving: NSCR ontwikkelt empirisch onderbouwde kennis van criminaliteit en criminelen in een maatschappelijke context, alsook van preventie en (justitiële) aanpak van criminaliteit
- SRON | Space Research Organisation Netherlands: SRON is het nationale expertise-instituut voor wetenschappelijk onderzoek vanuit de ruimte, en de thuisbasis voor het Nederlandse lidmaatschap van de European Space Agency (ESA)

De instituten zijn nationale instituten: zij hebben allen één of meerdere nationale rollen waarmee zij meerwaarde leveren aan het Nederlandse kennisstelsel. Ze zijn aanjager of coördinator binnen specifieke onderzoeksgebieden en/of ontwikkelen, beheren en exploiteren (inter)nationale wetenschappelijke infrastructuur of faciliteren de Nederlandse wetenschappelijke bijdrage aan grote internationale verdragsorganisaties.

Via de instituten participeert NWO-I in een groot aantal samenwerkingsverbanden. Zo werken onze instituten nauw samen met veel Nederlandse kennisinstellingen, zoals universiteiten, maar ook met hogescholen en TO2-instellingen. Daarnaast wordt ook samengewerkt met bedrijven en andere publieke en private partijen.

Bureau NWO-I

Het bureau NWO-I richt zich op de voorbereiding en uitvoering van bestuursbesluiten, het faciliteren van de instituten en het faciliteren van de (organisatie van de) bedrijfsvoering van de stichting. In 2024, in het tijdelijke bestuursmodel, heeft het MT van het bureau de dagelijkse leiding, met het hoofd Bestuursondersteuning en Strategie als voorzitter.

Het bureau NWO-I levert diensten aan de instituten die voordelen bieden door de gezamenlijkheid zoals schaalvoordelen, kwaliteitsverhoging, kwetsbaarheidsvermindering en kostenverlaging. Daaronder valt bijvoorbeeld ondersteuning op het gebied van strategie, financieel beheer, inkoop, vastgoed, informatiemanagement, personeel, communicatie en juridische zaken.

Beheerseenheid Universitaire Werkgroepen (BUW)

Tot eind 2024 was de Beheerseenheid Universitaire Werkgroepen (BUW) een van de onderdelen van NWO-I. De BUW bestond oorspronkelijk uit circa 100 universitaire werkgroepen op twaalf universitaire locaties. Aan het hoofd van iedere werkgroep stond een werkgroep leider, meestal een hoogleraar in dienst van de betrokken universiteit. Deze werkgroep leider was budgethouder en leidinggevende van de medewerkers van NWO-I onder wie promovendi, postdocs en technici. Het hoofd Bestuursondersteuning en Strategie van het bureau NWO-I was verantwoordelijk voor het beheer van de onderzoeksprojecten. Sinds 2017 is de BUW geleidelijk afgebouwd en in het najaar van 2024 gingen de laatste BUW-werknemers uit dienst.

Adviesraden instituten

Zoals bepaald in de NWO-I-statuten heeft ieder instituut in principe een Instituutsadviesraad. De Instituutsadviesraad heeft een onafhankelijke positie en brengt gevraagd en ongevraagd advies uit aan de instituutsdirecteur en de Raad van Bestuur van NWO. De instituutsdirecteur is het aanspreekpunt van de instituutsadviesraad.

De Instituutsadviesraad heeft een belangrijke rol in de verbinding van het instituut met relevante nationale stakeholders. De Raad draagt bij aan het optimaal onderhouden van strategische relaties met de wetenschap, het bedrijfsleven, de lokale of nationale politiek, en andere relevante maatschappelijke partijen en treedt op als kritisch gesprekspartner van de directeur. De Instituutsadviesraad bestaat uit vertegenwoordigers uit de wetenschap, maatschappij en het bedrijfsleven, die affiniteit hebben met het onderzoek van het desbetreffende instituut.

Daarnaast hebben vrijwel alle instituten een Wetenschappelijke Adviesraad. Deze adviseert de directeur van het instituut over de wetenschappelijke kwaliteit van het onderzoek van het instituut, over het richting geven aan het onderzoek van het instituut en over de afstemming en/of aansluiting bij de bredere internationale wetenschappelijke context. Daarnaast kan de directeur van het instituut over specifieke instituutzaken advies vragen aan de Wetenschappelijke Adviesraad.

Besluitvorming

Statutair verleent het Stichtingsbestuur NWO-I de directeur NWO-I volmacht en vertegenwoordigingsbevoegdheid voor het voeren van de dagelijkse leiding over de (organisatie van) de stichting. De directeur NWO-I, daarbij ondersteund door de directeur Bedrijfsvoering NWO-I, neemt besluiten over de dagelijkse bedrijfsvoering in de stichting binnen de verleende volmacht.

In het tijdelijk besturingsmodel, en bij afwezigheid van beide directeuren, is deze volmacht ingetrokken en wordt besluitvorming door het bestuur gedaan. Besluiten die impact hebben op de wetenschappelijke strategie en/of missies van de instituten werden voorheen altijd genomen door de Raad van Bestuur van NWO, maar sinds begin 2025 door het Stichtingsbestuur.

5.3 Medezeggenschap

NWO-I heeft een Groepsondernemingsraad (GOR NWO-I) die onderwerpen behandelt die heel NWO-I aangaan. De GOR NWO-I overlegt, zoals vastgelegd in de tijdelijke werkwijze van juli 2023, met de vicevoorzitter van het Stichtingsbestuur en sinds diens vertrek met de voorzitter van het Stichtingsbestuur.

De instituten en het bureau hebben allemaal één afgevaardigde in de GOR NWO-I. De BUW heeft recht op twee leden in de GOR NWO-I, maar deze vacatures zijn in 2024 niet ingevuld. De BUW is per 1 oktober 2024 beëindigd en de zetels zijn nu vervallen. Vanaf 1 oktober 2024 kan de GOR NWO-I maximaal uit 10 leden bestaan.

Alle leden van de GOR NWO-I hebben automatisch – samen met drie leden van de OR NWO-domeinorganisatie – zitting in de Centrale Ondernemingsraad van NWO (COR NWO). Eind 2024 zijn de nieuwe reglementen van de COR NWO en GOR NWO-I vastgesteld waardoor vanaf 2025 de GOR-leden niet meer automatisch zitting nemen in de COR NWO, maar de ondernemingsraden van de instituten en het bureau ook een ander persoon kunnen afvaardigen. De COR NWO gaat over onderwerpen die heel NWO aangaan en overlegt met het bestuur van NWO.

In 2024 heeft de GOR NWO-I de volgende advies- en/of instemmingsaanvragen ontvangen:

- Instemmingsaanvraag Arbojaarplan 2024
- Instemmingsaanvraag LabServant
- Instemmingsaanvraag arbeidsgezondheidskundig onderzoek en vaccinaties
- Adviesaanvraag organisatiewijziging bureau NWO-I
- Instemmingaanvraag Beleid brandgevaarlijke werkzaamheden
- Instemmingsaanvraag Hybride werken
- Instemmingsaanvraag Arbojaarplan 2025

Naast advies- en instemmingsaanvragen heeft de GOR NWO-I onder andere ook gesproken over de toetreding van HFML-FELIX als tiende NWO-instituut, de (tijdelijke) governance van NWO-I, het medewerkersonderzoek en tijdschrijven.

5.4 Gedragscodes en klachtenregeling

5.4.1 Gedragscode gewenst gedrag

Medewerkers van NWO-I, maar ook derden, zoals bezoekers of medewerkers van ingehuurde bedrijven kunnen betrokken zijn bij ongewenste gedragingen bij NWO-I. Daarom geldt voor iedereen die voor of namens NWO-I werkt de gedragscode om te handelen met integriteit, respect en professionaliteit. Deze drie gedragskenmerken zijn de leidraad voor gewenst gedrag binnen NWO-I en voorwaarde voor een optimaal werkklimaat. Alle organisatieonderdelen (instituten en bureau NWO-I) hebben één of meer (interne en externe) vertrouwenspersonen waar medewerkers terecht kunnen als sprake is van ongewenst gedrag.

5.4.2 Klachtenprocedure

NWO-I kent individueel klachtrecht. De werknemer, de stagiair of de gedetacheerde heeft daarmee de mogelijkheid om een klacht over een gedraging door of vanwege de werkgever tegenover de werknemer bespreekbaar te maken. De klacht wordt op zodanige wijze onderzocht dat een rechtvaardige klachtbehandeling met een in redelijkheid te verlangen bescherming van individuele belangen van de persoon die de klacht indiende, is gewaarborgd. De procedure is vastgelegd in de uitvoeringsregelingen (UVR 12). In 2024 zijn geen klachten behandeld door de klachtencommissie.

Voor ieder natuurlijk persoon, niet zijnde een werknemer van NWO, is na instemming door de Centrale Ondernemingsraad een nieuw 'Klachtenreglement NWO' van toepassing geworden, waarin deze persoon het recht heeft gekregen om een klacht in te dienen bij NWO-I. Dit over de wijze waarop NWO-I zich in een bepaalde aangelegenheid heeft gedragen.

5.4.3 Klokkenuidersregeling

In overleg met de Centrale Ondernemingsraad is in 2024 de Klokkenuidersregeling aangepast aan Europese regelgeving en daarop aansluitende Nederlandse wetgeving. In deze wet- en regelgeving zijn onder meer de misstanden waarover de klok kan worden geluid uitgebreid en is de rechtsbescherming van klokkenuiders verbeterd.

Dr. Sandra de Keijzer, hoofd Chemie en Natuurkunde bij het NWO-domein Exacte en Natuurwetenschappen, is functionaris klokkenuiden en vertrouwenspersoon binnen de Klokkenuidersregeling. De functionaris en vertrouwenspersoon is in 2024 niet geraadpleegd.

5.4.4 Klachten in verband met wetenschappelijke integriteit

Wetenschappelijke integriteit wordt gewaarborgd als onderzoek wordt verricht volgens vijf principes: eerlijkheid, zorgvuldigheid, transparantie, onafhankelijkheid en verantwoordelijkheid. De Nederlandse gedragscode wetenschappelijke integriteit, die sinds eind 2018 van kracht is, bevat onder meer richtlijnen voor de manier waarop moet worden omgegaan met veronderstelde schendingen van de wetenschappelijke integriteit. In de code zijn zorgplichten voor de instelling geformuleerd. NWO-I heeft een eigen klachtenregeling voor wetenschappelijke integriteit en vertrouwenspersonen voor wetenschappelijke integriteit. In 2024 waren prof. dr. Thom Palstra en dr. Freya Senf de vertrouwenspersonen. De klachtencommissie wetenschappelijke integriteit heeft in 2024 één klacht behandeld en als niet-ontvankelijk beoordeeld.

5.5 Horizontale verantwoording

Voor de horizontale verantwoording is er sprake van interne en externe actoren. Belangrijke actoren zijn de Raad van Toezicht van NWO, de auditcommissie van deze raad en de medezeggenschap.

Andere actoren waarvoor dit jaarverslag van belang is, zijn: NWO, mede voor de consolidatie van de NWO-I-cijfers in haar verantwoording voor het afleggen van verantwoording bij het ministerie van OCW, de Europese Unie en andere subsidieverstrekkingen, de Belastingdienst, de bank en het ministerie van Financiën ten behoeve van het Schatkistbankieren, verzekeringsmaatschappijen en crediteuren.

5.5.1 Intern beheersings- en controlesysteem

Binnen NWO-I is een administratieve organisatie en interne beheersingssystematiek (AO/IB) afgesproken waarnaar wordt gehandeld. De bevindingen voortvloeiend uit de managementletter van de externe accountant worden besproken en toegelicht in het Stichtingsbestuur en in de auditcommissie. Het Stichtingsbestuur en de auditcommissie geven opdracht aan de NWO-I organisatie voor mogelijke zaken ter ontwikkeling en/of verbetering.

Daarnaast doet de afdeling Internal Audit van NWO onderzoeken die leiden tot een rapportage met bevindingen en adviezen die met betrokkenen worden besproken en ook in de audit commissie terugkomen.

Het Stichtingsbestuur en de auditcommissie worden periodiek geïnformeerd over de financiële positie van NWO-I, in de vorm van tertiaalrapportages naast de jaarrekening en de meerjarenbegroting. In deze documenten wordt de nodige aandacht geschonken aan ontwikkelingen binnen de organisatie, risico's orderportefeuille en liquiditeit in meerjarig perspectief, naast jaarprognose en cijfermatige analyse.

5.5.2 Internal Audit

De afdeling Internal Audit (IA) van NWO, wordt ingezet voor het gehele concern, dus ook voor NWO-I. Het doel, de taken, verantwoordelijkheden, bevoegdheden en het functioneren van de afdeling zijn uitgewerkt in een audit charter en in een kwaliteitsbeheersingssysteem en –beleid. Beide vormen het raamwerk voor de dienstverlening van IA aan de directeuren van NWO en NWO-I, Raad van Bestuur NWO, Stichtingsbestuur NWO-I, auditcommissie van de Raad van Toezicht en Raad van Toezicht NWO.

Auditrapportages worden afhankelijk van het onderwerp besproken in het directeurenoverleg, het bedrijfsvoeringsoverleg en het Stichtingsbestuur NWO-I. Jaarlijks wordt een samenvatting over alle onderwerpen gepresenteerd aan de auditcommissie van de Raad van Toezicht.

In 2024 liepen de volgende interne audits bij NWO-I: arboveiligheid proefopstellingen en integriteitsklimaat.

5.5.3 Raad van Toezicht

In 2024 vergaderde de Raad van Toezicht (RvT) zes keer, waarvan vijf keer plenair in aanwezigheid van de leden van het bestuur over zowel interne aangelegenheden als externe ontwikkelingen. In mei is een tussentijds informeel overleg ingelast over de aanpak van de evaluatie van NWO in 2025 en de impact van het Hoofdlijnenakkoord van het nieuwe kabinet.

De RvT is één keer apart informeel bij elkaar gekomen ter reflectie op de gang van zaken en om afscheid te nemen van het lid dr. Adriana Esmeijer, die directeur algemene zaken van de KNAW is geworden. Om contact en voeling te houden met de organisatie was de RvT in april te gast in het gerenoveerde gebouw van het NWO-instituut Nikhef op het Science Park in Amsterdam. In het voorjaar is een gezamenlijk overleg met de Centrale Ondernemingsraad georganiseerd.

Vertrek en vervanging vicevoorzitter RvB

De RvT heeft in juni, juli en september evaluatiegesprekken gevoerd met individuele bestuursleden van de Raad van Bestuur. Naar aanleiding van het vertrek van drs. Caroline Visser, de vicevoorzitter en portefeuillehouder Bedrijfsvoering en Financiën in de RvB, is prof. Hans Amman aan de minister voorgedragen als interim-waarnemer in deze functie. De RvT heeft positief geadviseerd over het verlenen van een zelfstandige volmacht gedurende de interim-periode. Vervolgens is een profiel opgesteld voor de vicevoorzitter, dat na goedkeuring van het ministerie van OCW is ingezet voor de werving van een definitieve opvolging. In december 2024 is bekend gemaakt dat drs. Anka Mulder per 1 mei 2025 door de minister is benoemd als nieuwe vicevoorzitter.

Auditcommissie

Ter voorbereiding van de vergaderingen van de Raad van Toezicht heeft de auditcommissie vier keer vergaderd met de portefeuillehouder bedrijfsvoering en financiën van het bestuur. Deze bijeenkomsten gingen over de interne controle en risicobeheersing en de bedrijfsvoering. Met de externe accountants hebben zowel de auditcommissie als de RvT de bevindingen besproken over de jaarrekening 2023, de managementletter 2024 en het auditplan voor de controle op de jaarrekening 2024. Met het hoofd Interne Audit zijn het jaarplan 2025 en de jaarrapportage 2024 besproken.

De auditcommissie heeft verder gesproken over de IT-ontwikkelingen, de jaarverslagen van vertrouwenspersonen, de tijdelijke besturing bij NWO-I, meldingen van fraude, een update rond cybersecurity-maatregelen en een aangekondigd boekenonderzoek rond btw door de Belastingdienst.

HFML-FELIX

De RvT is gedurende het jaar meermaals geïnformeerd over het bestuurlijk overleg met de universiteiten over de verbreding van het nationaal samenwerkingsverband HFML-FELIX in Nijmegen. De RvT heeft positief geadviseerd over het oprichten van het NWO-instituut HFML-FELIX per 1 januari 2025.

Updates aan de RvT

Verder is de RvT is geïnformeerd over de ontwikkelingen rond kennisveiligheid en het in het voorjaar gepubliceerde sectorbeeld van de NWO- en KNAW-instituten. Wat betreft de beoogde governance-aanpassing bij NWO-I is de RvT geïnformeerd over de positieve uitkomst van de interne evaluatie van de nieuwe werkwijze. De implementatie vergt aanpassing van statuten en reglementen die in 2025 aan de RvT worden voorgelegd.

Tabel 15: Samenstelling Raad van Toezicht op 31-12-2024

Samenstelling Raad van Toezicht op 31-12-2024	Zittingstermijn tot
Drs. Dirk Jan van den Berg (voorzitter)	01-04-2025
Ing. Amandus Lundqvist (vicevoorzitter)	28-02-2027
Drs. Willem te Beest	28-02-2027
Prof. dr. Simone Buitendijk	01-01-2029
Prof. dr. Dymph van den Boom	01-01-2029
Vacature	

Lundqvist, Te Beest en Buitendijk zijn benoemd voor een tweede termijn. Lundqvist is benoemd op voordracht van het ministerie van Economische Zaken. Om de continuïteit in de audit-commissie te behouden zal Lundqvist in 2025 terugtreden zodra een opvolger door het ministerie van EZ wordt voorgedragen.

5.6 Organisatieontwikkeling

In 2018 zijn de instituten van NWO samen ondergebracht in één stichting. Sindsdien hebben zij samen met het bureau gewerkt aan een gezamenlijke opvatting over de identiteit en strategie van de organisatie, de positionering van de instituten in het Nederlandse kennisveld, en een werkwijze om gezamenlijk beleid te ontwikkelen.

In 2023 zijn al grote stappen gezet om de onderlinge synergie en de effectiviteit van de organisatie te versterken. Onder andere door een totaalpakket van maatregelen om de organisatie financieel gezond te maken. Vanaf 2022 werd gestuurd op verdere ontwikkeling van de bedrijfsvoering, al is dit proces in 2023 stil komen te liggen door het vertrek van de directeur bedrijfsvoering.

Sinds het tijdelijke besturingsmodel in 2023 is geïntroduceerd, is op een andere wijze invulling gegeven aan de verdere organisatieontwikkeling. De belangrijkste gedachte achter het tijdelijke besturingsmodel is dat samen besturen zorgt voor het samen realiseren van veranderingen in de organisatie. Het model draagt bij aan gedeeld eigenaarschap en verspreide verantwoordelijkheid voor de uitvoering. Concreet betekent dit dat met name bedrijfsvoeringstaken worden verdeeld en daar belegd waar ze het beste uitgevoerd kunnen worden.

Het tijdelijke bestuursmodel heeft er mede toe geleid dat in de organisatiedoorsnijdende jaarplannen voor 2024 en 2025 meer aandacht is geschonken aan hoe de ontwikkeling naar een sterkere institutenorganisatie het beste vorm kan krijgen. Deze jaarplannen, die door alle bedrijfsvoeringsdomeinen en de afdeling bestuursondersteuning en strategie bottom-up zijn gemaakt, worden daarmee ook door de gehele organisatie gedragen. Deze bieden daarmee voldoende perspectief en concreetheid om flink stappen te kunnen blijven zetten in de ontwikkeling van de institutenorganisatie.

1 Balans per 31 december 2024 na resultaatbestemming

Tabel 1: Balanstotaal (bedragen x € 1.000,-)

		<u>31-12-2024</u>	<u>Begroot 2024</u>	<u>31-12-2023</u>
Activa				
Vaste Activa				
Immateriële vaste activa	4.4.1	2.301	1.945	2.594
Materiële vaste activa	4.4.2	246.916	246.004	214.079
Financiële vaste activa	4.4.3	4.398	1.858	2.418
		253.615	249.807	219.091
Vlottende activa				
Vorderingen	4.4.4	61.388	35.314	52.788
Liquide middelen	4.4.5	60.908	49.842	79.801
		122.296	85.155	132.590
Totaal activa		375.911	334.962	351.681
Passiva				
Eigen vermogen	4.4.6	147.913	114.057	122.699
Voorzieningen	4.4.7	9.869	8.442	9.750
Langlopende schulden	4.4.8	64.509	109.299	68.324
Kortlopende schulden	4.4.9	153.620	103.164	150.908
Totaal passiva		375.911	334.962	351.681

2 Staat van baten en lasten na resultaatbestemming

Tabel 2: Begrote en gerealiseerde baten en lasten (bedragen x € 1.000,-)

		2024	Begroot 2024	2022
Baten				
Rijksbijdragen	4.5.1	169.183	142.479	146.784
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	4.5.2	62	1.152	386
Baten werk in opdracht van derden	4.5.3	108.672	100.363	71.014
Overige baten	4.5.4	7.030	6.389	7.141
Totaal baten		284.946	250.383	225.325
Lasten				
Personeelslasten	4.5.5	159.133	156.445	148.064
Afschrijvingen	4.5.6	12.244	11.001	9.269
Huisvestingslasten	4.5.7	16.931	17.515	15.156
Overige lasten	4.5.8	76.398	74.804	47.648
Totaal lasten		264.707	259.765	220.137
Saldo baten en lasten		20.239	-9.381	5.188
Financiële baten en lasten	4.5.9	2.946	450	1.807
Resultaat		23.186	-8.931	6.995
Resultaat deelnemingen		2.029	-	145
Resultaat na belastingen		25.215	-8.931	7.140
Aandeel derden in resultaat		-	-	-
Totaal nettoresultaat		25.215	-8.931	7.140

3 Kasstroomoverzicht

Tabel 3: Kasstroomoverzicht (bedragen x € 1.000,-)

	31-12-2024	31-12-2023
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo baten en lasten	20.239	5.188
Aanpassing voor:		
Afschrijvingen	18.084	15.354
Mutaties voorzieningen	119	279
Mutatie contante waardeberekening	-123	-786
Verandering in werkkapitaal		
Mutatie Onderhanden Werk (-/-)	-	-
Vorderingen (-/-)	-8.600	-9.554
Kortlopende schulden	787	25.534
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties	30.507	36.015
Ontvangen interest	3.066	2.644
Betaalde interest (-/-)	3	-50
	3.069	2.593
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	33.576	38.608

Tabel 3: Kasstroomoverzicht (bedragen x € 1.000,-)

Vervolg van vorige pagina	31-12-2024	31-12-2023
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in MVA (-/-)	-52.884	-41.490
Desinvesterings in MVA	1	18
Investerings in IVA (-/-)	-355	-
Desinvesterings in IVA	-	-
Investerings in deelnemingen en/of samenwerkingsverbanden (-/-)	-	-
Vooruitontvangen investeringssubsidies en -bijdragen	700	670
Mutaties leningen (-/-)	-	-
Overige investeringen in FVA (-/-)	69	185
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	-52.469	-40.617
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Nieuw opgenomen leningen	-	-
Aflossing langlopende schulden (-/-)	-	-
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten	-	-
Overige balansmutaties	-	-
Mutatie liquide middelen	-18.893	-2.009
Stand begin boekjaar	79.801	81.810
Stand eind boekjaar	60.908	79.801
Mutatie liquide middelen	-18.893	-2.009

4 Toelichting op de jaarrekening 2024

4.1 Algemeen

De Stichting Nederlandse Wetenschappelijk Onderzoek Instituten (NWO-I) is gevestigd te Utrecht. De organisatie is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 41150068. Volgens de statuten heeft NWO-I als doel:

- a. het bevorderen van excellente wetenschap en van de kwaliteit van wetenschappelijk onderzoek in algemene zin;
- a. het doen uitvoeren van hoogstaand wetenschappelijk onderzoek op specifieke terreinen;
- a. het initiëren en stimuleren van nieuwe ontwikkelingen in het wetenschappelijk onderzoek;
- a. het overdragen van kennis van de resultaten van door haar geïnitieerd, uitgevoerd en gestimuleerd wetenschappelijk onderzoek ten behoeve van de maatschappij;
- a. het beheren van instituten;
- b. en verder al hetgeen dat met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn.

4.2 Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving 660. In deze regeling is bepaald dat de bepalingen van Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving van toepassing zijn, met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen. De jaarrekening is opgemaakt op 18 juni 2025.

4.3 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

4.3.1 Algemeen

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de organisatie zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden en waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden en waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de Balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de Balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in Euro's, de functionele valuta van de organisatie. Alle financiële informatie is aangegeven in duizenden euro's, k€, tenzij anders is vermeld. Negatieve waarden in de tabellen staan tussen haken () weergegeven.

4.3.2 Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen, de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

4.3.3 Verbonden partijen

Consolidatiekring

De volgende rechtspersonen behoren tot de consolidatiekring (RJ 217.301) van NWO-I:

- AstroTec Holding BV (100%) te Dwingeloo
- CWI Incubator BV (100%) te Amsterdam
- NIOZ Holding BV (100%) te Den Hoorn, hieronder valt ook NIOZ Haven 100% eigendom van NIOZ holding
- Particle Physics Inside Products BV (P2IP) te Amsterdam (100%)
- Stichting Wiskunde en Informatica Conferenties te Amsterdam (>50%)

Op basis van artikel 407 lid 1 BW2 Titel 9 worden bovengenoemde organisaties niet geconsolideerd en wordt er derhalve gebruik gemaakt van de vrijstelling voor consolidatie op grond van het feit dat de invloed op de solvabiliteit en liquiditeit van NWO-I van te verwaarlozen betekenis is. De deelnemingen zijn verantwoord onder de financiële vaste activa in de jaarrekening.

Overige verbonden partijen

De overige verbonden partijen zijn partijen waarmee NWO-I duurzaam is verbonden en voldoen aan de definitie van een verbonden partij:

Tabel 4: Overige verbonden partijen

	Aard van verbondenheid
NIOZ Haven BV	100% eigendom van NIOZ holding
Stichting Beheer Wetenschappelijk Centrum Watergraafsmeer	Bestuursdeelname
Swat.holding BV	25% eigendom van CWI Incubator

De Stichting Nederlandse Wetenschappelijk Onderzoek Instituten (NWO-I) is een onderzoeksorganisatie die valt onder de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO). De geconsolideerde jaarrekening wordt gepubliceerd op nwo.nl.

ARCNL

NWO-I is deelnemer in het samenwerkingsverband Advanced Research Center for Nanolithography (ARCNL). Omdat NWO-I één van de vier leden van de Governing Board van ARCNL benoemt, wordt ARCNL voor 25% van de waarde van ARCNL geconsolideerd in de jaarrekening van NWO-I (proportionele consolidatie). In de jaarrekening zijn de onderlinge schulden, vorderingen en transacties naar rato van het aandeel in ARCNL geëlimineerd.

4.3.4 Grondslagen voor de verwerking van vreemde valuta's

Een transactie in vreemde valuta wordt bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen de valutakoers op transactiedatum.

4.3.5 Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten zoals vorderingen, effecten en schulden, als afgeleide financiële instrumenten (zoals derivaten) verstaan.

Voor de grondslagen van de primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost.

Verstreckte leningen en overige vorderingen

Verstreckte leningen en overige vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde vermeerderd met eventuele transactielasten en daarna tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode. Baten en lasten worden in de staat van baten en lasten verwerkt zodra de verstreckte leningen en overige vorderingen aan een derde worden overgedragen of een bijzondere waardevermindering ondergaan.

Overige financiële verplichtingen

Overige financiële verplichtingen worden bij hun eerste opname gewaardeerd op reële waarde verminderd met transactielasten en vervolgwaaarding geschiedt tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode. De aflossingsverplichtingen t+1 op de langlopende schulden worden opgenomen onder de kortlopende schulden.

Bepaling reële waarde

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn. Een aantal toelichtingen in de financiële verantwoording vereist de bepaling van de reële waarde van financiële instrumenten. De reële waarde is in die gevallen bepaald door de verwachte kasstromen contant te maken tegen een disconteringsvoet die gelijk is aan de geldende risicovrije marktrente voor de resterende looptijd vermeerderd met krediet- en liquiditeitsopslagen.

Salderen

Een actief en een post van het vreemd vermogen worden gesaldeerd in de jaarrekening opgenomen uitsluitend indien en voor zover:

- een deugdelijk juridisch instrument beschikbaar is om het actief en de post van het vreemd vermogen gesaldeerd en simultaan af te wikkelen; en
- het stellige voornemen bestaat om het saldo als zodanig of beide posten simultaan af te wikkelen.

Prijrisico

NWO-I onderneemt weinig handelsactiviteiten, waardoor er weinig prijrisico wordt gelopen.

Kredietrisico

De vorderingen uit hoofde van debiteuren betreffen vorderingen op subsidieverstrekkingen en vorderingen op overige debiteuren. Het kredietrisico inzake deze vorderingen is beperkt.

Renterisico en valutarisico

NWO-I loopt over haar schulden slechts een beperkt renterisico, aangezien de kasstromen grotendeels onafhankelijk zijn van de marktrente. De liquide middelen worden aangehouden bij de overheid. NWO-I loopt relatief weinig valutarisico, omdat nagenoeg alle transacties in euro's plaatsvinden. Om (tussentijdse) rentefluctuaties te beheersen hanteert NWO-I het beleid om geen afgeleide financiële instrumenten te gebruiken.

Liquiditeitsrisico

NWO-I hanteert een treasury statuut voor de beheersing van liquiditeitsrisico's. Uitgangspunt van dit treasury statuut is dat de NWO-I-middelen niet belegd en beleend mogen worden. De liquide middelen worden aangehouden bij het ministerie van Financiën.

Contante waarde

De disconteringsvoet waartegen contant gemaakt moet worden, is het rendement op staatsleningen (RJ 252).

NWO-I is gehouden aan schatkistbankieren bij het ministerie van Financiën. Ofwel, voor NWO-I ontbreekt de liquide markt voor ondernemingsobligaties. Voor de disconteringsvoet hanteert NWO-I de rentestanden voor staatsleningen, zoals opgenomen op de website van het ministerie van Financiën, Agentschap van de Generale Thesaurie.

De looptijd van de personele voorzieningen bij NWO-I is, behoudens de voorziening Ambtsjubileum, korter dan 10 jaar. Alle voorzieningen worden tegen contante waarde gepresenteerd. Het effect van de contante waarde berekening is weergegeven in de verloopstaat van de voorzieningen en is verantwoord onder de financiële baten en lasten.

De looptijd van de Overige voorzieningen bij NWO-I is vastgesteld op 10 jaar, ook deze voorziening is berekend naar contante waarde en het effect hiervan is verantwoord onder de financiële baten en lasten.

Zowel voor de Voorzieningen als voor de niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa, is door NWO-I een berekening gemaakt naar contante waarde.

4.3.6 Immateriële vaste activa

Een immaterieel vast actief wordt in de balans opgenomen als:

- het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen die een actief in zich bergt, zullen toekomen aan de groep; en
- de lasten van het actief betrouwbaar kunnen worden vastgesteld

Uitgaven inzake een immaterieel vast actief die niet aan de voorwaarden voor activering voldoen, worden rechtstreeks in de staat van baten en lasten verantwoord.

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing cumulatieve bijzondere waardeverminderingen. De kosten van ontwikkeling worden geactiveerd indien voldaan is aan de daaraan gestelde voorwaarden ter zake van de technische, commerciële en financiële haalbaarheid. Ter hoogte van de balanswaarde wordt een andere wettelijke reserve aangehouden.

Het afschrijven van de immateriële vaste activa geschiedt stelselmatig op basis van de geschatte economische levensduur met een maximum van twintig jaar volgens de lineaire methode. De economische levensduur en afschrijvingsmethode worden aan het einde van ieder boekjaar opnieuw beoordeeld.

Afschrijvingspercentages:

- infrastructurele kosten van onderzoek en ontwikkeling: 15,38%-25%
- overige immateriële vaste activa: 25%

4.3.7 Materiële vaste activa

De materiële vaste activa welke voor subsidieprojecten en projecten met bedrijven zijn bestemd, worden gewaardeerd tegen de kostprijs (verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs) verminderd met de cumulatieve afschrijvingen, indien van toepassing cumulatieve bijzondere waardeverminderingen en indien van toepassing rekening houdend met een restwaarde.

Materiële vaste activa welke niet voor eigen gebruik zijn bestemd, worden niet afgeschreven en worden direct in het jaar van aanschaf ten laste gebracht van het betreffende project.

Ontvangen bijdragen van subsidieverstrekkingen ten behoeve van de financiering van materiële vaste activa worden als vooruit ontvangen investeringssubsidies onder de langlopende respectievelijk kortlopende schulden verantwoord. De investeringssubsidies worden gerealiseerd naargelang de afschrijving van de betreffende materiële vaste activa. De vrijval van de investeringssubsidies wordt als mutatie investeringssubsidies in mindering gebracht op de afschrijvingslasten in de staat van baten en lasten.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode. Het percentage is gebaseerd op de verwachte economische levensduur van het actief. Op bedrijfsterreinen en op materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven. Afschrijving vindt plaats vanaf het moment van ingebruikname van het actief. Indien de verwachting omtrent de afschrijvingsmethode, gebruiksduur en/of restwaarde in de loop van de tijd wijzigingen ondergaat, worden zij als een schattingswijziging verantwoord.

De volgende afschrijvingspercentages worden gehanteerd:

- Gebouwen: 2,5% - 25% per jaar
- Terreinen: geen afschrijving
- Inventaris en apparatuur:
  - Installaties en apparatuur: 5%-25% per jaar, afhankelijk van economische gebruiksduur
  - Kantoormeubilair: 10%-25% per jaar
  - Computerapparatuur: 20%-25% per jaar
- Overige materiële vaste activa:
  - Vaartuigen: 3%-10% per jaar
  - Transportmiddelen: 20% per jaar
  - Overige vaste materiële vaste activa: 10%-25% per jaar

Voor de gebouwen zijn de gehanteerde componenten onder andere onder te verdelen in casco, liften, vloeren, dakbedekking en overig. Voor de schepen zijn de gehanteerde componenten onder andere onder te verdelen in casco, motor en onderhoud. De afschrijvingstermijnen zijn bepaald aan de hand van het geraamde moment van vervangend onderhoud.

De kosten van grootonderhoud worden als onderdeel van de kostprijs van het actief opgenomen, zodra deze lasten zich voordoen en aan de activeringscriteria is voldaan. De boekwaarde van de te vervangen bestanddelen wordt dan als gedesinvesteerd beschouwd en ineens ten laste van de staat van baten en lasten gebracht. Alle overige onderhoudslasten, voor zover het 'klein' onderhoud betreft, worden direct in de staat van baten en lasten verwerkt.

4.3.8 Financiële vaste activa

Deelnemingen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde. Deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd. Wanneer NWO-I garant staat voor de schulden van de betreffende deelneming wordt een voorziening gevormd, mits sprake is van een te verwachten uitstroom van middelen. Deze voorziening wordt primair ten laste van de vorderingen op deze deelneming gevormd en voor het overige onder de voorzieningen ter grootte van het aandeel in de door de deelneming geleden verliezen, dan wel voor de verwachte betalingen door de organisatie ten behoeve van deze deelneming.

Deelnemingen waarin geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen kostprijs of duurzaam lagere bedrijfswaarde.

NWO-I verstrekt in het kader van de valorisatie van onderzoeksresultaten rentedragende geldleningen aan startup bedrijven van voormalig medewerkers. Deze zogenaamde startersleningen worden tegen geamortiseerde kostprijs op de balans opgenomen. Per lening wordt een inschatting gemaakt van het risico dat de lening niet kan worden afgelost. In dat geval wordt een voorziening wegens oninbaarheid getroffen.

4.3.9 Bijzondere waardeverminderingen

Vaste activa worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden.

4.3.10 Vervreemding van vaste activa

Voor verkoop beschikbare activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

4.3.11 Vorderingen

Onderhanden projecten

Onderhanden projecten worden bepaald op basis van de 'percentage of completion' methode, ofwel de PoC-methode. Het saldo onderhanden projecten is gewaardeerd tegen de direct toegerekende lasten van arbeid en materiaal met een opslag voor indirecte lasten over de personele lasten en verminderd met de voorziening voor verwachte verliezen. Gedeclareerde termijnen / ontvangsten voorschotten worden in mindering gebracht op het saldo onderhanden projecten.

De projectopbrengsten en projectkosten uit hoofde van het onderhanden project worden als netto omzet en kosten in de winst- en verliesrekening naar rato van de verrichte prestatie per balansdatum verwerkt, indien het resultaat van een onderhanden project op betrouwbare wijze kan worden ingeschat (percentage of completion-methode). Voor het bepalen van het percentage gereedheid wordt uitgegaan van de gemaakte projectkosten in verhouding tot de geschatte totale projectkosten.

Als het waarschijnlijk is dat de totale projectkosten de totale projectopbrengsten overschrijden, wordt een voorziening voor een verlieslatend contract gevormd en worden de verwachte verliezen onmiddellijk in de winst en verliesrekening verwerkt.

Subsidieprojecten en projecten derden

NWO-I is betrokken bij veel en complexe subsidieprojecten en projecten derden. Projecten met een positief saldo worden opgenomen onder de vorderingen. Projecten met een saldo vooruit ontvangen bedragen worden opgenomen onder de kortlopende schulden.

Overige kortlopende vorderingen

De kortlopende vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde vermeerderd met de direct daaraan toe te rekenen transactiekosten en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs minus een eventuele benodigde voorziening voor oninbaarheid.

4.3.12 Liquide middelen

Onder liquide middelen worden verstaan kasmiddelen, tegoeden op bankrekeningen, wissels en cheques. De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Deze staan ter vrije beschikking, tenzij anders is vermeld. Liquide middelen die (naar verwachting) langer dan twaalf maanden niet ter beschikking staan van de groep, worden als financiële vaste activa gerubriceerd.

4.3.13 Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen worden de algemene reserve, de bestemmingsreserves, de bestemmingsfondsen en de andere wettelijke reserves gepresenteerd.

De algemene reserve bestaat uit de reserves die ter vrije beschikking staan van NWO-I. Indien door het Stichtingsbestuur een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht, dan is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsreserve. Alle reserves van de instituten en het bureau betreffen bestemde reserves. Indien de beperktere bestedingsmogelijkheid door derden is aangebracht, dan wordt dit deel aangemerkt als bestemmingsfonds. In de verloopstaat zijn alle bestemde fondsen apart opgenomen. De andere wettelijke reserve is gevormd op grond van RJ 240.229. Geactiveerde kosten van zelfontwikkelde software vallen onder de geactiveerde kosten van ontwikkeling waarvoor een andere wettelijke reserve moet worden gevormd.

4.3.14 Voorzieningen

Alle voorzieningen worden, tenzij anders vermeld, gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen. Als disconteringsvoet wordt de rentestand gehanteerd zoals opgenomen op de website van het ministerie van Financiën per ultimo december 2024. (ter indicatie, 1 jaar 2,16%, 5 jaar 2,30%, 10 jaar 2,61%).

Een voorziening wordt in de balans opgenomen, wanneer er sprake is van:

- een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden; en
- waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en
- het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen noodzakelijk is.

Indien (een deel van) de uitgaven die noodzakelijk zijn om een voorziening af te wikkelen waarschijnlijk geheel of gedeeltelijk door een derde worden vergoed bij afwikkeling van de voorziening, wordt de vergoeding als afzonderlijk actief gepresenteerd. Toevoegingen aan de voorzieningen vinden plaats ten laste van de staat van baten en lasten. Uitgaven vinden rechtstreeks plaats ten laste van de voorziening. Per voorziening wordt aangegeven hoe deze is gewaardeerd, derhalve presentatie of tegen nominale waarde daar het verschil tussen contante en nominale waarde (het effect van de tijds waarde) als immaterieel kan worden beschouwd of tegen contante waarde waarbij een disconteringsvoet is gehanteerd. Voor de berekening van de disconteringsvoet hanteert NWO-I de rentestanden voor staatsleningen, zoals opgenomen op de site van het ministerie van Financiën, Agentschap van de Generale Thesaurie.

Voorziening sociaal beleid, reorganisaties en overige rechtspositie

Dit betreft de lasten van het Sociaal Plan 2015-2017 voor de reorganisatie uit 2015 bij NIOZ. De voorziening is gevormd om toekomstige salarislasten van boventallige medewerkers te dekken. De berekening is gebaseerd op de maximale uitkeringsduur van de desbetreffende medewerker en de te verwachten transitievergoedingen c.q. overige lasten.

Jubileumvoorziening

Deze voorziening is gevormd voor verplichtingen uit hoofde van toekomstige uitkeringen bij ambtsjubilea van personeel in dienst van NWO-I.

Werkloosheidsbijdragen

NWO-I is eigenrisicodrager voor de Werkloosheidswet (WW) en heeft naast de reguliere WW met de vakbonden een Bovenwettelijke regeling (BWOI) afgesloten. Wanneer een medewerker van NWO-I werkloos wordt, dan komt de uitkering volledig ten laste van NWO-I. De voorziening voor werkloosheidsuitkeringen is gebaseerd op de op 31 december 2024 bekend zijnde verplichting aan voormalige medewerkers. Dit betreffen te betalen uitkeringslasten gedurende de maximale looptijd van de uitkeringsperiode tegen nominale waarde. Deze voorziening wordt tegen contante waarde gepresenteerd. Het effect van de tijds waarde is in mindering gebracht op de personeelskosten.

Langdurig zieken

NWO-I is verplicht om personeelsleden bij ziekte gedurende het eerste jaar 100% en gedurende het tweede jaar 70% c.q. 85% bij voldoende re-integratie van het salaris door te betalen. Op grond van RJ 271 is een voorziening opgenomen voor de toekomstige loonkosten van medewerkers die op 31 december van het verslagjaar ziek zijn en waarvan vrijwel zeker is dat zij niet meer of niet volledig terugkeren in het arbeidsproces.

De verplichting wordt berekend als zijnde de contante waarde van de toekomstige salarisbetalingen en transitievergoedingen. Het effect van de tijds waarde is in mindering gebracht op de personeelskosten.

Transitievergoeding Wet werk en zekerheid

Werknemers van NWO-I die na een tijdelijk dienstverband niet vrijwillig vertrekken, hebben, conform de Wet werk en zekerheid en de aanvullende Wet arbeidsmarkt in balans, recht op een transitievergoeding.

Als gevolg van gewijzigde wetgeving (Wet arbeidsmarkt in balans) moet vanaf 1-1-2020 voor alle tijdelijke medewerkers, ongeacht de periode van het dienstverband, een voorziening worden getroffen. Tot 1 januari 2020 gold een minimaal dienstverband van twee jaar.

Regeling Generatieplan

Werknemers van NWO-I met een dienstverband die vijf jaar of minder verwijderd zijn van de AOW-leeftijd kunnen deelnemen aan de Regeling Generatieplan. Op grond van deze regeling wordt deze werknemer buitengewoon verlof met gedeeltelijk behoud van bezoldiging verleend. De regeling is voor het eerst in werking getreden met de Cao-Onderzoekinstellingen 2018-2019 en de regeling is verlengd in de huidige Cao. De voorziening is gevormd ter dekking van de salariskosten van deze regeling. Deze voorziening voor toekomstige betalingen aan de huidige deelnemers van het Generatieplan Onderzoekinstellingen is gebaseerd op een berekening van de tot ultimo van het jaar door de personeelsleden opgebouwde rechten. Het gaat hier uitsluitend om de rechten van personeelsleden die per balansdatum ook daadwerkelijk gebruikmaken van de regeling. Deze voorziening wordt tegen contante waarde gepresenteerd. Het effect van de tijds waarde is in mindering gebracht op de personeelskosten.

Voorziening sanering radioactieve materialen PiMu

In de kelder van het PiMu-gebouw, dat zich bevindt op een kavel op het Amsterdam Science Park dat NWO-I tot eind 2025 in erfpacht heeft, bevinden zich materialen die radioactief zijn geworden door de versnelleractiviteiten in de jaren 80 van de vorige eeuw. NWO-I heeft de verplichting vóór de beëindiging van de erfpacht zorg te dragen voor een juiste verwijdering van de radioactiviteit. De kosten van het verwijderen van deze radioactieve materialen worden voor de helft gedragen door NWO-I en voor de andere helft door grondeigenaar NWO. Voor deze verwijderingskosten is in 2016 door NWO-I voor de volledige verplichting een voorziening gevormd, separaat is vervolgens een vordering op de grondeigenaar NWO verantwoord.

Deze voorziening wordt tegen contante waarde gepresenteerd. Het effect van de tijds waarde wordt gepresenteerd onder de financiële baten en lasten.

4.3.15 Schulden

Vooruit ontvangen investeringssubsidies (langlopend)

NWO-I heeft investeringssubsidies en investeringsbijdragen ontvangen voor de nieuwbouw en/of verbouwingen van een aantal gebouwen.

Voor deze subsidies en bijdragen vindt jaarlijks naar rato van de afschrijvingen vrijval ten gunste van de staat van baten en lasten plaats. De vrijval wordt in mindering gebracht op de post afschrijvingen. Het deel dat in het verslagjaar zal vrijvallen wordt onder de kortlopende schulden, vooruit ontvangen investeringssubsidies en -bijdragen (kortlopend) gepresenteerd.

Kortlopende schulden en overlopende passiva

Schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar worden aangeduid als kortlopend. Schulden worden niet gesaldeerd met activa.

Overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen (waaronder geormerkte bijdragen) en nog te betalen bedragen inzake lasten die aan een verstreken periode zijn toegekend.

Voor aanvullende subsidies die voor meerdere jaren beschikbaar zijn gesteld, wordt het nog niet bestede deel op de balans als overlopende passiefpost aangehouden. Vrijval ten gunste van de staat van baten en lasten geschiedt dan jaarlijks naar rato van de besteding. Door deze boekingswijze geschiedt de toekenning van vooruit ontvangen bedragen aan opvolgende perioden stelselmatig en tijdevenredig.

4.3.16 Niet langer in de balans opnemen van financiële activa en verplichtingen

Een financieel instrument wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle, of nagenoeg alle, rechten op economische voordelen en alle, of nagenoeg alle, risico's met betrekking tot de positie aan een derde zijn overgedragen.

Conform de voorschriften van RJ 252 worden ook de niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa gewaardeerd tegen contante waarde.

4.3.17 Resultaatbepaling

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Verantwoording van opbrengsten uit de levering van diensten geschiedt naar rato van de geleverde prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten.

Baten

Rijksbijdragen OCW via NWO

De rijksbijdragen OCW via NWO worden als baten in de staat van baten en lasten in het boekjaar verantwoord waarop de toekenning betrekking heeft.

Subsidieprojecten

Subsidies worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het boekjaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt, in het geval van een eigen bijdrage op een gesubsidieerd project wordt de eigen bijdrage over de looptijd verspreid (matching).

Onderhanden projecten

Voor de onderhanden projecten worden baten verantwoord op basis van de 'percentage of completion' methode, ofwel de PoC-methode. Bij deze methode worden baten verantwoord op basis van de voortgang. De voortgang wordt bepaald op basis van de werkelijk ingeschatte voortgang of de lasten. Het saldo onderhanden projecten is gewaardeerd tegen de direct toegerekende kosten van arbeid en materiaal met een opslag voor indirecte kosten van personele lasten. Gedeclareerde termijnen / ontvangen voorschotten worden in mindering gebracht op het saldo onderhanden projecten.

Winstneming van door derden gefinancierde projecten is bepaald volgens de PoC-methode.

Verwachte verliezen worden in de staat van baten en lasten verwerkt zodra deze bekend zijn. Een vooraf gedefinieerde eigen bijdrage op een project wordt niet beschouwd als verlies op een onderhanden project waardoor hiervoor geen aanvullende verliesvoorziening wordt getroffen.

Als het resultaat van een onderhanden project niet op betrouwbare wijze kan worden ingeschat, worden de opbrengsten alleen verwerkt in de staat van baten en lasten tot het bedrag van de gemaakte projectkosten dat waarschijnlijk kan worden verhaald ('percentage of completion with zero profit'-methode).

Baten in natura

Baten in natura worden gewaardeerd tegen de reële waarde (voor zover deze betrouwbaar kan worden vastgesteld en materieel is) en verantwoord in de staat van baten en lasten.

Lasten

De kosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen van waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. (Voorzienbare) verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden en wordt voldaan aan de voorwaarden voor het opnemen van voorzieningen.

Periodieke rentelasten en soortgelijke lasten komen ten laste van het jaar waarover zijn verschuldigd zijn.

Personeelslasten

Salarissen en sociale lasten (inclusief pensioenafdrachten) worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

NWO-I is aangesloten bij Stichting Pensioenfonds ABP. ABP is een bedrijfstakpensioenfonds met een toegezegde pensioenregeling (multi-employer defined benefit-regeling). Gezien het feit dat de pensioenregeling een multi-employer regeling betreft is de pensioenregeling als een toegezegde bijdrageregeling (defined contribution-regeling) verantwoord. De dekkingsgraad per eind december 2024 is 111,7%.

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds verschuldigde pensioenpremie. Voor zover de verschuldigde premie op balansdatum nog niet is voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premie de verschuldigde premie overtreft, wordt een overlopende actief- post opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of verrekening met in de toekomst verschuldigde premie.

Verder wordt op balansdatum een voorziening opgenomen voor bestaande additionele verplichtingen ten opzichte van het fonds en de werknemers, indien het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichtingen een uitstroom van middelen zal plaatsvinden en de omvang van de verplichtingen betrouwbaar kan worden geschat. Het al dan niet bestaan van additionele verplichtingen wordt beoordeeld aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst met het fonds, de pensioenovereenkomst met de werknemers en andere (expliciete of impliciete) toezeggingen aan werknemers. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de beste schatting van de contante waarde van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen op balansdatum af te wikkelen.

NWO-I neemt een verplichting op als de organisatie zich aantoonbaar onvoorwaardelijk heeft verbonden om een ontslag- of transitievergoeding te betalen. Als het ontslag onderdeel is van een reorganisatie neemt NWO-I de kosten van een ontslag- of transitievergoeding op in een voorziening reorganisatiekosten.

Financiële baten en lasten

Renteopbrengsten worden tijdsevenredig in de staat van baten en lasten verwerkt. Hierbij wordt rekening gehouden met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost, indien hun bedrag bepaalbaar is en hun ontvangst waarschijnlijk.

Periodieke rentelasten en soortgelijke lasten komen ten laste van het jaar waarover ze verschuldigd zijn.

Resultaat deelnemingen

Het aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen omvat het aandeel van de groep in de resultaten van deze deelnemingen. Resultaten op transacties, waarbij overdracht van activa en passiva tussen de groep en de niet-geconsolideerde deelnemingen en tussen niet-geconsolideerde deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, zijn niet verwerkt voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

De resultaten van deelnemingen die gedurende het boekjaar zijn verworven of afgestoten worden vanaf het verwervingsmoment respectievelijk tot het moment van afstoting verwerkt in het resultaat van NWO-I.

4.3.18 Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen en de vlottende effecten. De effecten kunnen worden beschouwd als zeer liquide beleggingen. De op korte termijn zeer liquide beleggingen zijn beleggingen die zonder beperkingen en zonder materieel risico van waardeverminderingen als gevolg van de transactie kunnen worden omgezet in geldmiddelen.

Koersverschillen inzake geldmiddelen worden afzonderlijk in het kasstroomoverzicht getoond.

Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest, ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Betaalde dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

De verkrijgingsprijs van de verworven groepsmaatschappijen en de verkoopprijs van de verkochte groepsmaatschappijen worden opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten, voor zover betaling in geld heeft plaatsgevonden. De in deze groepsmaatschappijen aanwezige geldmiddelen worden op de aankoopprijs respectievelijk de verkoopprijs in aftrek gebracht.

Transacties waarbij geen ruil van kasmiddelen plaatsvindt zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

4.4 Toelichting balans

4.4.1 Immateriële vaste activa

Tabel 5: Immateriële vaste activa (bedragen x € 1.000,-)

	Kosten van onderzoek en ontwikkeling	Overige immateriële vaste activa	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetaling op IMVA	Totaal
Stand per 1 januari 2024				
Aanschafprijs 01-01-2024	4.183	1.463	-	5.646
Afschrijving cumulatief 01-01-2024	-1.589	-1.463	-	-3.052
Boekwaarde 01-01-2024	2.594	-	-	2.594
Mutaties 2024				
Investerings	355	-	-	355
Desinvesterings	-	-	-	-
Afschrijvingen	-649	-	-	-649
Overige waardemutaties	-	-	-	-
Saldo	-293	-	-	-293
Stand per 31 december 2024				
Aanschafprijs 31-12-2024	4.538	1.463	-	6.001
Afschrijving cumulatief 31-12-2024	-2.238	-1.463	-	-3.701
Boekwaarde 31-12-2024	2.301	-	-	2.301

De immateriële vaste activa betreffen de geactiveerde kosten van de aanschaf van software, website, promotiefilm, een nieuw financieel systeem in 2021 en een nieuw personeelsinformatiesysteem Youforce in 2024.

De afschrijving in Kosten van onderzoek en ontwikkeling heeft betrekking op het nieuw financieel systeem en het nieuwe personeelsinformatiesysteem.

4.4.2 Materiële vaste activa

Tabel 6: Materiële vaste activa (bedragen x € 1.000,-)

	<u>Gebouwen</u>	<u>Terreinen</u>	<u>Inventaris en apparatuur</u>	<u>Overige immateriële vaste activa</u>	<u>Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruit- betaling op MVA</u>	<u>Totaal</u>
Stand per 1 januari 2024						
Aanschafprijs 01-01-2024	237.451	3.053	98.800	13.178	38.375	390.857
Afschrijving cumulatief 01-01-2024	-102.869	-	-64.523	-9.385	-	-176.777
Boekwaarde 01-01-2024	134.582	3.053	34.277	3.793	38.375	214.080
Mutaties 2024						
Investerings	5.227	-	5.707	3.845	35.494	50.273
Ingebruikname	1.392	-	284	13.763	-15.439	-
Desinvesterings	-	-	-1	-	-	-1
Afschrijvingen	-9.692	-	-7.160	-584	-	-17.436
Overige waardemutaties	-	-	-	-	-	-
Saldo	-3.073	-	-1.171	17.024	20.055	32.836
Stand per 31 december 2024						
Aanschafprijs 31-12-2024	244.070	3.053	104.790	30.786	58.430	441.129
Afschrijving cumulatief 31-12-2024	-112.561	-	-71.683	-9.969	-	-194.213
Boekwaarde 31-12-2024	131.509	3.053	33.106	20.817	58.430	246.916

De materiële vaste activa bedragen ultimo 2024 € 247 miljoen en zijn daarmee € 33 miljoen toegenomen.

De investeringen in materiële vaste activa bedragen in 2024 € 50 miljoen (2023: € 44 miljoen). Een substantieel deel hiervan betreft de vlootvernieuwing. Medio 2024 is de Wim Wolff opgeleverd en in de vaart genomen. Daarnaast vordert de bouw van de Anna Weber van Bosse gestaag.

De overige investeringen hebben betrekking op investeringen in gebouwen waaronder voor conditie gebaseerd onderhoud en jaarlijkse investeringen in inventaris, apparatuur en computers.

De Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op MVA bedraagt eind 2024 € 58,4 miljoen, waarvan € 55,2 miljoen inzake de vlootvervanging van NIOZ (2023: € 35 miljoen).

Terreinen

Eigendom

NWO-I is eigenaar van de volgende percelen:

- Landsdiep 4 en Zuider Haaks 5 en 7 in Den Hoorn (Texel, sectie P nummer 704)
Op dit perceel is het hoofdgebouw van NIOZ gevestigd.
- Koringaweg 7 in Yerseke (Reimerswaal, sectie Y nummer 869 (voorheen 407)
Op dit perceel is de nevenvestiging van NIOZ gevestigd.
- Oude Torenstraat 39 in Yerseke, (Yerseke, sectie G nummer 6808)
Op dit perceel is het gastenverblijf van NIOZ gevestigd.
- Veenschapsweg 10 in Schoonebeek (Schoonebeek, sectie C, nummer 5183)
Op dit perceel bevindt zich LOFAR station RS208.

Erfpacht

NWO-I is erfpachter van de volgende percelen:

- Science Park 104 in Amsterdam (Watergraafsmeer, sectie B nummer 5192 (ontstaan uit 5057))
Op dit perceel is AMOLF gevestigd. De erfpacht eindigt op 30 november 2060.
- Science Park 105 en 107 in Amsterdam (Watergraafsmeer, sectie B nummers 5054 en 5055)
Op dit perceel zijn Nikhef en de UvA gevestigd (middels gebruiksrecht met NWO). De erfpacht eindigt op 30 november 2060.
- Science Park 108 in Amsterdam (Watergraafsmeer, sectie B nummer 5187 (ontstaan uit 5106))
Op dit perceel staat het laboratoriumgebouw PiMu dat per 01-06-2019 door Nikhef gebruikt wordt. De erfpacht eindigt op 31 december 2025.

- Science Park 123 in Amsterdam (Watergraafsmeer, sectie B nummer 4046)
Op dit perceel is CWI gevestigd. De erfpacht eindigt op 30 november 2060.
- Niels Bohrweg 4 te Leiden (Leiden, sectie X nummer 4620)
Op dit perceel is de nieuwbouw voor SRON gerealiseerd. De oplevering en inhuizing van SRON vonden plaats medio 2021. De erfpacht is eeuwigdurend.
- Oude Hoogeveensedijk 4 in Dwingeloo (Dwingeloo, sectie E nummers 1560 en 1602)
Op dit perceel is het hoofdgebouw van ASTRON gevestigd. De erfpacht eindigt op 31 januari 2042.
- Schattenberg 1 en 2 in Zwiggelte (Westerbork, sectie A nummers 2957 en 3131)
Op deze percelen staan in totaal 12 parabolische antennes van ASTRON, de Westerbork Synthese Radio Telescoop (WSRT), waarvan 2 verrijdbaar. Ook staat er een dienstgebouw en wat overige opstallen (o.a. een loods, woonhuis en garageboxen). De erfpacht eindigt voor beide percelen op 31 januari 2026.
- Halkenbroeken in Aa en Hunze (Rolde, sectie T nummer 1661)
Op nummer 1661, ca. 1,5 kilometer oostwaarts ten opzichte van de 12 antennes in Zwiggelte, staan nog twee verrijdbare radiotelescopen. De erfpacht eindigt op 31 januari 2026.
- De Zaale 20 in Eindhoven (Tongelre, sectie D nummer 1197 (gedeeltelijk)).
Op dit perceel is DIFFER gevestigd. De erfpacht eindigt op 11 september 2063.

De grond van NIOZ Haven wordt gepacht van gemeente Texel. Daarbij valt NIOZ Haven onder NIOZ Holding en is hiermee geen rechtstreeks onderdeel van stichting NWO-I.

Het perceel 'Watergraafsmeer, sectie B nummer 4045' op Science Park in Amsterdam was in erfpacht bij de Cooperatie SURF UA (hierna SURF) en betreft het WCW-bouwdeel Z (o.a. Congressalen, Ketelhuis en stukje kantoren CWI en Nikhef). Eind 2022 heeft SURF afstand gedaan van de erfpacht en is het perceel eigendom geworden van grondeigenaar NWO. NWO heeft het perceel gesplitst in kavel 5293 en 5294. Vervolgens heeft NWO perceel 5294 in erfpacht uitgegeven aan Stichting NWO-I t.b.v. gebouw CWI en samen met 4046 de erfpacht verlengd naar 30 november 2060.

Op perceel 5294 rust erfdienstbaarheid ten behoeve van gebruik door Nikhef en Stichting Beheer WCW, waarbij de verlener van de erfdienstbaarheid NWO-I is geworden.

Rechten van opstal en gebruikersovereenkomsten

ASTRON heeft 34 opstalrechten afgesloten, onder andere voor de LOFAR-antennes, andere buitenstations, kabels en leidingen. Daarnaast heeft ASTRON 4 grondgebruikersovereenkomsten, voor aanleg, gebruik en onderhoud van infrageluidssensoren.

NWO-I (destijds FOM) heeft op 22 juli 2014 een gebruikersovereenkomst met NWO afgesloten op het Science Park, perceel B 5107 Watergraafsmeer, ten behoeve van de units op Science Park 110. Nikhef heeft in 2021 drie opstalrechten afgesloten voor de realisatie en gebruik van boor- en inspectieputten inclusief bijbehorende elektra-/instrumentenkasten, meetsensoren, kabels en leidingen en bijbehorende werkterreinen.

Gebouwen

De gebouwen in eigendom van NWO-I betreffen de volgende locaties:

- Science Park 102 te Amsterdam AMOLF
- Science Park 104 te Amsterdam AMOLF
- Science Park 105 te Amsterdam Nikhef (hoofdgebouw)
- Science Park 108 te Amsterdam Nikhef (laboratoriumgebouw)
- Science Park 110 te Amsterdam Nikhef (tijdelijk kantoorgebouw; portakabins)
- Oude Hoogeveensedijk 4 te Dwingeloo ASTRON
- Oude Hoogeveensedijk 6 te Dwingeloo ASTRON
- Schattenberg 1 te Zwiggelte ASTRON
- Schattenberg 2 te Zwiggelte ASTRON
- Science Park 123-125 te Amsterdam CWI (125 betreft bouwdeel WCW)
- De Zaale 20 te Eindhoven DIFFER
- Landsdiep 4 te Den Hoorn NIOZ
- Zuider Haaks 17c te Den Hoorn NIOZ
- Zuider Haaks 18 te Den Hoorn NIOZ
- Zuider Haaks 20 te Den Hoorn NIOZ
- Korringaweg 7 te Yerseke NIOZ
- Oude Torenstraat 39 te Yerseke NIOZ
- Niels Bohrweg 4 te Leiden SRON

De UvA-vleugel Science Park 107 te Amsterdam Nikhef (in gebruik door UvA) aansluitend aan Nikhef is juridisch eigendom van NWO-I. NWO-I heeft de UvA gebruiksrecht verleend tot eind erfpacht/opstal van NWO-I met NWO. De UvA is economisch eigenaar en heeft het recht van onderverhuur.

De verzekerde waarde van alle roerende en onroerende zaken al dan niet in eigendom van c.q. in beheer of in gebruik bij NWO-I, alsmede op de roerende en onroerende zaken, waarvoor de zorg voor rekening van NWO-I komt bedraagt per 1 juli 2024 € 886,7 miljoen. Circa € 429,2 miljoen daarvan betreft gebouwen.

De WOZ-waarde van de onroerende zaken in eigendom van NWO-I bedraagt € 115,9 miljoen (diverse peildatums: 1 januari 2024, 1 januari 2023, 1 januari 2021 en 1 januari 2020).

Tabel 7: Financiële vaste activa (bedragen x € 1.000,-)

	Boekwaarde 01-01-2024	Investerings en verstrekte leningen 2024	Des- investerings en afgeloste leningen 2024	Overige mutaties +/- 2024	Resultaat deelnemingen +/- 2024	Boekwaarde 31-12-2024
Financiële vaste activa						
Overige deelnemingen	1.782	-	-	-	2.029	3.811
Overige vorderingen langlopend	2.082	-	-	-30	-	2.052
Voorziening voor oninbaarheid -/-	-1.446	-19	-	-	-	-1.465
Financiële vaste activa	2.418	-19	-	-30	2.029	4.398

Overige deelnemingen

Het betreft het 100% belang in:

Tabel 8: Overige deelnemingen (bedragen x € 1.000,-)

Astrotec Holding BV (ATH) gevestigd te Dwingeloo	598
CWI Incubator gevestigd te Amsterdam	2.721
NIOZ Holding gevestigd te Texel, (waarin NIOZ Haven BV voor 100%)	499
Particle Physics Inside Products BV (P2IP), gevestigd te Amsterdam	-/- 7
Stichting Wiskunde en Informatica Conferenties te Amsterdam (100%)	-
Het totaal bedraagt	3.811

Overige vorderingen

NWO-I verstrekt in het kader van de valorisatie van onderzoeksresultaten geldleningen. Eind 2024 bedraagt dit € 2,1 miljoen. Hieronder vallen onder andere een 2-tal leningen verstrekt aan P2IP (totaal € 1 miljoen) met een looptijd tot 1 juli 2025. Daarnaast is er sprake van een aantal andere leningen voor gezamenlijk € 0,6 miljoen. Aangezien deze leningen een risicodragend karakter hebben, is hiervoor een voorziening getroffen van nagenoeg dezelfde omvang.

Verder bedraagt het permanent voorschot aan WCW € 0,5 miljoen.

Verbonden partijen

Tabel 9: Model E Verbonden partijen

Obv criteria Richtlijn Verbonden partijen

Naam	Juridische vorm	Deelname	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen vermogen	Resultaat jaar		Totale baten	Jaar
						2024	2023		
Beleidsbepalend / invloed van betekenis	2024	%			31-12-2023	2023	2024		
					k€	k€	k€		
AstroTec Holding BV	BV	100%	Dwingeloo	4	548	-50	71		2023
Wiskunde en Informatica Conferenties	Stichting	>50%	Amsterdam	4	63	26	323		2023
CWI Incubator	BV	100%	Amsterdam	4	2715	2027	2021		2024
Particle Physics Inside Products (P2IP)	BV	100%	Amsterdam	4	-7	-20	-		2023
NIOZ Holding	BV	100%	Den Hoorn	4	498	-20	-		2023
NIOZ Haven	BV	100%	Den Hoorn	4	220	-18	262		2023
Stichting Beheer Wetenschappelijk Centrum Watergraafsmeer (WCW)	Stichting	20%-50%	Amsterdam	4	2365	16	4829		2023
SWAT.holding	BV	25%	Amsterdam	4	1148	475	475		2023
					7.550	2.436	7.981		

*Er is geen "403 verklaring" (hoofdelijke aansprakelijkheid) opgesteld door NWO-I

Legenda Code tabel: 1. Contractonderwijs, 2. Contractonderzoek, 3. Onroerende zaken, 4. Overige

Opgemerkt dient te worden dat de jaarcijfers 2024 als opgenomen in deze tabel concept-cijfers betreffen.

Vermeld worden verbonden partijen waarvan NWO-I:

- de enig aandeelhouder is (100% aandeelhouderschap);
- de meerderheidsaandeelhouder is (20-50% aandeelhouderschap/ stemrechten);
- aandeelhouder van invloed is (vermoeden invloed van betekenis) of;
- bestuurlijke invloed / key rol in management heeft.

4.4.4 Vorderingen

Vorderingen op korte termijn

Tabel 10: Vorderingen op korte termijn (bedragen x € 1.000,-)

	31-12-2024	Begroot 2024	31-12-2023
Vorderingen			
Debiteuren algemeen	8.247	4.646	7.620
Vorderingen op NWO	9.050	4.816	7.968
Vorderingen op andere deelnemingen	3.098	4.035	2.213
Vorderingen op personeel	85	86	156
Waardering Onderhanden Projecten NWO	82	-	44
Waardering Onderhanden Projecten	1.134	1.300	879
Overige vorderingen	29.045	8.592	21.827
Belastingen en premies sociale verzekeringen	4.296	675	3.960
Vooruitbetaalde kosten	7.058	9.665	8.963
Overige overlopende activa	-	2.000	-
Af: Voorziening oninbaarheid -/-	-708	-501	-841
Vorderingen	61.388	35.314	52.788

De omvang van de Vorderingen bedraagt € 61,4 miljoen en is € 8,6 miljoen toegenomen ten opzichte van 2023 (€ 52,8 miljoen).

De grootste mutatie betreft de post overige vorderingen, die ten opzichte van 2023 is toegenomen met € 7,2 miljoen. Hierin is opgenomen de vordering op LOFAR-ERIC (toename van € 6,9 miljoen ten opzichte van 2023). Daarnaast laat de post Vorderingen op NWO een stijging zien van € 1,1 miljoen.

Ten opzichte van de begroting stijgt met name de post Overige vorderingen (€ 20,5 miljoen). Deels wordt deze stijging veroorzaakt door de vordering op LOFAR-ERIC (€ 6,9 miljoen). Daarnaast laat de post nog te vorderen subsidieprojecten een stijging zien van € 10,3 miljoen.

Debiteuren

In tabel 11 is de uitsplitsing van debiteuren opgenomen:

Tabel 11: Debiteuren (bedragen x € 1.000,-)

Uitsplitsing	NWO 31-12-2024	Groeps 31-12-2024	Derden 31-12-2024
Debiteuren algemeen	273	1	7.973

Waardering Onderhanden Projecten

Tabel 12: Waardering Onderhanden Projecten (bedragen x € 1.000,-)

	31-12-2024	Begroot 2024	31-12-2023
Gerealiseerde declarabele kosten NWO	214		44
Te verwachten verliezen -/-	-		-
Gedeclareerde termijnen -/-	-132		-
Waardering Onderhanden projecten NWO	82	-	44
Gerealiseerde declarabele kosten derden	4.533		5.086
Te verwachten verliezen -/-	-		-
Gedeclareerde termijnen -/-	-3.399		-4.206
Waardering Onderhanden Projecten derden	-		-
Waardering Onderhanden Projecten (derden)	1.134	1.300	879
Waardering Onderhanden Projecten	1.216	1.300	923

Het saldo van de waardering onderhanden projecten met een debetstand betreft die onderzoeksprojecten waarvan de onderzoekskosten ultimo jaar hoger zijn dan de gedeclareerde termijnen daarvan. Per saldo resteert er dan nog een saldo te vorderen op de betreffende financiers.

Overige vorderingen

Tabel 13: Overige vorderingen (bedragen x € 1.000,-)

	<u>31-12-2024</u>	<u>Begroot 2024</u>	<u>31-12-2023</u>
Overige vorderingen derden	13.718	1.861	6.810
Overige vorderingen verbonden partijen	-	-	-
Nog te vorderen projecten overig	15.328	11.800	15.017
Interne rek.crt verhouding	-	-5.068	-
Overige vorderingen	29.045	8.592	21.827

De Overige vorderingen bedragen € 29 miljoen en zijn € 7,2 miljoen toegenomen ten opzichte van eind 2023. De stijging van Overige vorderingen wordt veroorzaakt door Overige vorderingen derden, welke wordt veroorzaakt door een toename in de vordering op LOFAR-ERIC en de partners inzake de hardware en software ten behoeve van het LOFAR project.

Belastingen en premies sociale verzekeringen

Tabel 14: Belastingen en premies sociale verzekeringen (bedragen x € 1.000,-)

	<u>31-12-2024</u>	<u>Begroot 2024</u>	<u>31-12-2023</u>
Omzetbelasting	4.263	675	3.106
Overige belastingen	33	-	854
Belastingen en premies sociale verzekeringen	4.296	675	3.960

De Belastingen en premies sociale verzekeringen bedragen € 4,3 miljoen en zijn € 0,3 miljoen hoger dan ultimo 2023.

Voorziening wegens oninbaarheid

Tabel 15: Voorziening wegens oninbaarheid (bedragen x € 1.000,-)

	<u>31-12-2024</u>	<u>Begroot 2024</u>	<u>31-12-2023</u>
Stand per 1-1	-841		-603
Onttrekking (+/+)	233		7
Dotatie (-/-)	-		-245
Af: voorziening wegens oninbaarheid	-608	-501	-841

De voorziening wegens oninbaarheid bedraagt € 0,6 miljoen. De voorziening betreft dubieuze debiteuren.

Liquide middelen

Tabel 16: Liquide middelen (bedragen x € 1.000,-)

	<u>31-12-2024</u>	<u>Begroot 2024</u>	<u>31-12-2023</u>
Kasmiddelen	20	8	21
Tegoeden op bankrekeningen	373	643	204
Rekening courant tegoed Schatkistbankieren	60.516	49.191	79.576
Liquide middelen	60.908	49.842	79.801

De liquide middelen zijn in 2024 afgenomen met € 18,9 miljoen van € 79,8 miljoen naar € 60,9 miljoen. In 2024 is € 31 miljoen uitgegeven aan de vlootvervanging. Deze daling in liquiditeit is deels gecompenseerd met de uitbetaling eind 2024 van € 10 miljoen ten behoeve van "Strategische Prioriteiten".

Liquide middelen bestaan uit kasmiddelen en banktegoeden en staan, met uitzondering van € 0,4 miljoen, ter vrije beschikking aan de instelling.

- € 0,3 miljoen heeft betrekking op de bankgarantie voor de huur van een pand op het Science Park te Amsterdam
- € 0,1 miljoen op een bankgarantie welke is afgegeven aan de Belastingdienst/ Douane Groningen

De intradaglimiet bij de ABN-AMRO Bank bedraagt € 10,2 miljoen.

4.4.6 Eigen vermogen

Tabel 17: Eigen vermogen voorgaand jaar (bedragen x € 1.000,-)

	Stand per 01-01-2023	Resultaat +/- 2023	Overige mutaties +/- 2023	Stand per 31-12-2023
Algemene reserve	7.816	2.074	-	9.890
Bestemmingsreserve (publiek)	103.314	5.860	-	109.173
Bestemmingsfonds (publiek)	1.187	-146	-	1.041
Andere wettelijke reserves	3.243	-649	-	2.594
Eigen vermogen	115.559	7.140	-	122.699

Tabel 18: Eigen vermogen huidig jaar (bedragen x € 1.000,-)

	Stand per 01-01-2024	Resultaat +/- 2024	Overige mutaties +/- 2024	Stand per 31-12-2024
Algemene reserve	9.890	6.017	-	15.907
Bestemmingsreserve (publiek)	109.173	20.532	-	129.706
Bestemmingsfonds (publiek)	1.041	-1.041	-	-
Andere wetelijke reserves	2.594	-294	-	2.301
Eigen vermogen	122.699	25.215	-	147.914

De mutaties in het eigen vermogen betreffen de mutaties op grond van de bestemming van het nettoresultaat 2024. Het eigen vermogen neemt toe van € 122,7 miljoen ultimo 2023 tot € 147,9 miljoen ultimo 2024.

De algemene reserves nemen toe met € 6,0 miljoen tot € 15,9 miljoen. In 2024 is door de afwikkeling van de granting activiteiten een bedrag aan de algemene reserve toegevoegd van € 7 miljoen en zijn de rentebaten ad € 3 miljoen aan de algemene reserve toegevoegd. Daar staat tegenover een bestemming voor renovatiewerkzaamheden en afronding verhuizing van in totaal € 4 miljoen.

De bestemmingsreserve neemt in 2024 toe met € 20,5 miljoen tot € 129,7 miljoen. De bestemde reserve is onder andere bestemd voor:

- specifieke financiële risico's,
- afschrijvingslasten van gebouwen, gebouw-gebonden en infrastructurele investeringen
- de mismatch in de tijd tussen exploitatiesubsidies voor nieuwbouw en renovatie en de bijbehorende lasten
- weerstandsvermogen.

De bestemde fondsen publiek zijn ultimo 2024 nihil. De bestemde fondsen betreffen de sectorplanmiddelen binnen de BUW. De BUW is eind 2024 grotendeels financieel afgewikkeld, inclusief het restant van de sectorplanmiddelen.

Tabel 19: Bestemmingsfonds (publiek) (bedragen x € 1.000,-)

	Stand per 01-01-2024	Nieuw toegekend 2024	Resultaat +/- 2024	Overige mutaties +/- 2024	Stand per 31-12-2024
Bestemmingsfonds (publiek)					
Sectorplan	1.023	-	-1.023	-	-
Einstein Telescope	18	-	-18	-	-
Bestemd fonds investering cleanroom	-	-	-	-	-
Bestemmingsfonds (publiek)	1.041	-	-1.041	-	-

De Andere wettelijke reserves zijn ingaande 2020 verplicht gevormd voor activering van de kosten voor onderzoek en ontwikkeling, betreffende de investering in het Nieuw Financieel Systeem en het nieuw personeelsinformatiesysteem.

4.4.7 Voorzieningen

Tabel 20: Voorzieningen (bedragen x € 1.000,-)

	Stand per 01-01- 2024	Dotaties 2024	Onttrek- kingen 2024	Vrijval 2024	Rente- mutatie (bij contante waarde) 2024	Stand 31-12- 2024	Kort- lopend deel < 1 jaar	Lang- lopend deel > 1 jaar
Voorziening sociaal beleid, reorganisaties en overige rechtspositie	548	82	-83	-49	16	514	-	514
Jubileumvoorziening	1.008	475	-119	-62	-272	1.031	137	894
Werkloosheidsbijdragen	1.203	799	-387	-194	4	1.425	640	785
Langdurig zieken	1.130	819	-524	-514	260	1.171	225	946
Transitievergoeding	1.732	992	-565	-301	3	1.861	1.174	687
Generatieplan	683	567	-301	-174	-9	766	294	472
Overige personele voorzieningen	278	-	-	-286	8	-	-	-
Overige voorzieningen	3.169	-	-	-	-68	3.101	-	3.101
Totaal voorzieningen	9.750	3.735	-1.978	-1.581	-57	9.869	2.470	7.399

De voorzieningen nemen toe met € 0,1 miljoen tot € 9,9 miljoen.

Voorziening sociaal beleid, reorganisaties en overige rechtspositie

De Voorziening sociaal beleid, reorganisaties en overige rechtspositie bedraagt € 0,5 miljoen (2023: € 0,5 miljoen). Het betreft voornamelijk de reorganisatieregeling welke is gevormd om toekomstige salarislasten van boventallige medewerkers te dekken.

Jubileumvoorziening

De Jubileumvoorziening bedraagt € 1 miljoen (2023: € 1 miljoen) en betreft de toekomstige verplichtingen aan personeelsleden met betrekking tot gratificaties op basis van de vigerende cao.

Werkloosheidsbijdragen

Werkloosheidsbijdragen bedraagt € 1,4 miljoen (2023: € 1,2 miljoen).

De dotatie over 2024 bedraagt € 0,8 miljoen, voor meerdere medewerkers lopend tot en met 2032.

Langdurig zieken

NWO-I is verplicht om personeelsleden bij ziekte gedurende het eerste jaar 100% en gedurende het tweede jaar 70% c.q. 85% bij voldoende re-integratie van het salaris door te betalen. Op grond van RJ 271 is een voorziening opgenomen voor de toekomstige loonkosten van medewerkers die per verslagdatum ziek zijn en waarvan vrijwel zeker is dat zij niet meer of niet volledig terugkeren in het arbeidsproces.

De verplichting wordt berekend als zijnde de contante waarde van de toekomstige salarisbetalingen en transitievergoedingen.

Deze voorziening bedraagt ultimo 2024 € 1,2 miljoen (2023: € 1,1 miljoen).

Transitievergoeding Wet werk en zekerheid

Werknemers van NWO-I die, na een tijdelijk dienstverband niet vrijwillig vertrekken hebben, conform de Wet werk en zekerheid en de aanvullende Wet arbeidsmarkt in balans, recht op een transitievergoeding.

Als gevolg van gewijzigde wetgeving (Wet arbeidsmarkt in balans) moet vanaf 1-1-2020 voor alle tijdelijke medewerkers, ongeacht de periode van het dienstverband, een voorziening worden getroffen. De voorziening bedraagt ultimo 2024 € 1,9 miljoen (2023: € 1,7 miljoen).

Generatieplan

Deze voorziening voor toekomstige betalingen aan de huidige deelnemers van het Generatieplan Onderzoekinstellingen is gebaseerd op een berekening van de tot ultimo van het jaar door de personeelsleden opgebouwde rechten. Het gaat hier uitsluitend om de rechten van personeelsleden die per balansdatum ook daadwerkelijk gebruikmaken van de regeling. De regeling is voor het eerst in werking getreden met de Cao-Onderzoeksinstelling 2018-2019. Het saldo ultimo 2024 bedraagt € 0,8 miljoen (2023: € 0,7 miljoen).

De overige personele voorzieningen zijn in 2024 volledig vrijgevallen.

Voorziening sanering radioactieve materialen PiMu

De voorziening bedraagt ultimo verslagjaar € 3,1 miljoen (2023: € 3,2 miljoen).

In de kelder van het PiMu-gebouw, dat zich bevindt op een kavel op het Amsterdam Science Park dat NWO-I van rechtswege tot eind 2025 in erfpacht heeft, bevindt zich radioactiviteit die is ontstaan in de jaren 80 van de vorige eeuw. NWO-I heeft de verplichting vóór de beëindiging van de erfpacht zorg te dragen voor een juiste verwijdering van de radioactiviteit. De kosten van de verwijdering worden voor de helft gedragen door NWO-I en voor de andere helft door grondeigenaar NWO. Conform RJ-252 is de NWO-bijdrage in mindering gebracht op de lasten. Onder de Vorderingen op korte termijn is de NWO-bijdrage als vordering op NWO opgenomen (€ 2,6 miljoen).

4.4.8 Langlopende schulden

Tabel 21: Langlopende schulden (bedragen x € 1.000,-)

	Stand per 01-01-2024	Aangegane leningen	Aflossingen	Stand per 31-12-2024	Looptijd > 1 jaar	Looptijd > 5 jaar
Langlopende leningen overig	-	-	-	-	-	-
Vooruitontvangen investeringssubsidies en -bijdragen	68.324	700	-4.515	64.509	64.509	45.289
Langlopende schulden NWO-consolidatie	-	-	-	-	-	-
Langlopende schulden	68.324	700	-4.515	64.509	64.509	45.289

Het saldo langlopende schulden betreft de van NWO Vooruit ontvangen investeringssubsidie zijnde voorfinanciering van nieuwbouw- en renovatieprojecten. Daarnaast is een bijdrage ontvangen voor de renovatie gebouw Nikhef van de UvA voor de entree. De aflossing heeft betrekking op de verschuiving van lang- naar kortlopende schulden. Daarnaast is er sprake van een voorwaardelijk recht verstrekt door NWO voor de Huisvesting Nieuwbouw Leiden, ultimo verslagjaar bedraagt dit recht nog € 33,4 miljoen.

4.4.9 Kortlopende schulden

Tabel 22: Kortlopende schulden (bedragen x € 1.000,-)

	31-12-2024	Begroot 2024	31-12-2023
Schulden aan NWO	40.281	44.307	44.936
Vooruitgefactureerde termijnen Projecten	298	100	128
Crediteuren	3.918	4.532	8.523
Belastingen en premies sociale verzekeringen	12.071	682	10.030
Pensioenen	1.935	-	1.806
Overige	22.577	3.206	16.562
Vooruitontv. Inv.subsidies en -bijdragen (kortlopend)	4.454	4.801	5.738
Vooruitontvangen bedragen	3.894	1.102	1.862
Vakantiegeld en -dagen	14.668	13.359	14.293
Overige overlopende passiva	49.523	31.076	47.031
Kortlopende schulden	153.620	103.164	150.908

Het totaal van de kortlopende schulden bedraagt € 153,6 miljoen en is toegenomen met € 2,7 miljoen. Deze toename is zichtbaar in de post Overige en in de post Overige overlopende passiva. De posten Schulden aan NWO en Crediteuren laten een daling zien ten opzichte van vorig jaar.

Vooruit gefactureerde termijnen projecten

Tabel 23: Vooruit gefactureerde termijnen projecten (bedragen x € 1.000,-)

	31-12-2024	Begroot 2024	31-12-2023
Gerealiseerde declarabele kosten derden	-735		-473
Te verwachten verliezen -/-	51		51
Gedeclareerde termijnen -/-	982		550
Waardering vooruitgefactureerd derden	298	100	128

De post Vooruit gefactureerde termijnen projecten betreft die onderzoeksprojecten waarvan de gedeclareerde termijnen ultimo verslagjaar hoger zijn dan de gerealiseerde onderzoekskosten.

Belastingen en premies sociale verzekeringen

Tabel 24: Belastingen en premies sociale verzekeringen (bedragen x € 1.000,-)

	31-12-2024	Begroot 2024	31-12-2023
Loonheffing	8.007	-	7.208
Omzetbelasting	4.064	682	2.822
Belastingen en premies sociale verzekeringen	12.071	682	10.030

De schulden loonheffing en omzetbelasting betreffen voornamelijk de aangiftes over december 2024.

Overige

De post Overige betreft voornamelijk nog te betalen kosten. Grootste post hierin is de contributieverplichting voor LOFAR-ERIC van € 4,8 miljoen. De overige € 17 miljoen zijn kleinere posten die allemaal betrekking hebben op nog te betalen kosten, waaronder € 1,5 miljoen nog te betalen Einstein Telescope, € 1,8 miljoen nog te betalen kosten HFML en € 0,7 miljoen nog te betalen opslagkosten SURF oude jaren.

Vooruit ontvangen Investeringsubsidies (kortlopend)

Afname ten opzichte van 2023 € 1,3 miljoen.

Deze subsidies worden jaarlijks gemuteerd voor de dekking op de afschrijvingskosten.

Overige overlopende passiva

De Overige overlopende passiva zijn € 2,5 miljoen toegenomen. Deze post betreft projecten, waarvan er meer subsidie is ontvangen dan dat er kosten zijn gemaakt.

Deze post fluctueert jaarlijks al naar gelang de gehonoreerde projecten, de termijnontvangsten en de gemaakte lasten in een boekjaar. Een project springt eruit, te weten Groeifonds Einstein Telescope (saldo van € 11,2 miljoen).

4.4.10 Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Tabel 25: Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen (bedragen x € 1.000,-)

	Bedrag 31-12- 2023	Mutaties	Bedrag 31-12- 2024	< 1 jaar	2 t/m 5 jaar	Vanaf 5 jaar	Totaal
Niet in de balans opgenomen verplichtingen							
1. Voorwaardelijke verplichtingen en niet verwerkte verplichtingen							
a) Door derden ingediende claims		-	-	-	-	-	-
b) Afgegeven garanties en borgtochten e.d	12.614	(8.576)	4.038	1.299	2.518	221	4.038
c) Verplichtingen uit hoofde van bestellingen van materiele vaste activa	54.713	(29.529)	25.184	23.901	983	300	25.184
d) Andere niet in de balans opgenomen verplichtingen	6.930	(1.459)	5.471	3.406	2.043	22	5.471
Toekomstige verplichtingen		-	-	-	-	-	-
Fiscale eenheid btw NWO en NWO-I		-	-	-	-	-	-
TOTAAL voorwaardelijkelijke verplichtingen en niet verwerkte verplichtingen	74.256	(39.564)	34.693	28.607	5.543	543	34.693
2. Meerjarige financiële verplichtingen							
a) Gebruiksrechten en andere rechten (erfpacht, opstal, huur, pacht en leasing)	3.773	(650)	3.123	621	1.126	1.377	3.123
b) Verplichtingen uit hoofde van samenwerkingsverbanden en mogelijke risico's op financiële tegenvallers voortvloeiend uit deze verplichtingen.	10.897	4.395	15.292	15.292	-	-	15.292
TOTAAL Meerjarige financiële verplichtingen	14.671	3.745	18.415	15.913	1.126	1.377	18.415
TOTAAL Niet in de balans opgenomen verplichtingen	88.927	(35.819)	53.108	44.519	6.669	1.920	53.108

Tabel 25: Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen (bedragen x € 1.000,-)

	Bedrag 31-12- 2023	Mutaties	Bedrag 31-12- 2024	< 1 jaar	2 t/m 5 jaar	Vanaf 5 jaar	Totaal
1. Voorwaardelijke rechten en niet verwerkte rechten							
a) Bij derden ingediende claims		-	-	-	-	-	-
b) Overige	44.988	(2.604)	42.384	2.890	10.691	28.803	42.384
TOTAAL Niet in de balans opgenomen rechten	44.988	(2.604)	42.384	2.890	10.691	28.803	42.384

De bedragen in het overzicht Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen en de toelichting daarop zijn tegen contante waarde opgenomen exclusief btw. In het algemeen is de btw voor NWO-I kostenverhogend.

Voorwaardelijke verplichtingen en niet verwerkte verplichtingen

Door derden ingediende claims

In 2024 zijn er geen door derden ingediende claims.

Afgegeven garanties en borgtochten e.d.

Ten opzichte van 2023 is de verplichting € 8,6 miljoen afgenomen, vanwege een breakout optie in de huurovereenkomst ARCNL, waarbij de mogelijkheid is om de huur per eind 2027 op te zeggen.

Verplichtingen uit hoofde van bestellingen van materiële vaste activa

Ten opzichte van 2023 is de verplichting per saldo € 29,4 miljoen afgenomen. Deze afname heeft voornamelijk betrekking op de Vlootvervanging Wim Wolff € 2 miljoen) en Anna Weber- van Bosse (€ 27,5 miljoen).

Andere niet in de balans opgenomen verplichtingen

Ten opzichte van 2023 is de verplichting € 1,5 miljoen afgenomen.

Toekomstige verplichtingen

NWO-I kent diverse verplichtingen tot financiële inbreng in samenwerkingsverbanden.

Het personeel van NWO-I is het grootste actief van NWO-I. NWO-I heeft dan ook verplichtingen voor haar personeel, zowel voor het vaste personeel, als voor het tijdelijke personeel. Al deze verplichtingen vloeien voort uit de normale bedrijfsactiviteiten van NWO-I en worden gedekt uit de subsidiebijdragen van NWO en de met derden afgesloten contracten.

Toegekende subsidies zijn onderhevig aan specifieke subsidievoorwaarden. Na afronding van een project vindt verantwoording plaats waarbij inherent het risico bestaat dat de subsidieverstrekker de toegekende subsidie lager vaststelt indien niet voldaan wordt aan specifieke voorwaarden. Het risico is niet te kwantificeren.

Fiscale eenheid btw NWO en NWO-I

Op 28 september 2017 is het verzoek bij de Belastingdienst ingediend voor een fiscale eenheid voor de btw tussen NWO en NWO-I per 1 januari 2017. Ondanks dat een formele bevestiging nog niet is ontvangen, is in de jaarrekeningen vanaf 2018 gehandeld alsof de fiscale eenheid voor de btw tot stand is gekomen.

Een gevolg van een fiscale eenheid is dat NWO-I (hoofdelijk) aansprakelijk wordt voor de belastingschulden van deze fiscale eenheid als geheel.

Meerjarige financiële verplichtingen

Gebruiksrechten en andere rechten

Ten opzichte van 2023 zijn de gebruiksrechten en andere rechten voor totaal € 0,6 miljoen gemuteerd.

Verplichtingen uit hoofde van samenwerkingsverbanden en mogelijke risico's op financiële tegenvallers voortvloeiend uit deze verplichtingen

De verplichtingen zijn ten opzichte van 2023 € 4,4 miljoen toegenomen, welke voornamelijk wordt veroorzaakt door de ILT upgrade LOFAR 2.0/Dupllo software en hardware bij ASTRON.

Niet in de balans opgenomen rechten

Voorwaardelijke rechten en niet verwerkte rechten

a. Bij derden ingediende claims

Geen positie

b. Overige

Ten opzichte van 2023 is deze € 2,6 miljoen afgenomen

NWO kent Nikhef jaarlijks subsidie toe als niet geormerkte basissubsidie en deze subsidie moet voor 100% als bate genomen worden en daarmee loopt deze post automatisch via de staat van baten en lasten naar de bestemde reserve in het eigen vermogen (jaarlijks t/m 2038). In 2023 is deze post (€ 19,5 miljoen) voor het eerst opgenomen en neemt jaarlijks af met € 1,3 miljoen.

NWO kent SRON/NWO-I jaarlijks subsidie toe als niet geormerkte basissubsidie en deze subsidie moet voor 100% als bate genomen worden en daarmee loopt deze post automatisch via de staat van baten en lasten naar de bestemde reserve in het eigen vermogen (Jaarlijks t/m 2048).

Conform RJ 252 dienen de bedragen opgenomen in het overzicht niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen tegen contante waarde opgenomen te worden, indien het effect van de tijds waarde van geld materieel is.

Rekening houdend met de thans geldende rentetarieven is uit berekening gebleken dat het effect hiervan voor de Niet in de balans opgenomen verplichtingen € 1,9 miljoen lager is en voor de Niet in de balans opgenomen rechten € 13,1 miljoen lager.

Naast de niet opgenomen rechten en verplichtingen heeft NWO-I op 20 december 2022 een leningovereenkomst met NWO afgesloten. De hoofdsom bedraagt € 120 miljoen, welke als doel heeft de vlootvervanging van NIOZ, de nieuwbouw SRON, de renovatie van het ketelhuis WCW (CWI/Nikhef) en de renovatie van Nikhef (deels) te financieren. De lening zal op aanvraag in tranches worden uitgekeerd of op basis van de financieringsbehoefte. De financieringsbehoefte zal bij opvragen worden onderbouwd met verificatoire bescheiden, zoals een investeringsvoortgangsrapportage en een actuele liquiditeitsprognose. Looptijd van de lening bedraagt 30 jaar, rentetarief bedraagt voor de gehele looptijd van de lening 2,21% en is gebaseerd op de gepubliceerde rentestand voor 30 jaar schatkistbankieren. Per 31 december 2024 is nog geen tranche opgevraagd.

4.5 Toelichting staat van baten en lasten

4.5.1 Rijksbijdragen

Tabel 26: Rijksbijdragen (bedragen x € 1.000,-)

	2024	Begroot 2024	2023
Rijksbijdragen OCW via NWO	165.669	142.429	146.784
Overige subsidies OCW via NWO	3.514	50	-
Rijksbijdragen	169.183	142.479	146.784

De totale Rijksbijdragen bedragen € 169,2 miljoen en zijn per saldo € 22,4 miljoen hoger dan 2023. Toename van deze baten wordt veroorzaakt door enerzijds toekenningen voor “Strategische Prioriteiten” (€ 10 miljoen), Innovatiefonds (€ 2,5 miljoen) en Ontwikkelfonds (€ 2,5 miljoen). Daarnaast is er een toekenning gedaan voor de Einstein Telescope (€ 5,5 miljoen).

Het verschil tussen de realisatie 2024 en de begroting wordt ook voornamelijk door boven genoemde posten verklaard.

4.5.2 Overheidsbijdragen / subsidies overige overheden

Tabel 27: Overheidsbijdragen / subsidies overige overheden (bedragen x € 1.000,-)

	2024	Begroot 2024	2023
Provinciale bijdragen en subsidies	62	100	121
Overige gemeentelijke- en GR bijdragen en -subsidies	-	60	-
Overige overheden	-	992	266
Overige overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden	62	1.152	386

De overige overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden betreft de provinciale bijdrage van de provincie Noord-Brabant en van de gemeente en de regio Eindhoven voor DIFFER. In de begroting zat hierop de post van Horizon Europe begroot. De rubricering hiervan is aangepast ten opzichte van begroting.

4.5.3 Baten werk in opdracht van derden

Tabel 28: Baten werk in opdracht van derden (bedragen x € 1.000,-)

	2024	Begroot 2024	2023
Contractonderzoek	106.555	92.964	69.400
Overige baten in opdracht van derden	2.117	7.399	1.614
Baten werk in opdracht van derden	108.672	100.363	71.014

De totale baten werk in opdracht van derden bedraagt € 108,7 miljoen en is € 37,7 miljoen meer dan 2023.

Tabel 29: De totale baten contractonderzoek (bedragen x € 1.000,-)

	2024	Begroot 2024	2023
Internationale organisaties	24.262	15.574	19.459
Nationale overheden	26.861	24.597	8.668
NWO	28.171	38.044	20.801
KNAW	336	-	83
Overige non-profit organisaties	21.255	12.339	15.046
Bedrijven	5.670	2.411	5.342
Contractonderzoek	106.555	92.964	69.400

De baten Contractonderzoek (€ 106,5 miljoen) zijn met € 37,1 miljoen toegenomen ten opzichte van 2023.

In 2022/2023 zijn een aantal groeifondsen verworven wat zich vertaalt in hogere baten in 2024. De groeifondsen bij AMOLF zorgen voor een stijging van € 2,3 miljoen en bij Nikhef voor een stijging van € 9,5 miljoen. Bij alle instituten is een stijging zichtbaar van NWO open competitie projecten van € 7,2 miljoen. Bij alle instituten is een stijging waarneembaar van EU-projecten voor in totaal € 4,2 miljoen. De toename in de baten Overige non-profit organisaties is grotendeels toe te schrijven aan een vergoeding voor het inzetten van de Pelagia voor buitenlands onderzoek eind 2024.

Ten opzichte van de begroting laat de post Internationale organisaties een stijging zien van € 8,7 miljoen en de post NWO een daling van € 10 miljoen.

Voor de instituten fluctueren de baten in deze posten jaarlijks afhankelijk van de nieuw toegekende projecten en al naar gelang de gemaakte lasten in een boekjaar, of worden de baten bepaald aan de hand van de PoC-methode.

4.5.4 Overige baten

Tabel 30: Overige baten (bedragen x € 1.000,-)

	2024	Begroot 2024	2023
Opbrengst verhuur	5.475	5.700	5.012
Detachering personeel	283	123	242
Schenkeningen	-	-	-
Sponsoring	8	-	21
Overige	1.263	566	1.867
Overige baten	7.030	6.389	7.141

Het karakter van deze baten is met uitzondering van de opbrengst verhuur incidenteel.

Ten opzichte van de begroting is de post overige € 0,7 miljoen hoger, voornamelijk vanwege de verkoop van apparatuur.

Opbrengst verhuur

Nikhef heeft met ruim 160 partijen overeenkomsten voor onbepaalde tijd voor het gebruik van de faciliteiten in het Nikhef datacenter. Het betreft de baten in het kader van de internet exchange housing en de verhuur van niet voor onderzoek gebruikte gebouwen.

4.5.5 Personeelslasten

Tabel 31: Personeelslasten (bedragen x € 1.000,-)

	2024	Begroot 2024	2023
Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten	139.224	140.034	129.332
Overige personele lasten	20.531	16.481	19.092
Ontvangen vergoedingen -/-	-622	-70	-359
Personeelslasten	159.133	156.445	148.064

Uitsplitsing

Lonen en salarissen

Lonen en salarissen	109.374	109.504	101.846
Sociale lasten	14.365	13.516	13.130
Pensioenpremies	15.485	17.013	14.357
Lonen en salarissen	139.224	140.034	129.332

De personeelslasten bedragen € 159,1 miljoen en zijn ten opzichte van de 2023 € 11,1 miljoen toegenomen.

- De directe personeelslasten (lonen, salarissen en pensioenlasten) zijn met € 10,1 miljoen toegenomen. Deze stijging wordt enerzijds veroorzaakt door de salarisverhoging vanwege de nieuwe cao, anderzijds is het aantal fte in 2024 toegenomen met 39 ten opzichte van 2023 (mede vanwege de nieuw gestarte projecten).
- De overige personele lasten stijgen met € 1,8 miljoen ten opzichte van 2023:
  - Mutaties personele voorzieningen € 0,3 miljoen
  - Lasten personeel niet in loondienst een toename van € 0,6 miljoen
  - Overige salariskosten (declaraties e.d.) € 0,6 miljoen

Ten opzichte van de begroting nemen met name de overige personele lasten toe (€ 4 miljoen). Deze stijging wordt veroorzaakt door extra externe inhuur, omdat de vacatures moeilijk ingevuld kunnen worden.

Het gemiddeld aantal fte gedurende het verslagjaar bedraagt 1.637, waarmee het personeelsbestand is toegenomen met 39 fte.

Tabel 32: Gemiddeld aantal fte

Verslagperiode	Management	Primair proces (wetenschap)	Ondersteuning	Totaal gemiddeld	Gemiddeld 2023	Vershil
Bureau	1	0	49	50	45	5
NWO-I BUW	-	3	-	3	18	-16
NWO-I DIFFER	2	59	58	119	111	8
NWO-I AMOLF	2	124	80	207	188	19
NWO-I ARCNL	2	45	9	56	50	6
NWO-I ASTRON	2	65	131	198	187	11
NWO-I CWI	2	145	42	189	195	-6
NWO-I JIVE	-	11	11	22	23	-
NWO-I LOFAR	-	-	-	-	-	-
NWO-I Nikhef	2	89	115	206	201	5
NWO-I NIOZ	2	172	150	324	332	-8
NWO-I NSCR	2	47	8	57	53	4
NWO-I SRON	2	107	97	206	196	10
Eindtotaal	19	867	751	1.637	1.598	39
Eindtotaal vorig jaar	19	848	731	1.598		
Mutatie	-	19	20	39		

Vermelding op basis van WNT

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op NWO-I. Het voor NWO-I toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2024 € 233.000,00 (Algemeen Bezoldigingsmaximum). De binnen onze organisatie geïdentificeerde leidinggevende topfunctionarissen met een dienstbetrekking hebben geen dienstbetrekking bij andere WNT-plichtige instelling(en) als leidinggevende topfunctionaris (die zijn aangegaan vanaf 1 januari 2018).

Tabel 1a: Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking (bedragen x € 1)

	<u>S.C.M. Bentvelsen</u>	<u>M.W. Wise</u>
Functiegegevens	Directeur Nikhef <1>	Directeur SRON <1>
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01/01 - 30/9	01/01 - 30/9
Deeltijdfactor in fte	1	1
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 150.994,41	€ 127.255,83
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 17.470,80	€ 17.424,00
Bezoldiging	€ 168.465,21	€ 144.679,83
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 174.431,69	€ 174.431,69
-/- Onverschuldigd betaald bedrag		
Totale bezoldiging	€ 168.465,21	€ 144.679,83
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	nvt	nvt
Gegevens 2023		
	<u>S.C.M. Bentvelsen</u>	<u>M.W. Wise</u>
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Deeltijdfactor 2023 in fte	1	1
(Fictieve) dienstbetrekking	ja	ja
Beloning plus betaalbare onkostenvergoedingen	€ 178.796,99	€ 161.861,98
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 22.507,92	€ 22.467,96
Subtotaal	€ 201.304,91	€ 184.329,94
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 223.000,00	€ 223.000,00
Totale bezoldiging 2023	€ 201.304,91	€ 184.329,94

<1> Functionaris wordt aangemerkt als topfunctionaris tot uiterlijk 1-10-2024 in verband met wijziging governance per 1-10-2020

Tabel 1d: Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.900

Naam	Functie
M.M. Levi	Voorzitter Stichtingsbestuur
C.E. Visser	Vicevoorzitter Stichtingsbestuur tot 1-9-2024
H.M. Amman	Vicevoorzitter Stichtingsbestuur a.i. sinds 30-9-2024
J. de Boer	Bestuurslid
M.P.C. Weijnen	Bestuurslid
A. van den Bosch	Bestuurslid
M.A. Ikram	Bestuurslid

De verantwoording met betrekking tot het inkomen van de bestuursleden vindt plaats in het NWO-jaarverslag.

4.5.6 Afschrijvingen

Tabel 33: Afschrijvingen (bedragen x € 1.000,-)

	2024	Begroot 2024	2023
Afschrijvingen immateriële vaste activa	649	649	649
Afschrijvingen materiële vaste activa	11.637	10.352	8.661
Doorberekende afschrijvingskosten	-42	-	-41
Afschrijvingen	12.244	11.001	9.269

De afschrijvingen materiële vaste activa zijn € 3 miljoen meer dan in 2023, wat grotendeels wordt veroorzaakt doordat Nikhef eind 2023 het gerenoveerde pand in gebruik heeft genomen. Dit resulteert in hogere afschrijvingslasten in 2024 van € 2,4 miljoen.

Ten opzichte van de begroting stijgen de afschrijvingslasten met € 1,3 miljoen. Deze stijging is grotendeels veroorzaakt doordat in de begroting 2024 rekening gehouden was met een ander bedrag aan afschrijvingen voor de renovatie Nikhef.

De investeringssubsidies en -bijdragen (zijnde een bijdrage van NWO voor meerdere nieuwbouwprojecten en van UvA voor entree gebouw Nikhef in het kader van de renovatie) zijn in mindering gebracht op de afschrijvingen materiële vaste activa (€ 5,8 miljoen).

4.5.7 Huisvestingslasten

Tabel 34: Huisvestingslasten (bedragen x € 1.000,-)

	2024	Begroot 2024	2023
Huurlasten	1.201	910	996
Verzekeringslasten	514	258	387
Onderhoudslasten (klein onderhoud)	3.633	5.074	2.930
Energie en water	7.231	7.480	6.783
Schoonmaakkosten	1.704	1.398	1.630
Belastingen en heffingen terzake van huisvesting	1.037	1.064	1.066
Overige huisvestingslasten	1.611	1.332	1.362
Huisvestingslasten	16.931	17.515	15.156

De huisvestingslasten zijn € 1,8 miljoen hoger dan in 2023. Deze stijging wordt veroorzaakt door het onderhoud (€ 0,7 miljoen), energiekosten (€ 0,5 miljoen), doorbelasting WCW (€ 0,3 miljoen) en overige huisvestingskosten (€ 0,3 miljoen).

Ten opzichte van de begroting blijven de onderhoudslasten achter. Dit wordt enerzijds veroorzaakt door het doorschuiven van begroot onderhoud en anderzijds doordat de activering van uitgaven hierop in de werkelijkheid anders is dan begroot.

4.5.8 Overige lasten

Tabel 35: Overige lasten (bedragen x € 1.000,-)

	2024	Begroot 2024	2023
Administratie- en beheerslasten	10.709	19.335	12.317
Inventaris en apparatuur	12.621	15.446	6.609
Dotatie overige voorzieningen	-87	-	274
Overige	53.155	40.022	28.448
Overige lasten	76.398	74.804	47.648

Uitsplitsing administratie- en beheerslasten

ICT kosten	3.540	2.332	2.939
Uitbesteed werk	1.388	8.485	1.245
Accountantskosten	475	473	500
Rentelasten behorend bij rentesubsidies	-	-	-
Overige administratie- en beheerslasten	5.306	8.045	7.633
Administratie- en beheerslasten	10.709	19.335	12.317

Uitsplitsing accountantskosten

Kosten onderzoek jaarrekening	407	401	352
Andere controleopdrachten	54	32	86
Adviezen op fiscaal terrein	-	40	62
Overige niet-controlediensten	14	-	-
Accountantskosten	475	473	500

De Overige lasten bedragen € 76,4 miljoen en zijn daarmee € 28,8 miljoen hoger dan 2023.

In 2023 werden sommige projectkosten onder administratie- en beheerslasten verantwoord, maar in 2024 is vastgesteld dat het passender is deze volledig onder onderzoeksgebonden kosten te verantwoorden. Hierdoor zijn de vergelijkende cijfers voor 2023 aangepast voor een correcte vergelijking. De post Administratie- en beheerslasten is met € 8,5 miljoen verlaagd, terwijl de post Overige, voornamelijk onderzoeksgebonden kosten, met hetzelfde bedrag is verhoogd.

Kosten voor inventaris en apparatuur zijn vermeerderd met € 6 miljoen, met name vanwege de toename van nieuw opgestarte projecten.

De toename van de post Overige (met name de onderzoeksgebonden kosten) ad € 23,7 miljoen kan in grote mate verklaard worden door een stijging van € 10,6 miljoen inzake de onderzoekskosten ten behoeve van de Einstein Telescope en de contributie voor LOFAR-ERIC (€ 4,8 miljoen). Tot slot stijgen de onderzoeksgebonden kosten ook door de toename van nieuw opgestarte projecten.

De Overige lasten laten een kleine stijging zien ten opzichte van de begroting en liggen hiermee in lijn der verwachting.

4.6 Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten laten een meevaller zien van € 1,1 miljoen ten opzichte van 2023. Ten opzichte van de begroting zijn de werkelijke financiële baten en lasten € 2,5 miljoen hoger, vanwege een hoger banksaldo dan verwacht. Dit hogere banksaldo heeft in hoofdlijnen enerzijds te maken met hogere voorfinanciering vanuit projectsubsidies, en anderzijds een vertraging in betalingen voor investeringen in de vloot.

4.7 Resultaat deelnemingen

In 2024 is een resultaat op deelnemingen behaald van € 2 miljoen door verkoop van een belang.

4.8 Resultaatverdeling

Het nettoresultaat over het boekjaar 2024 bedraagt € 25,2 miljoen en is volgens de specificatie in tabel 36 verdeeld binnen het eigen vermogen. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de betreffende balansposten in de Toelichting op de balans.

Tabel 36: Resultaatverdeling (bedragen x € 1.000,-)

	<u>31-12-2024</u>	<u>Begroot 2024</u>	<u>31-12-2023</u>
- Mutatie algemene reserve	6.017	-590	2.074
- Mutatie bestemde reserves (publiek)	20.532	-7.692	5.860
- Mutatie bestemde Fondsen (publiek)	-1.041	-	-146
- Mutatie andere wettelijke reserves	-294	-649	-649
Totaal resultaatverdeling	25.215	-8.931	7.140

4.9 Toelichting kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht van NWO-I laat zien waardoor de afname van de liquiditeit van € 18,9 miljoen wordt veroorzaakt.

Deze afname vloeit voort uit:

- operationele activiteiten (€ 33,6 miljoen)
- Investeringsactiviteiten (-/- € 52,5 miljoen)

De kasstroom uit operationele activiteiten leidt per saldo tot een toename van de liquiditeit met € 33,6 miljoen, met name als gevolg van het saldo baten en lasten gecorrigeerd voor afschrijvingen (€ 18,1 miljoen) en voorzieningen (€ 0,1 miljoen). Daarnaast is sprake van een afname van de Vorderingen (-/- € 8,6 miljoen) en een toename van de Kortlopende schulden (€ 0,8 miljoen) met name door hogere vooruit ontvangen subsidieprojecten. In de mutatie van de kortlopende schulden is hierin rekening gehouden met de jaarlijkse mutatie van de langlopende investeringssubsidie naar de kortlopende investeringssubsidie.

De kasstroom uit investeringsactiviteiten leidt tot een daling van de liquide middelen van € 52,5 miljoen met name door mutaties in de materiele vaste activa (-/- € 52,9 miljoen), de immateriële activa (-/- € 0,4 miljoen) en vooruit ontvangen investeringssubsidies en -bijdrage (€ 0,7 miljoen).

4.10 Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn na de balansdatum geen gebeurtenissen met belangrijke financiële gevolgen voor de cijfers over 2024.

5 Statutaire bepalingen inzake resultaatbestemming

In de statuten zijn geen bepalingen opgenomen inzake resultaatbestemming. Het Stichtingsbestuur heeft ingestemd met de resultaatsbestemming zoals verwerkt in deze jaarrekening.

6 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant begint op de volgende pagina.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het stichtingsbestuur van Stichting Nederlandse Wetenschappelijk Onderzoek Instituten

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2024 van Stichting Nederlandse Wetenschappelijk Onderzoek Instituten te Utrecht gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Nederlandse Wetenschappelijk Onderzoek Instituten op 31 december 2024 en van het resultaat over 2024 in overeenstemming met de Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen en de bepalingen van en krachtens Wet normering topinkomens (WNT).

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2024;
- de staat van baten en lasten over 2024;
- ▶ de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2024 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Nederlandse Wetenschappelijk Onderzoek Instituten zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2024 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het stichtingsbestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het stichtingsbestuur voor de jaarrekening

Het stichtingsbestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen en de bepalingen van en krachtens de WNT. In dit kader is het stichtingsbestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het stichtingsbestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het stichtingsbestuur afwegen of de stichting in staat is haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het stichtingsbestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het stichtingsbestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het stichtingsbestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben, waar relevant, professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol WNT 2024, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het stichtingsbestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het stichtingsbestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Communicatie

Wij communiceren met het stichtingsbestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Groningen, 18 juni 2025

EY Accountants B.V.

w.g. I.D. Oortman MSc EMA RA

7 Lijst met afkortingen

Lijst met afkortingen

Afkortingen	Betekenis
ABP	Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds
AMOLF	Instituut voor fundamenteel onderzoek aan complexe materiële systemen
AO	Administratieve organisatie
ARCNL	Advanced Research Centre for Nanolithography
ASTRON	Nederlands Instituut voor Radio Astronomie
AVOM	Arbeidsvoorwaarden Op Maat
BUW	Beheerseenheid Universitaire Werkgroepen
Cao	Collectieve arbeidsovereenkomst
CEO	Chief Executive Officer
CERN	Conseil Européen pour la Recherche Nucléaire; Europese Organisatie voor Nucleair Onderzoek
COO	Chief Operating Officer
COR	Centrale Ondernemingsraad
CSO	Chief Science Officer
CWI	Centrum Wiskunde & Informatica
DCC	Digital Competence Center
DIFFER	Dutch Institute for Fundamental Energy Research
DIG	Diversiteit, inclusie, gelijkwaardigheid
EMR	Euro- Maas-Rijn (regio)
ERC	European Research Council
ESA	European Space Agency
ET	Einstein Telescoop of Einstein Telescope
EU	Europese Unie
EZ	Ministerie van Economische Zaken
FOM	Stichting voor Fundamenteel Onderzoek der Materie
Fte	Full time equivalent

Lijst met afkortingen

Afkortingen	Betekenis
GOR	Groepsondernemingsraad
GWI	Grootschalige Wetenschappelijke Infrastructuur
HFML-FELIX	High Field Magnet Laboratory - Free Electron Laser for Infrared eXperiments
HTSM	High Tech Systems and Materials
IC	Interne controle
ILO	Industrial Liaison Officers
INPROCAP	Building Innovation Procurement Capabilities in Big Science
KNAW	Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen
LIOF	Regionale ontwikkelingsmaatschappij voor Limburg
LNVH	Landelijk Netwerk Vrouwelijke Hoogleraren
LOFAR	Low Frequency Array
MHE	Matching Horizon Europe
NFU	Nederlandse Federatie Universitaire Medisch Centra
Nikhef	Nationaal instituut voor subatomaire fysica
NIOZ	Koninklijk Nederlands Instituut voor Onderzoek der Zee
NPO	Nationaal Plan Onderwijs
NRIN	Netherlands Research Integrity Network
NSCR	Nederlands Studiecentrum Criminaliteit en Rechtshandhaving
NWO	Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek
NWO-I	Stichting Nederlandse Wetenschappelijk Onderzoek Instituten
OCW	Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Oio	Onderzoeker in opleiding
P2IP	Particle Physics Inside Products BV
PCNI	Permanente Commissie Nationale Instituten
PhD	Doctor of Philosophy
PNN	Promovendi Netwerk Nederland
PPS	Publiek-private samenwerking
RvB	Raad van Bestuur
RVO	Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Lijst met afkortingen

Afkortingen	Betekenis
RvT	NWO Raad van toezicht
SEP	Strategy Evaluation Protocol
SKA	Square Kilometer Array
SOC/SIEM	Security Operations Center/ Security Information & Event Management
SRON	Space Research Organisation Netherlands
TKI	Topconsortium voor Kennis en Innovatie
TO2	Kennisinstellingen voor toegepast onderzoek (verenigd in de TO2-federatie)
UNL	Universiteiten van Nederland
UvA	Universiteit van Amsterdam
UVR	Uitvoeringsregelingen
WNT	Wet Normering Topinkomens
WVOI	Werkgeversvereniging Onderzoeksinstituten
WIA	Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen
WW	Werkloosheidswet
